

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ИХТИМАН

2017-2040

Фаза: ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ

Версия : 03 / Април 2018

Възложител: Община Ихтиман

Изпълнител: Обединение „ЕВРО АРХ ТЕХ“

ОУПО ИХТИМАН е финансиран със средства от бюджета на Министерство на регионалното развитие и благоустройството и бюджета на Община Ихтиман.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

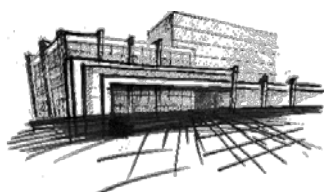

Изпълнител: Обединение „ЕВРО АРХ ТЕХ“

„ЕВРО ЛИНК И КО“ ООД

гр. София
с. Лозен
ул. „Акация“ № 36
тел: 02/ 862 7079
електронна поща: office@eurolink-co.com

**„АРХИТЕКТУРНО-ИНЖЕНЕРЕН
СЪСТАВ“ ЕООД**

гр. София 1681
район Красно село
ул. Майор Горталов № 14
тел.: 02/ 955 62 80
електронна поща: dnyagolova@abv.bg

„ЕНВИРОТЕХ“ ООД

гр. София 1421
район Лозенец
ул. Йоан Екзарх № 20
тел.: 02/ 962 14 44,
електронна поща: ir@envirotech.bg

Ръководител на проектантския екип:

.....
арх. Николай Няголов

Представяващ обединението:

.....
Кръстина Галова

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУПО	5
1.1.	Цели на ОУПО.....	5
1.2.	Задачи на ОУПО	5
1.3.	Модел за ОУПО	6
2.	ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ, ГРАНИЦИ И ГОЛЕМИНА НА ОБЩИНА ИХТИМАН	7
3.	ПРИРОДО – ГЕОГРАФСКИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ.....	8
3.1.	Релеф	8
3.2.	Климат	10
3.3.	Води	15
3.4.	Почви	16
3.5.	Полезни изкопаеми	17
3.6.	Земеделски и горски територии.....	18
3.7.	Флора	21
3.8.	Фауна	22
3.9.	Изводи	23
4.	ТЕРИТОРИАЛНА СТРУКТУРА И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ	24
4.1.	Баланс на територията по начин на трайно ползване	24
4.2.	Изводи	25
5.	СЕЛИЩНА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА – СЪСТОЯНИЕ И УСТРОЙСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ	26
5.1.	Историческо развитие	26
	27	
	проблеми на жизнената среда	26
5.3.	Функционална характеристика и връзки на населените места.....	27
5.4.	Изводи за състоянието на селищната мрежа и населените места.....	28
6.	ДЕМОГРАФСКИ И ТРУДОВ ПОТЕНЦИАЛ.....	28
6.1.	Брой и динамика на населението	28
6.2.	Възрастово-полова структура на населението	29
6.3.	Етническа структура на населението	31
6.4.	Образователна структура на населението	32
6.5.	Икономическа активност и безработица	34
6.6.	Изводи. Прогноза за демографското развитие	35
6.7.	Прогноза за демографско развитие на Община Ихтиман	36
7.	ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНОСТИ – СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ	36
7.1.	Обща характеристика и структура – териториална локализация	36
7.2.	Изводи.Прогнози	43
8.	ОБИТАВАНЕ И ЖИЛИЩЕН ФОНД	44
8.1.	Обща характеристика и структура – териториална локализация.....	44
8.2.	Изводи	44
9.	СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	45
9.1.	Образование	45
9.2.	Здравеопазване	50
9.3.	Социални дейности	52
9.4.	Култура.....	58
9.5.	Спорт.....	60
9.6.	Изводи. Прогноза.....	61
10.	ОТДИХ И ЗЕЛЕНА СИСТЕМА	61
10.1.	Отдых.....	61
10.2.	Зелена система	62
10.3.	Изводи	63
11.	ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА	63
11.1.	Пътна инфраструктура.....	63
11.2.	Транспорт	65
11.3.	Изводи	65
12.	ИНЖЕНЕРНИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ.....	66
12.1.	Водоснабдяване и канализация	66
12.2.	Електроснабдяване.....	67
12.3.	Далекосъобщения	67
12.4.	Газификация и топлофикация.....	67

12.5.	Изводи	69
13.	СЪСТОЯНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	69
13.1.	Атмосферен въздух.....	69
13.2.	Води	72
13.3.	Почви	73
13.4.	Нарушени територии.....	75
13.5.	Геоложка основа и полезни изкопаеми	77
13.6.	Ландшафт	78
13.7.	Биологични разнообразие	79
13.8.	Защитени територии.....	81
13.9.	Отпадъци	81
13.10.	Акустична обстановка.....	84
13.11.	Радиационна обстановка	85
13.12.	Рискове от природни бедствия и аварии	86
13.13.	Изводи	88
14.	КУЛТУРНО –ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО	89
14.1.	Недвижими културни ценности	89
14.2.	Движими културни ценности.....	169
14.3.	Нематериално културно наследство.....	171
14.4.	Обща оценка на потенциала, състоянието и проблемите на КИН в общината.....	172
15.	ПЛАНОВА И ПРОЕКТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	172
16.	КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ИХТИМАН	175
17.	ПРОЕКТ ЗА ОУПО	178
17.1.	Структура на територията.....	178
17.2.	Характеристики на предвидените устройствени зони	182
17.3.	Урбанистични аспекти на концепцията за устройство	186
18.	ПРИЛАГАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПЛАНА.....	187
18.1.	Правила и нормативи за прилагане на ОУПО	187
18.2.	Последващо устройствено планиране.....	194
18.3.	Изисквания, свързани с етапното реализиране на устройствените мероприятия	195
19.	СХЕМИ И ДРУГИ ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ	197

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

- ОУП - ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН
- ОУО - ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА
- ОГП - ОБЩ ГРАДОУСТРОЙСТВЕН ПЛАН
- ЕС - ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
- ЕО - ЕКОЛОГИЧВЪВЕДЕНИЕ ЗНА ОЦЕНКА
- ЕЕ - ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ
- ЕКАТТЕ - ЕДИНЕН КЛАСИФИКАТОР НА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИТЕ И ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ЕДИНИЦИ
- ЕК - ЕВРОПЕЙСКИ КОРИДОР
- РУС - РАЙОННА УСТРОЙСТВЕНА СХЕМА
- АК - АГЕНЦИЯ ПО КАДАСТЪР
- НКПР - НАЦИОНАЛНАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ
- ПУП - ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН
- ОС - ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
- ОУ - ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
- СОУ - СРЕДНО ОБРАЗОВАТЕЛНО УЧИЛИЩЕ
- НКЖИ - НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА
- НСИ - НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
- АИС АКБ - АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА „АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ“
- ДВ - ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК
- ЗКН - ЗАКОН ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО
- ЗПКМ - ЗАКОН ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕИТЕ
- КН - КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
- НИКН - НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
- НИПК - НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА
- НКЦ - НЕДВИЖИМА КУЛТУРНА ЦЕННОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУПО

1.1. Цели на ОУПО

Главната цел на ОУП на Община Ихтиман е създаването на оптимална пространствена и функционална структура на развитие, както и изграждане и комплексно устройство на територията, в единство между урбанизираните структури и съществуващите природна и антропогенна среда и специфичните за региона социално-икономически условия.

Общият устройствен план на Общината ще бъде стратегически управленски инструмент за прилагане на политиките, възприети от Общинската администрация, както и основа за общинското дългосрочно устойчиво пространствено развитие. Планът ще определи визия, цели и стратегия за развитието на цялата територия, както и преобладаващото предназначение и начин на трайно ползване на отделните видове територии.

Времевият хоризонт на предвижданията, направени в проекта за Общ устройствен план на Община Ихтиман, е **20 години**.

Съгласно изискванията на ЗУТ, Общият устройствен план ще се съобразява с принципите и политиките в областта на пространственото развитие на Европейския съюз и Република България, както и с предвижданията на актуалните планови документи от по-висока степен, като, по отношение на тях, ще бъде една по-подробна и конкретна разработка.

Общият устройствен план на Община Ихтиман ще се реализира чрез изработването и прилагането на нови и актуализирани общи и секторни стратегически планове и програми на общината и региона, имащи краткосрочен или средносрочен хоризонт на действие.

Планът ще играе ролята на ясна устройствена база за изработването и актуализацията на необходимите подробни устройствени планове за територията. Така Общият устройствен план ще създаде пространствени предпоставки за подобряване на начина на живот и за реализация на приоритетните инвестиционни инициативи и дейности за социално-икономическо развитие на общината.

1.2. Задачи на ОУПО

С Общия устройствен план на Община Ихтиман трябва да бъдат решени следните задачи:

- Изграждане на обща концепция и насоки на социално-икономическото и пространственото развитие на цялата общинска територия.
- Изясняване на функционално-планировъчната и устройствената структури на територията - предмет на плана, както и на преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните

територии, строителните граници, земеделските територии; горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесенопредназначение.

- Определяне на общия режим на устройство на всяка от териториите и зоните, определени в рамките на Община Ихтиман, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, оформяне и развитие.

- Извеждане на режим на устройство и опазване на териториите с обществен характер, които са държавна и общинска собственост.

- Изясняване на разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини, както и с инфраструктурните мрежи, съоръжения и обекти от национално и наднационално значение, с определяне на необходимите сервитути.

- Очертаване на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.

- Очертаване на териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита и възстановяване, с цел опазване на характера на ландшафта и на недвижимите културни ценности и археологически обекти.

- Извеждане на зоните, в които няма да се допуска застрояване.

- Изясняване на конкретните устройствени режими на урбанизираните, земеделските и горските територии, и допълнителните режими за нарушените и защитените зони и терени, в т.ч. на защитните и рекреационните гори, както и териториите, заети от недвижими културни ценности или археологически обекти.

- Определяне на границите на териториите с ограничителен режим, подчинен на изисквания, свързани със сигурността и отбраната на страната.

- Извеждане на специфични правила и нормативи за прилагане на постановките, заложи в Общия устройствен план на община Ихтиман.

1.3. Модел за ОУПО

Моделът, ползван за устройство на територията на Община Ихтиман е **РЕВИТАЛИЗАЦИЯ** и характеризира стратегията за градското обновяване, ревитализиране на малките населени места и селищните образувания.

Моделът е насочен към разрешаване на проблемите, породени от обезлюдяването на общината, нарастващите равнища на безработица, упадък на местната икономика и социалната деградация.

Акцент във физическото и структурно-планировъчно обновяване са урбанизираните територии и територии, съпътстващи основните инфраструктурни и технически системи - транспорт, енергийна, водостопанска и съобщителна система.

Моделът се основава на следните принципи:

- ✓ Съхраняване и развитие на общностите ценности;
- ✓ Съживяване на местната икономика;
- ✓ Подобряване и развитие на нови форми на аграрната политика.

При планирането на територията на Община Ихтиман се борава с понятието „Урбанизъм на зоните“. Принципната постановка в устройството на територията включва следните елементи:

1. Зони за урбанизиране, с оглед развитието на по-благоприятни условия за обитаване;
2. Зони за пространствено развитие на системите „Труд“ и „Отдых“;
3. Зони за развитие на транспортната и техническата инфраструктура;
4. Развитие на туризма.

2. ГЕОГРАФСКО ПОЛОЖЕНИЕ, ГРАНИЦИ И ГОЛЕМИНА НА ОБЩИНА ИХТИМАН

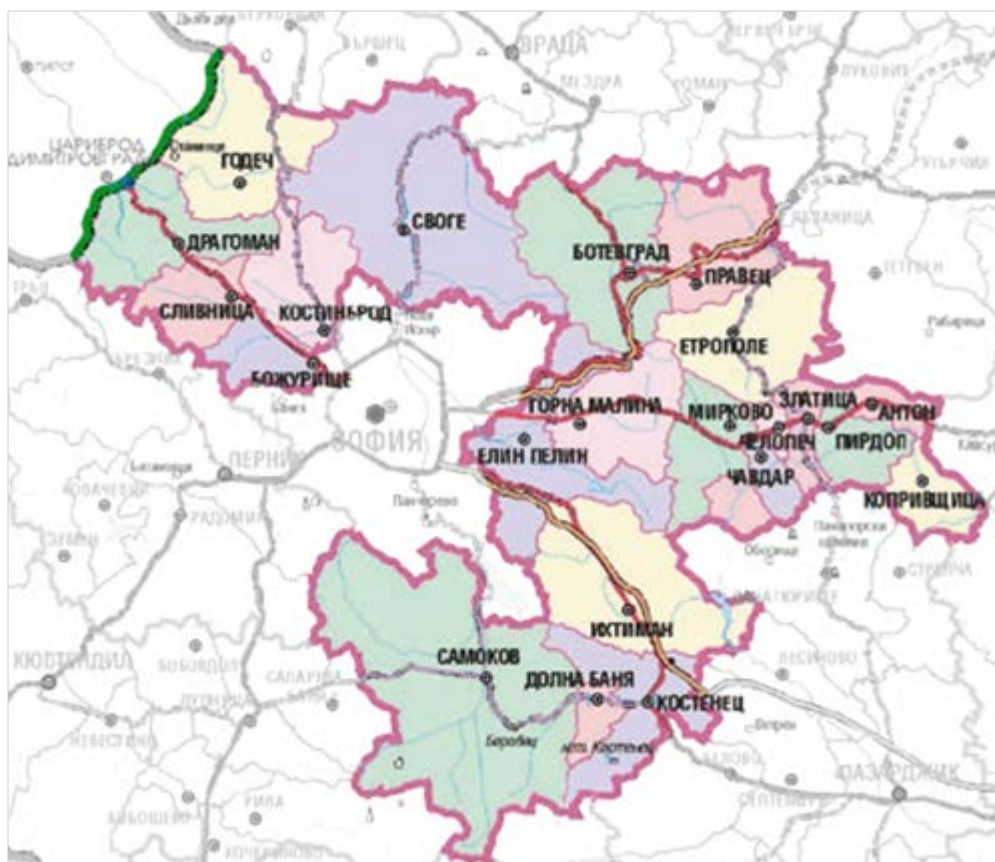
Община Ихтиман е разположена на площ от 553.150 км² в Югозападна България, Софийска област и граничи с общините София, Самоков, Костенец, Лесичово, Панагюрище, Мирково и Елин Пелин.

Територията ѝ се пресича от основните пътни артерии в страната: Е 80 (София-Пловдив-Свиленград-Истанбул), автомагистрала “Тракия” и ж.п. магистрала София-Пловдив-Свиленград.

Общински център е град Ихтиман, който се намира на 49 км югоизточно от

столицата гр. София и на 95 км северозападно от втория по големина град в страната гр. Пловдив. Покрай града минават някои от основните комуникационни артерии в България като Автомагистрала „Тракия“ и железопътна магистрала София – Пловдив – Свиленград.

В административното деление на РБългария Община Ихтиман е част от Софийска област (NUTS 3) и Югозападен централен район (NUTS 2). В обхвата на общината влизат 28 населени места с живеещо население в тях: 1 град – Ихтиман; 3 кметства – с центрове с. Вакарел, с. Живково и с. Стамболово; 12 кметски наместничества – с. Белица, с. Борица, с. Боерица, с. Бузяковци, с. Венковец, с. Веринско, с. Мирово, с. Мухово, с. Полянци, с. Пауново, с. Черньово и с. Костадинкино следните населени места: Бальовци, Банчовци, Богдановци, Бърдо, Джамузовци, Любница, Мечковци, Нейковец, Пановци, Поповци, Ръжана, Селяни.

3. ПРИРОДО – ГЕОГРАФСКИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ

3.1. Релеф

Община Ихтиман е разположена в Тракийската област - Краищенско - Ихтиманска подобласт като северната ѝ част включва части на Ихтиманска Средна гора - Вакарелската планина, Белишката планина, Еледжик, а южната ѝ част обхваща северните склонове на

Септемврийски рид. Оградена от всякъде от изброените планини в центъра се намира Ихтиманската котловина.

Релефът на общината е равнинен, хълмист, ниско и средно планински, като по-голямата част от територията ѝ попада в пределите на Ихтиманска Средна гора, а малка част – в Същинска Средна гора.

Централната част на община Ихтиман се заема от Ихтиманската котловина. Тя има форма на равнобедрен триъгълник, обърнат с върха си на югоизток, като дължината ѝ е около 16 км, а максималната ширина „в основата на триъгълника“ – до 10 км. Простира се в централната част на Ихтиманска Средна гора между Вакарелска планина на северозапад и ридовете Белица на североизток, Ветрен (Еледжик) на югоизток и Септемврийски на юг-югозапад. Площта ѝ е около 106 км², а средната ѝ надморска височина е от 620 до 700 м. Оградните ѝ склонове са с различни наклони и размери – към Вакарелска планина са по-полегати и дълги, а към Септемврийски рид – резки, стръмни и праволинейни, ориентирани по дължината на ясно изразен разсед. Централните ѝ части са заети от обширно заравнено акумулативно поле (Ихтиманското поле). Склоновете ѝ са изградени от гнайси, гранити, пясъчници и конгломерати, а основата – от неоген-кватернерни утайки. Образувана е в резултат на тектонско потъване в края на горния плиоцен и кватернера.

Северозападно от Ихтиманската котловина в пределите на община Ихтиман попада по-голямата част от Вакарелска планина, по билото на която преминава участък от Главния вододел на България. Нейната най-висока точка връх Острец (Сиврибаир, 1088,3 м) се намира в най-югозападната ѝ част, на границата със Столична община, на около 3 км южно от село Борика.

Североизточно от Ихтиманската котловина са разположени южните части на ниско планинския рид Белица. Неговият най-висок връх Голямата Икуна 1220,9 м е разположен северно от село Белица, на границата с общините Елин Пелин и Мирково.

Районът южно от проломната долина на река Мътивир и югоизточно от Ихтиманската котловина се заема от северозападните части на рида Ветрен (Еледжик). Най-високата му точка връх Бенковски 1185,8 м се намира на около 4 км по права линия източно от село Мирowo, на границата с община Костенец.

Южно и югозападно от Ихтиманската котловина в пределите на община Ихтиман попадат северните стръмни склонове на дългия и тесен Септемврийски рид. В най-западната му част, на около 4 км югозападно от село Венковец, на границата с Самоков и Костенец се издига най-високият му връх Тръна 1276 м, който се явява и най-високата точка на община Ихтиман.

В най-източния край на общината, източно от дълбоката долина на река Тополница се простират крайните югозападни части на Същинска Средна гора. Тук, на границата с община Панагюрище, на около 4 км североизточно от село Нейкьовец се намира връх Истрийовска чукура 893,6 м.

Южно от село Мухово, на границата с община Лесичово, в коритото на река Тополница е разположена най-ниската точка на община Ихтиман – 328 м н.в.

Релефните особености и наличието на разнообразна дървесна растителност предразполагат за развитие на туризъм, лов и риболов. Планинският природо-

териториален комплекс предразполага, наличието на средноевропейски гори и възможности за развитието на горско стопанство.

3.2. Климат

В климатично отношение районът на Общината попада в умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско континенталната климатична област или по-конкретно в климатичния район на високите полета в Западна Средна България. За формирането на климата на общината съществено влияние оказва преобладаващия северозападен пренос на силно трансформирани океански въздушни маси, идващи от Северозападна Европа, идващите от север-североизток континентални въздушни маси и проникващите от юг топли тропични въздушни маси.

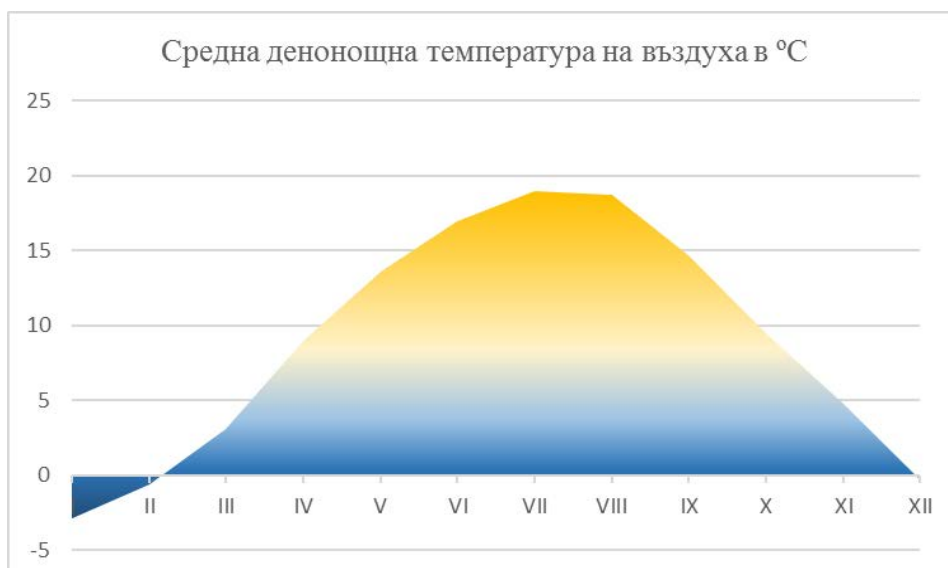
В района на община Ихтиман съществува опасност от късни пролетни и ранни есенни слани-през втората половина на месец май и през първата десетдневка на месец септември. Основна причина за това е котловинния характер на релефа. Разпределението на валежите през годината по месеци и сезони е неравномерно - ясно изразен континентален климат. Количеството на валежите е най-голямо през май и юни, а най-малко - през февруари и септември. Средната годишна сума на валежите е под средната за страната. Валежите от сняг са в периода ноември-април. Това разпределение на валежите подчертава типичния умерено-континентален характер, със зимен минимум и вторичен такъв в края на лятото и максимум в края на пролетта и началото на лятото.

За изясняване на годишния ход на по-важните климатични елементи - температура и валежи са използвани 40 годишни усреднени данни от метеорологичната станция в гр. Ихтиман.

Температура

Таблица № 3.2-1 Средна месечна и средна годишна температура на въздуха (по Кл. Справочник. 1983)

Месеци												Средно год.
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Станция Ихтиман												
- 2.9	-0.6	3.1	9.0	13.6	17.0	19.0	18.7	14.7	9.5	4.8	-0.3	8.8

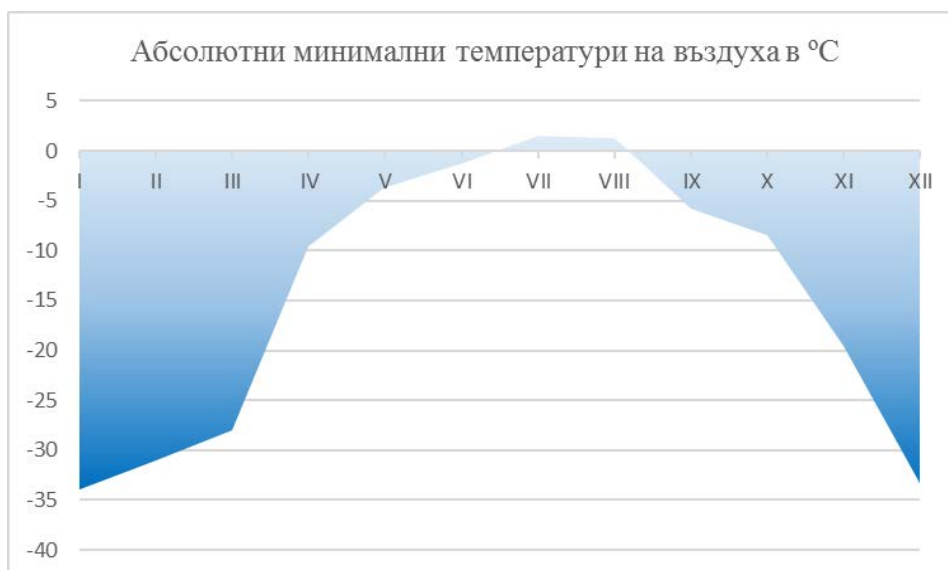

Фигура 3.2-1 Средна денонощна температура на въздуха

В Ихтиманската котловина денонощната температурна амплитуда е значителна (12.6°), което е отражение на ниските минимални температури, причинени от температурни инверсии. През септември тази амплитуда достига 16.6°, която е една от най-големите в страната. Зимата е студена, с минимални температури близки до абсолютните минимуми за страната. Много ниски са и средните от абсолютните минимални температури – за януари в Ихтиман – минус 19.4° и средните минимални температури – минус 7.6° за същия месец. Неблагоприятен елемент на климата са късните пролетни и ранни есенни слани, които се наблюдават до края на месец май и от началото на месец септември. Свободното от слана време е средно 152 дни.

Таблица № 3.2-2 Абсолютни минимални температури (по Кл. Справочник, 1983)

Станция	вис. м	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Ихтиман	636	- 33.9	- 31.0	- 28.0	-9.6 3.7	- 3.7	- 1.2	1.5 1.3	1.3 1.3	- 5.8	- 8.4	- 19.5	- 33.3	- 33.9

Фигура 3.2-2 Абсолютни минимални температури на въздуха

Особеностите на релефа определят някои неблагоприятни черти на климата. Наблюдава се ниска степен на разсейване на атмосферните замърсители при периоди на безветрие и особено при характерните за Ихтиманската котловина продължителни температурни инверсии.

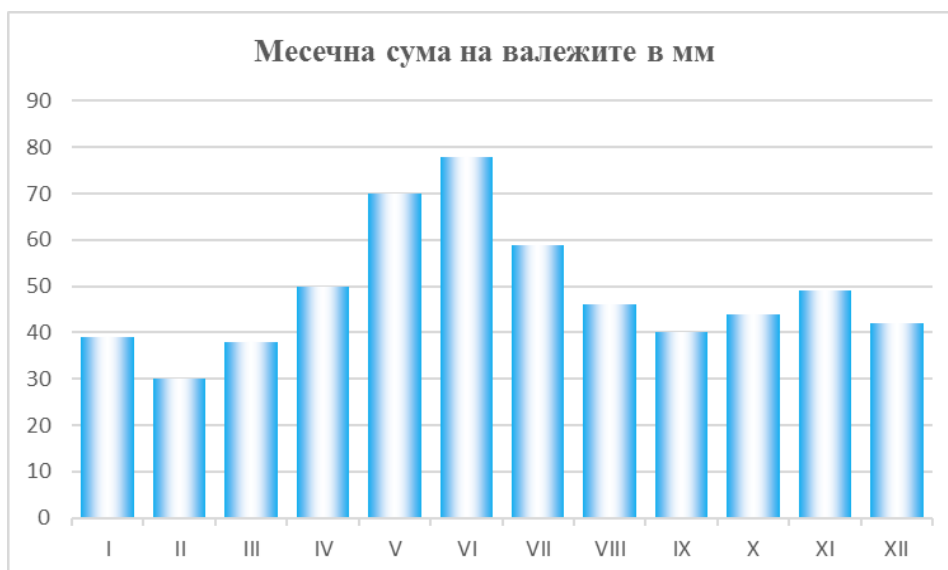
Валежи

Режимът на валежите е един от основните климатични фактори, влияещи върху процесите на самопочистване на атмосферата.

Сумата на валежите за общината е 550-650 мм. Районът попада във валежна сянка спрямо околните по-високи издигнати планински прегради на Витоша, Рила и Стара планина. В разпределението на валежите се наблюдава изразен континентален режим – максимум през късна пролет и лято – май-юни и минимум през февруари.

Таблица № 3.2-3 Месечна и сезонна сума на валежите за ст. Ихтиман (по Справочник на валежите. 1990)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	зима	пролет	лято	есен	год.
39	30	38	50	70	78	59	46	40	44	49	42	112	159	183	132	587

Фигура 3.2-3 Месечна сума на валежите

Важна характеристика са възможните горни извалявания за денонощие и месец. По този показател районът е под средното за страната. Максималният денонощен валеж е наблюдаван през септември 1957 г – 131. 3 мм. (Справочник на валежите. 1990). На 5.08.2005г. обаче при изключително проливен валеж са отчетени 234 мм. т. е макар и много рядко – един път на 50-60 г. са възможни валежи над 200 мм за денонощие.

През август и септември са възможни засушавания.

Снежната покривка е трайна, но с малка височина – средно 10-15 см. Не се наблюдават снежни виелици и снегонавявания.

Таблица № 3.2-4 Среден месечен и годишен брой на дни с валеж над определена сума

Валеж	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
>0.1 мм.	10.4	9.1	10.4	10.5	13.4	12.5	8.7	6.7	5.9	7.7	10.0	10.7	116.0
> 1.0 мм.	7.3	6.2	7.1	7.9	10.6	9.8	7.0	5.5	4.7	6.0	7.5	7.2	86.8
>5.0 мм.	1.9	1.9	2.2	3.2	5.0	4.5	3.8	3.2	2.6	2.3	2.4	2.8	36.3
> 10.0 мм.	0.8	0.4	0.5	1.4	2.9	2.6	1.4	2.0	0.6	1.0	1.2	0.5	15.3
>25.0 мм.	0.2	0	0	0.2	0.4	0.5	0.5	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	2.4

Таблица № 3.2-5 Максимален денонощен валеж в мм за даден месец и година

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
51.3	27.0	51.2	47.0	42.0	81.9	100.5	62.0	131.3	49.4	60.7	39.1	131.3
1910	1954	1949	1973	1916	1957	1911	1949	1957	1904	1968	1900	1957

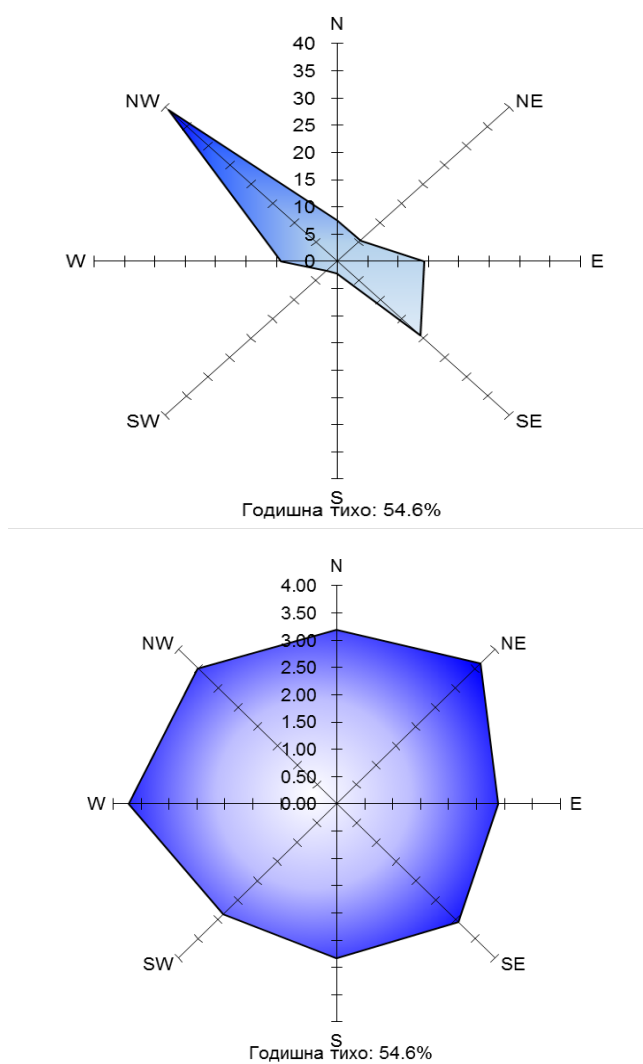
Вятър

В района преобладават северозападни ветрове, но тяхната посока и скорост се влияе в голяма степен от местните физикогеографски условия. Като цяло скоростта е

малка. В откритите билни части достига до 2-2.5 м/сек. с максимум през зимата и пролетта. В Ихтиман средната годишна скорост е 1.6 м/сек., като в над 50 % от наблюденията се отчита тихо време.

Таблица № 3.2-6 Средна месечна и годишна скорост на вятъра в ст. Ихтиман

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
1.9	2.1	2.2	1.9	1.5	1.3	1.3	1.3	1.2	1.4	1.6	1.6	1.6

Фигура 3.2-4 Годишна роза на вятъра по честота (лявата фигура) и скорост (дясната фигура)

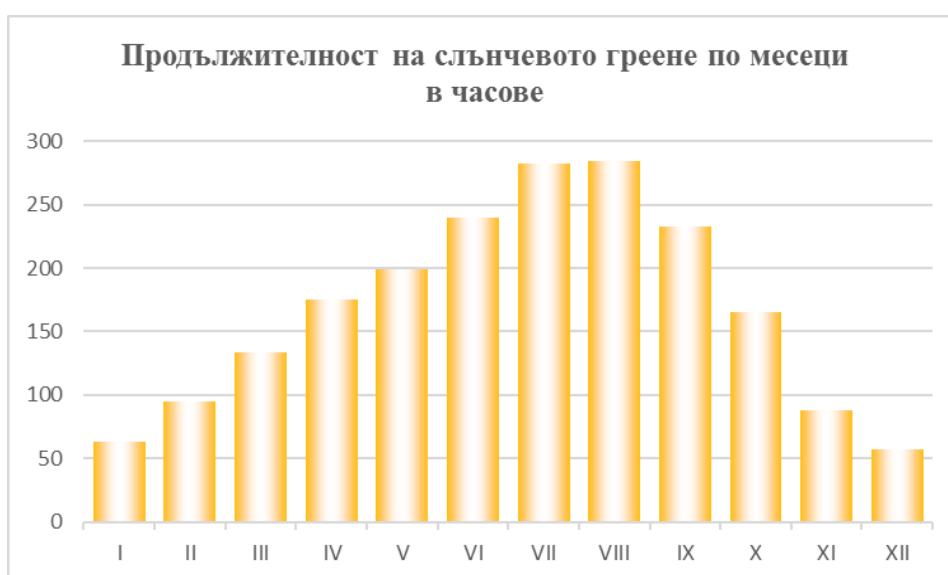
Влажност на въздуха

Влажността на въздуха е критерий, по който може да се съди за условията на разсейване на атмосферните примеси. Средната годишна относителна влажност е 76%.

Фигура 3.2-5 Средна месечна относителна влажност

Слънчево греене

Фигура 3.2-6 Продължителност на слънчевото греене по месеци в часове

Районът се характеризира с добра продължителност (2 015 часа) на слънчевото греене.

3.3. Води

В северната част на общината, по билото на Вакарелска планина и рида Белица преминава участък от Главния вододел на България, като около 90% от територията ѝ спада към Беломорския водосборен басейн, а останалите 10% – към Черноморския водосборен басейн.

В източната част на община Ихтиман, на протежение около 10 km, от север на юг протича част от средното течение на река Тополница (ляв приток на Марица). В този си участък реката тече в дълбока проломна долина между Същинска Средна гора на изток и рида Ветрен (Еледжик) на запад. В най-тясната част на пролома, при село Мухово е изградена преградната стена на големия язовир Тополница. В пределите на община Ихтиман попада южната му (долна) по-голяма част.

Най-големият приток на река Тополница е река Мътивир (61 km дължина, 412 km² водосборна площ), която изцяло протича в пределите на община Ихтиман и отводнява близо 3/4 от територията ѝ. Тя се образува на и 693 м н.в. и се явява от сливането на три реки – Ръжана (лява съставяща), Мешковица (средна съставяща) и Баба (дясна съставяща), на 1,3 км югозападно от село Ръжана, в непосредствена близост до автомагистрала „Тракия“. За начало се приема река Баба, която извира в западната част на Вакарелска планина, на 963 m н.в., на 1,3 km западно от село Борика. Река Мътивир се влива в язовир Тополница. Водният дебит на р. Мътивир е непостоянен, с пролетен максимум през м. март и минимум през м. юли и м. август. Всички те нямат голямо значение за стопанския живот и селското стопанство на територията на общината.

Община Ихтиман разполага с 8 язовира от местно значение : язовир “Бакър дере“, яз. „Джахов мост“, яз. “Дермен дере“, яз. “Сухи дол“, яз. “Джурджин дол“, яз. “Хаджийско дере” (30,306 дка площ), яз. “Кочиово” и язовир “Бегунчица II”

Общата площ на язовирите е 1 247 дка, но само част от тях се използват и имат стопанско приложение

3.4. Почви

Според почвено географското райониране на страната (Н. Нинов, 1997) почви на територията на Община Ихтиман са:

Ордер С. Метаморфни почви с изменение на свойствата при изветряне и глинообразуване

Тип Кафяви планинско горски почви

Подтип ненаситени кафяви планинско-горски почви (*Dystric Cambisols, CMd*)

Характеризират се с дълбочина на профила от 40 до 60-70 см, малка мощност на хумусния хоризонт (тип *ochric*), кисела реакция, ниски хумусни запаси, нисък сорбционен капацитет, ниска ненаситеност с бази, добра дренираност, разнообразен хидро- термичен режим.

Подтип наситени планинско-горски почви (*Anthropic – Eutric Cambisols, CMe*)

Дълбочината на профила от 75-80 см см и повече, а мощността на хумусния хоризонт (тип *ochric*) от 20 до 40 см хумусните запаси са по-големи.

Подтип канелени почви (*Chromic Cambisols, CMx*)

Почви с доказан метаморфен Вт хоризонт, с вътрешно глиняване. Най-характерни черти на профила са сравнително малката му дълбочина(до 60-70 см), слабата му

диференциация (текстурен коефициент под 1.3), високо съдържание на глина (над 30%), вътрешно глиняване. Тези почви имат и висока сорбционна способност, висока наситеност с бази-над 80%, и карбонати под 40%, отложения на различна дълбочина в профила. Почвите имат добре развит хумусно-акумулативен хоризонт с мощност 25-30 до 40 см, здрава троховидно-зърнеста структура. Съдържат умерено количество хумус до 3-4% в целините и около 2-2.5% в нивите. Реакцията им е неутрална в повърхностния хоризонт и преминава в слабо алкална в дълбочина.

Според пригодността на почвите за земеделие те попадат в клас добра (S_2) с водещ ограничител (е) - ерозия. Използват се за лозя, овощни градини и житни култури. Необходимост от противоерозионно опазване.

Ордер А. Почви несвързани със зонални климатични условия

Тип Наносни почви

Подтип богати наносни почви –алувиално - dliwadni (*Eutric Fluvisols*)

Тези почви освен с добре изразен и оформен хумусен хоризонт в ливадите с кафеникаво – сив цвят се характеризират и с мощност от 15-25 см, съдържащ хумус от 2-4 % в целините или 1-2 % в нивите.

3.5. Полезни изкопаеми

Площите за добив на полезни изкопаеми са 0.5% от територията на общината.

От нерудните изкопаеми по-съществено значение имат скално-облицовъчните материали, подходящи за плочи, бордюри, павета и находища на глини, пясъци и чакъли.

На територията на община Ихтиман, в близост до с. Белица в местността Ливаде, е открито находище на вермикулит, с площ 65 000 м² като земята, върху която се намира находището, е необработваема мера, собственост на Община Ихтиман с Решение по чл. 27 от ППЗСПЗЗ.

Вермикулитовите продукти са приложими в строителството, машиностроенето, металургията, за производство на топло и звукоустойчиви материали, леки акустични пожароустойчиви и декоративни плочи, тухли и покрития, висока огнеупорна звукопоглъщаща керамика, изолация на реактори, топлообменници и пещи, хладилни инсталации до свръх ниски температури и други.

В химическата промишленост и селското стопанство вермикулита се използва като адсорбент с много висок капацитет на обменни катиони, катализатор, минерален тор, дълготраен стерилен опаковъчен материал.

За екологични цели вермикулита може да се използва като адсорбент в почви, замърсени от пестициди, почистване на замърсени с нефтопродукти води, за почистване на въздуха от различни газове и дим, за извличане на радионуклиди от на цезия и оловото от отпадъчни води, съставки на биологични прегради на АЕЦ.

Вермикулитът е безопасен за здравето, с което е алтернативна суровина на азбеста.

В землището на с. Веринско се намира находище на амфиболити „Али“ с площ на 197 671 м².

В местността Милошница се намира находище на инертни строителни материали.

В района на село Полянци се намира изоставена кариера за добиване на гранит в местността “Италианското дере”. В същото населено място, но в местността “Баналчак” има и изоставена кариера за добиване на талк.

3.6. Земеделски и горски територии

Съгласно баланса по вид на територията в Община Ихтиман на Горско стопанство се падат 21 330 ха (56,64%) , а на Селско стопанство – 21 113 ха (38,17%).

Земеделски територии

Към настоящия момент селското стопанство на територията на общината се развива с оптимистични темпове.

Обработваемата земя на община Ихтиман възлиза на 19 488 ха., разпределена както следва:

- Ниви – 13 510,3 ха
- Ливади – 1 175,8 ха
- Пасища – 4 735,7 ха
- Овощни градини – 65,2 ха

Голям процент от обработваемата земя е разположена в полупланински и планински райони. Съгласно приетата у нас система за категоризация, земите на територията на общината попадат в трета до десета категория. Поливните площи са в размер на 3901,3 ха.

До настоящия момент в община Ихтиман са възстановени 13 000 ха земеделски площи, като при това положение делът на частната собственост върху земеделските земи става водещ, следван от общинската (6961 ха.). На територията на общината не се установява държавна собственост върху земеделски терени, държавната и поземлената собственост на Българската православна църква.

На човек от населението се падат около 10,2 дка обработваема земя.

Собственост на обработваемата земя е както следва:

- Общинска – 6 961 ха.
- Частна – 13 000 ха.

Арендуваната земя е в размер на 564,1 ха., разпределена между 14 арендатори. В това число под аренда са отдадени 40 ха. за срок от 30г. в землището на с.Борика, местността “Тоз” за отглеждане на лешници и трюфели, което може да бъде разработено като пазарна ниша, и при наличие на добри условия и показани резултати да се превърне

в поле за инвестиции.

Развиват се както растениевъдството, така и животновъдството. Основните култури застъпени в растениевъдството са технически, клубеноплодни, зърнени и фуражни култури. Съгласно данни на Областна дирекция Земеделие – Софийска област се наблюдава лек ръст на броя на селскостопанските производители както и площта на засетите култури за периода 2014-2015 г.

Земеделските земи в община Ихтиман се отличават с липса на антропогенно въздействие по отношение замърсяване с тежки метали или други промишлени замърсители с изключение на районите около бившето предприятие “Чугунолеене” АД и местата на бившите табани (депа) на завода. Установява се антропогенно повлияване като резултат от земеделското използване на обработваемите територии. То се изразява в активизиране на ерозионните процеси и скъсяване на почвения профил, загуба на органично вещество, намаляване на почвеното плодородие, вкиселяване и др.

Понастоящем животновъдството се развива в условията на малки стопанства, които реализират продукция предимно за задоволяване на собствените си нужди. Развитието на свиневъдство и птицевъдство е ограничено поради относително слабия продуктивен капацитет за производството на фуражни култури /царевица/. В същия момент природните условия в района на общината са подходящи за развитие на производството на мед. Това производство се благоприятства от наличието на големи горски масиви и естествени пасища, които се намират в екологично състояние.

Горски територии

Горите в община Ихтиман са разположени в преобладаващата си част на стръмни терени – 53,1% и наклонени терени – 36,6% при надморска височина от 318 м н.в. до 1256 м н.в. Цели 87% от площта на горите попадат в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 – 1800 м н.в.), а останалите 13% попадат в долния равнинно-хълмист и хълмисто предбалкански пояс на дъбовите гори (0 – 600 м н.в.). Растителните формации са главно от зимен дъб, благун, цер, клен, мъждрян и съпътстващите ги храстови видове. Те са предимно издънкови формации с ниска производителност (IV – V бонитет). На по-голяма н.в. са формирани насаждения от бук, зимен дъб, габър, липа и съпътстващите ги дървесни и храстови видове и имат важно стопанско значение с висока производителност (I–II бонитет).

Част от горите са реконструирани като са създадени култури от черен бор, бял бор, акация и др., общото състояние, на които е задоволително. Част от насажденията са подмладени и са създадени култури от бял бор, смърч, зелена дуглазка, бук и зимен дъб.

Горите собственост на община Ихтиман се намират в Западна България, като попадат в териториалният обхват на ТП ДГС „Ихтиман” и ДЛС „Арамлиец”, в землищата на всички населени места от община Ихтиман. ТП ДГС „Ихтиман” се намира в Западна България. Северната му част включва Ихтиманска Средна гора – Белишката планина и Еледжишките възвишения, а южната му част обхваща северния склон на Септемврийски рид (Кара баир). На запад се включва Вакарелската планина, а на изток Същинска средна

гора. На югозапад стопанството достига до Боровецката седловина, която свързва Рила с Ихтиманска Средна гора.

Общата площ на ТП ДГС „Ихтиман“ е 274238,6 ха.

- Залесената площ на ТП ДГС „Ихтиман“ е 25287,3 ха;
- Изредените насаждения и култури заемат 219,7 ха (0,8% от устроената площ);
- Незалесената дървопроизводителна площ е 374,4 ха (1,4% от устроената площ);
- Голините – 371,7 ха (1,4%).
- Общо дървопроизводителна площ на ТП ДГС „Ихтиман“ е 25661,7 ха (94,3% от устроената площ);
- Недървопроизводителната площ на ТП ДГС „Ихтиман“ е 1576,9 ха, (5,7%)
- Поляни (4,2%), следван от просеките (0,5%), автомобилните пътища (0,3%), разливщата (0,2%), дворните места (0,2%) и др.
- Неизползваемата за горскостопанска дейност площ е 91,9 ха (0,3%) - нелесопригодни площи и голини, скали, кариери, разливища, изкопи, насипи, ровини и др.

Общата площ на горите в периода 2014 до сега, собственост на община Ихтиман съгласно ОПР Ихтиман 2014-2020 г съгласно е 12 777,5 ха.

- Залесената площ е 11 963 ха, (93,6% от устройствената площ), като 10 583,4 ха е делът на насажденията от издънков произход.
- Незалесената дървопроизводителна площ е 124,1 ха (1% от устройствената площ);
- Сечищата заемат само 2,1 ха.
- Общо дървопроизводителна площ на общинските гори е 12 087,1 ха (94,6% от устройствената площ);
- Недървопроизводителната (поляни, автомобилни пътища, просеки, разливища и др.) – 690,4 ха (5,4%).
- Неизползваемата за горскостопанска дейност площ (нелесопригодни площи и голини, скали, разливища, изкопи, насипи, ровини и др.) е 54,8 ха (0,4%).

Реституираните частни гори са с обща площ 611,1 хка, а горите стопанисвани от общините са с обща площ 6 943,2 хка.

Общият запас от всички гори (без клони) възлиза на 3 280 895 м3, а този с клони на 3 870 710 м3. Средната възраст на горите е 48 години, а средният запас в хка. е 137м3, а общият среден годишен прираст на гората е 70 492 м3.

Обликът на гората в община Ихтиман се дава от насажденията с естествен произход заемащи 78,4% от общата залесена площ.

От иглолистните дървесни видове с най-голям дял е белият бор, който заема 8,9% от общата залесена площ и 11,4% от общия запас, следван от черния бор, смърча и зелената дуглазка ела. Общо иглолистните заемат 3 901, 3 хка. или 16,3% от залесената

площ и 738 965 м³ или 22,5% от общия запас. От широколистните дървесни видове с най-голям дял е зимния дъб, заемащ 25,9% от общата залесена площ и 20,0% от общия запас, следван от бук 23,5% от площта и 35,8% от запаса.

Горите, собственост на Община Ихтиман, се намират само на нейна територия и значението им се изразява в няколко насоки:

- Източник на дървесина – средногодишно добивът на строителна дървесина възлиза на 9800 куб.м., а на дърва за огрев – 6510 куб.м. ;
- За паша – 3083,6 ха от общата площ в общинските гори е разрешена за паша на едър и/или дребен добитък;
- Осигуряват поминък за голяма част от заетите в дърводобива и стопанисването;
- Водоизточник за някои населени места – каптажи в горските комплекси;
- Добив на билки, горски плодове и гъби – при добри климатични условия, възможност за реализация и добър маркетинг в общинските гори се предвижда добив на 10 000 кг гъби, 50 000 кг билки и 4 000 кг горски плодове годишно;
- Туристически обект – красивите природни местности Шиндар, Рашкови колиби, Двете реки, Влаеви ниви, Църквището, Аризанови ливади и др. са предпоставка за развитие на туризма;
- Ловен и риболовен туризъм – наличие на разнообразен дивеч и 2 големи язовира на територията на общинските горски масиви – Тополница и Бакър дере.

В горите със стопански функции целта е да се достигне максимално производство на строителна дървесина на единица площ, като се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водохранилните и почвозащитните функции на гората. Следователно всички лесовъдни мероприятия са подчинени на тази цел. В района на горите съществуват сравнително добри условия за естествено възстановяване на основните дървесни видове – зимен дъб, благун, цер и бук. Необходимост от подпомагане на процеса има при голяма част от издънковите гори. Общото залесяване, предвидено по приетия през 2011 г. Лесоустройствен план, е 29,1 ха или 69,4 ха заедно с почвоподготвката, изцяло с широколистни видове – дъб (97,3% от всички видове), бук, акация, благун и цер.

През 2014 г по Програма ПРСР, Мярка 223 „Първоначално залесяване на неземеделски земи“ , в землището на с. Веринско, в имоти с кад.№№200013 и 200025 е извършено ново залесяване на площ 60,1 ха.

Цялата територия на горите собственост на община Ихтиман попада в Мизийската горскорастителна област. Констатирани са 17 типа месторастения, от които 1 попада в подпояса на заливните и крайречни гори, 5 в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори, 7 попадат в подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела, 3 попадат в подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч и едно (В1,2(133)) е интразонално.

3.7. Флора

Според геоботаническото райониране на България (по Бондев 1997) община Ихтиман попада в **Европейска широколистна горска област**,

Евксинска провинция,

Средногорски окръг

Ихтиманско – Средногорски район - Характеризира се с сравнително по-разнообразна растителна покривка с доминиране на ксеромезофитна горска растителност от обикновен габър и обикновен горун, ксеротермни горски екосистемиглавно от благун и на места смесени с цер. По-слабо са застъпени мезофитните фитоценози с доминиране на бук. Поради деградация на горите някъде са се появили вторични ксеротермни горски ценози с преобладаване на келявия габър.

Преобладават дъбови гори (цер, благун, габър) и букови гори над 800-900 м. Горите са нискостеблени и издънкови гори, остарели дървета с нисък прираст с малка продуктивност. Има изкуствени насаждения от черен бор.

Във вертикално отношение общината попада в следните два пояса и четири подпояса:

М-I-Долен равнинно-хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м.н.в.)

М-I-1- Подпояс на заливните и крайречните гори (0-600 м.н.в.);

М-I-3- Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м.н.в.);

М-II-Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м.н.в.)

М-II-1- Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м.н.в.);

М-II-2- Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м.н.в.);

3.8. Фауна

По зоогеографско райониране, Община Ихтиман попада в Евросибирската територия, Рило-Родопски район и Старопланински район.

Фауната се характеризира с представители на видовете влечуги, птици, земноводни и бозайници, характерни за умерено-континенталния климатичен пояс.

В горите и обособените ловностопански райони преобладават едър и дребен дивеч, представени от сърната, дивата свиня и благородния елен. От хищниците се срещат вълк, чакал, лисица, бялка, дива котка, видра, златка и язовец.

Като цяло Рило-Родопския район е с най-много реликтни безгръбначни. Районът се характеризира с висок ендемизъм. При пеперудите това се проявява на ниво подвид, докато при охлювите и бръмбарите е на подродово и родово ниво.

По отношение на ендемитите сред подземната фауна районът е на второ място в България: балканските ендемити са 6, а българските – 28.

Старопланинския район е много богат на ендемити. Техният брой сред безгръбначните в Западна Стара планина е 197, а в Централна Стара планина- 193 вида и подвида. В надземната фауна повече ендемити има сред охлювите, многоножките, скакалците и бръмбарите. В този район подземната фауна е най-богато представена в България. Сред тях има 11 балкански и 109 български ендемита.

Във фауната на района се срещат и значителен брой карпатски елементи (охлюви, стоножки, скаклци и др.), каквито липсват в останалата територия на България. Това се дължи на палеографските връзки между Стара планина и Карпатите. В района от птиците преобладават ястреби, пъдпъдъци, гривеци, гургулици и др. По-рядко киклик, бекас, фазан, скален орел. През пролетния и зимния прелет в района стационарират различни видове облетен и водоплаващ дивеч, като диви патици и по-рядко гъски.

3.9. Изводи

Природо-географските условия и ресурси са подходящи за бъдещото развитие на Община Ихтиман.

Разположение на общината, близкото отстояние до големи градове и транспортни коридори е благоприятно от гледна точка на възможностите за нейното развитие.

Преобладаващият равнинен хълмист, ниско и средно планински релеф предразполага развитието на земеделието и животновъдството.

Почвите, срещащи се на територията на общината, се канелени и кафяви горски почви разпространени във високите части от територията ѝ. Освен тях се срещат и богат набор от ливадни почви - алувиално-ливадни, алувиално-делувиални почви и др. заемащи равнинната част на Общината.

Природният комплекс от разнообразен ландшафт, климатичните условия и натрупания производствен опит, създава благоприятни условия за развитие и на земеделието, и на животновъдството.

Основните култури застъпени в растениевъдството са технически, клубеноплодни, зърнени и фуражни култури.

Релефните особености и наличието на разнообразна дървесна растителност предразполагат за развитие на туризъм, лов и риболов. Планинският природо-териториален комплекс предразполага, наличието на средноевропейски гори и възможности за развитието на горско стопанство.

Близостта на общината до националният парк "Рила" и разнообразния животински свят са предпоставка за развитието и на международен ловен туризъм.

За подобряването на условията за туризъм е необходимо да се поднови и доизгради съществуващата инфраструктура в планинските дялове на общината, да се поставят обозначителни знаци за почивните станции, историческите забележителности, базите за спорт, туристическите маршрути. Разработване на възможностите за

използване на язовирите "Тополница", "Джахов мост", "Бакър дере" за риболов, гребане и други водни спортове е необходимо.

Много от местностите са със съхранена природа, биоразнообразие и чист въздух. Това би могло да бъде потенциал за развитието на екотуризъм в общината и разработване на разнообразни екопътеки и туристически маршрути.

При разработване на нови възможности за спортен и селски туризъм биха могли да се търсят комплексни решения за предлагани туристически пакети и услуги-престой с организиран лов, посещение на културни и исторически забележителности в региона, представяне на етнографско наследство.

Наличието на нерудни полезни изкопаеми в района, е предпоставка за устойчиво развитие на минното дело и подобряване на икономическата обстановка в общината.

4. ТЕРИТОРИАЛНА СТРУКТУРА И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

4.1. Баланс на територията по начин на трайно ползване /опорен план/

	Баланс на територията към ОУПО	Площ на съществ уващи елементи	
N	Наименование на териториалния елемент	Площ, ха	Площ, %
	ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ		
1	Жилищни функции	1 149.47	2.08
2	Общественообслужващи функции	81.71	0.15
3	Производствени и складови дейности	326.18	0.59
3	Смесено предназначение	9.05	0.02
4	Рекреационни и вилни зони	58.10	0.11
5	Озеленяване, паркове и градини	94.60	0.17
6	Спорт и атракции	49.25	0.09
7	Земеделски територии	19 558.97	35.36
8	Територии за далекоперспективно развитие		
9	Горски територии	31 320.25	56.62
10	Водни площи	737.88	1.33
11	Транспорт и комуникации	533.36	0.96
12	Техническа инфраструктура	6.05	0.01
13	Добив на полезни изкопаеми	29.01	0.05
	ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ		
A	Защитени територии и защитени зони	8 270.29	14.95
Б	За опазване на културното наследство	14.58	0.03
В	Нарушени територии/ За възстановяване и рекултивация	24.68	0.04
Г	Други нарушени територии	294.04	0.53
	Обща площ	55 315.00	100.00

4.2. Изводи

Територии за земеделско ползване.

Селскостопанският фонд земя заема площ от 19 559 ха или 35,36 % от територията на общината. С най-голяма площ са нивите – 11 483 ха, следвани от мери и пасища - 4 225 ха.

Горският фонд е с площ от 31 320 ха (56,62 % от територията). Общинските гори играят съществена роля като източник на дървесина и други ползвания и осигуряват поминък на голяма част от местното население, заето в дърводобива и стопанисването.

Според броя на заетите подотрасълът се нарежда на четвърто място с 14% от всички заети в общината, но все пак общата производителност на труда, измерена чрез показателя приход на единица зает, е по-ниска от средната за общината и оставя този подсектор на промишлеността на едно от последните места. Средногодишно добивът на строителна дървесина от общинските гори възлиза на 9800 куб.м, а на дърва за огрев – 6510 куб.м.

Територии за населени места.

Териториите за населени места и селищни образувания са с площ 1 768 ха (3,2 % от територията). Голяма е частта на свободната дворна площ, която се използва за селскостопанска дейност в рамките на личните стопанства.

Открит остава въпроса за създаването на селищни образувания от местно значение за нуждите на развитието на туризма. Такива потенциални територии са красивите местности „Шиндар“, „Рашкови колиби“, „Двете реки“, „Влаеви ниви“, „Църквището“, „Аризанови ливади“ и други, обуславят развитието на туризма в района. Важен от гледна точка на развитието на туризма се оказва и въпроса за преотреждането на терени от общински горски фонд за изграждането на хижи, семейни хотели и подходяща туристическа инфраструктура, за които да се обявят публични търгове за предоставено на отстъпено право на строеж със срокове за започване на строителството.

Територии с друго предназначение.

Площта на водните течения и водните площи е 738 ха или 1,33 % от територията на общината.

Териториите за транспорт са 533 ха (0,96 % от територията на общината), а съоръженията техническата инфраструктура – 6 ха (0,01 % от територията на общината).

Териториите за добив на полезни изкопаеми са с площ от около 29 ха или 0,05 % от територията на общината.

Въз основа на направения анализ могат да се изведат следните заключения:

- Земеделските земи в общината крият потенциал за бъдещо развитие на различни функции. Некомасирана и раздробена обработваема земя предполага скъпа обработка и съответно продукция. Сравнително голям е дялът на неизползваните земи.
- Мястото на горите в икономиката на района придобива все по-голямо значение, като увеличава дела на недървопроизводителните функции на гората. Общинските гори на територията на гр. Ихтиман са ресурс за паша и добив на билки, горски плодове и гъби.
- Със значителен потенциал за икономическото развитие на общината е развитието на туризма със съответното отреждане на територии.

5. СЕЛИЩНА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА – СЪСТОЯНИЕ И УСТРОЙСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

5.1. Историческо развитие

Първите следи от човешко присъствие на територията на общината са от енеолитния човек, оставил своите поселища. През VI столетие пр. н. е. в района на Ихтиман се установяват бесите, едно от най-храбрите и войнствени племена, оставили следи от значителна материална и духовна култура. От сведенията на

Тукидит става ясно за познаването и ползването на пътя, започващ от Белград през Ниш и Сердика, Ихтиманското поле, Филипопол, Одрин и стигащ до Константинопол. Този път има комуникационно, икономическо, културно и стратегическо значение за Тракия. Важни стратегически пунктове на този път са проходите при Вакарел и Траянови врата.

През втората половина на I век при днешния Ихтиман се появява претория или таберна, известна под името Хелице. Тази крайпътна станция е предшественик на днешният град Ихтиман. След Хелице следва крайпътна станция при Мирово и при Траянови врата. Около нея започват да се изграждат укрепителни съоръжения от Теодосий I (379–395 г.) до Юстиниан I (527–565 г), докато се стига до изграждането на сложна фортификационна система в прохода. Проходът е преграден с отбранителна система, в която се намира прочутата Траянови врата. Освен намиращите се в околността калета, се изгражда и укрепеният град Стопинион. Той остава завинаги в историята на България с блестящата победа на самуиловите войни над византийските войски на Василий II на 17 август 986 г. През XI и XII в. по пътя преминават Първи, Втори и Трети кръстоносен поход. Минали през Средец, кръстоносците от Третия поход стануват в Стипон през август 1189 г.

През 1371 г. Стипон е превзет от войските на османския предводител Лала Шахин. Името Ихтиман се среща едва след падането на града под османско робство. В пътеписите на много чужденци, минали през града, има сведения, че в първите векове на османско робство Ихтиман е бил без християнски храм. След продължителни усилия през 1835 г. се построява църквата “Успение Пресвета Богородица”.

5.2. Градоустройствени характеристики на населените места – йерархизация и основни проблеми на жизнената среда

Особеностите в характера на природната среда е довело до изграждането на специфичните за района селищни структури.

В равнинните части от общината селищата имат компактна структура, а по планинските склонове – разчленена такава.

Град Ихтиман е развит в равнината част от територията, а по склоновете на съседните планини – села и махали.

Хълмистата структура на част от релефа не позволява прекомерното разширяване на отделните територии и зони, което понякога възпрепятства ефективното развитие на отделни функционални системи в населените места, както и затруднява изграждането на необходимата инфраструктура до отделните селища.

Град Ихтиман има подчертано въздействие върху всички останали селища в общината.

Сегашното състояние на селищните структури в общината е резултат от съчетаването на два основни фактора:

- исторически оформилата се среда на населените места;
- прилагането на разработените регулационни планове през втората половина на XX век за по-голяма част от селищата в региона.

В резултат на комплексното действие на тези и други фактори, населените места в общината, особено в равнинната им част, са с относително ортогонална улична мрежа, доколкото релефни и исторически условия са позволили нейното формиране.

Застрояването е с предимно свободно разположени сгради в урегулираните имоти, като самите сгради с височина 1-2 етажа.

Град Ихтиман има единични малки блокове и административни или обслужващи сгради, които са с по-голяма височина.

Основните проблеми за отделните населени места от общината, пряко свързани с тематиката, разглеждана от ОУП, могат да бъдат формулирани по следния начин:

- Кадастралните и регулационни планове на населените места са морално и физически остарели.

- Ромското население в гр. Ихтиман е съсредоточено основно в кв. Изток. Обитаваните от тази общност квартали се характеризират с много ниска степен на благоустроеност. В по-голямата им част липсват канализация, улични и тротоарни настилки. Има райони и без водоснабдяване с питейна вода.

- Кварталите, в които живее ромското население, в голямата си част са застроени с незаконни постройки, засягащи уличната регулация и неотговарящи на градоустройствените норми и изисквания. Това създава редица трудности при изграждането на инфраструктурата в тези квартали.

- Необходимо е изграждането на нови транспортни връзки и съоръжения в някои от селата, с цел осигуряване на по-добра достъпност на средата.

- Наложително е обособяването на територии за развитие на различни дейности, свързани с производството, както и за осигуряване на необходимите нормативни изисквания за благоустрояване на средата по площни показатели (напр. кв.м. на човек озеленени площи и др.).

5.3. Функционални характеристики и връзки на населените места

Община Ихтиман обхваща в административните си граници 28 населени места, от които 1 град – Ихтиман и 27 села - с. Бальовци, с. Банчовци, с. Белица, с. Богдановци, с. Боерица, с. Борица, с. Бузяковци, с. Бърдо, с. Вакарел, с. Венковец, с. Веринско, с. Джамузовци, с. Живково, с. Костадинкино, с. Любница, с. Мечковци, с. Мирово, с. Мухово, с. Нейковец, с. Пановци, с. Пауново, с. Полянци, с. Поповци, с. Ръжана, с. Селянин, с. Стамболово и с. Черньово.

Град Ихтиман е административния и икономически център на общината. 73,7 % от населението е съсредоточено в общинския център. Град Ихтиман е населено място от III функционален тип, с. Вакарел – от V функционален тип, с. Живково и с. Стамболово – от VI функционален тип, с. Веринско, с. Мирово, с. Полянци и с. Черньово – от VII функционален тип, а останалите села – от VIII функционален тип.

5.4. Изводи за състоянието на селищната мрежа и населените места

- Селищната мрежа е устойчиво формирана, като няма налични белези за промяна в това отношение.
- Има тенденции за силно обезлюдяване на голяма част от селата в общината.
- Голяма част от населените места в Община Ихтиман са с много ниска категория, което сочи за слаба значимост и потенциал на общинско и селищно ниво, както и за недобро развитие на селищните функции.

Основните проблеми свързани с отделните функционални системи и отнасящи се най-силно до материята, касаеща общите устройствени планове, са следните:

- Необходимо е изработването на допълнителни кадастрални и регулационни планове, както и преразглеждането на действащите към момента такива.
- Нужно е прокарването на допълнителни елементи от техническата инфраструктура.

6. ДЕМОГРАФСКИ И ТРУДОВ ПОТЕНЦИАЛ

6.1. Брой и динамика на населението

Броят на населението в Община Ихтиман през 2016 г. по данни на НСИ възлиза на 17 147 души като съотношението между мъже и жени е почти равно. През последните години се забелязва трайна тенденция на намаляване на населението на Община Ихтиман като от 18 789 души през 2007 г. спада на 17 732 души през 2011 г. и е достигнало 17 147 души през 2016 г.

Проследявайки динамиката на населението в по-далечното минало може да се направят следните изводи:

- Забелязва се непрекъснато нарастване на населението до средата на 80-те години на XX век, като най-големи темпове се отчитат през 1957 – 1965 г.
- Започва период на намаляване на населението от 1986 до днес, като темповете на намаление растат значително след 1992 г. и продължават до днес.

Правейки анализ на населението най-голям е броят на жителите на гр. Ихтиман – 12 723 бр., следван от този на с. Вакарел – 1 777 жители, с. Живково – 541 жители и с. Стамболово - 511 жители. Характерното за Община Ихтиман е струпването на 74% от населението в общинския център. В същото време голяма част от селата са обезлюдени и в 18 от селата живее население под 100 души, които са повече от половината от обитаемите населени места. В тези села има много жилища, които се ползват предимно в летните месеци като вили от хора, които не са регистрирани на територията на общината.

НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНА ИХТИМАН ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ПОЛ																		
(брой)																		
	2011			2012			2013			2014			2015			2016		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Община Ихтиман	17732	8817	8915	17688	8809	8879	17609	8755	8854	17477	8682	8795	17340	8604	8736	17147	8527	8620
с. Бальовци	15	8	7	15	8	7	15	8	7	17	9	8	15	8	7	19	10	9
с. Банчовци	6	2	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4	6	2	4
с. Белица	132	73	59	130	72	58	127	69	58	141	75	66	141	75	66	142	75	67
с. Богдановци													-	-	-	3	1	2
с. Боерица	96	50	46	99	52	47	96	50	46	92	49	43	91	48	43	88	45	43
с. Борица	73	34	39	70	34	36	69	33	36	67	32	35	65	31	34	63	31	32
с. Бузюковци	12	3	9	12	3	9	13	4	9	13	4	9	14	5	9	12	3	9
с. Бърдо	16	10	6	46	27	19	58	34	24	58	34	24	57	33	24	52	30	22
с. Вакарел	1982	979	1003	1944	953	991	1898	924	974	1860	909	951	1811	885	926	1777	873	904
с. Венковец	51	21	30	49	22	27	47	23	24	47	23	24	43	21	22	41	20	21
с. Веринско	321	164	157	316	163	153	300	154	146	289	150	139	285	150	135	264	142	122
с. Джамузовци	7	3	4	6	2	4	5	2	3	5	2	3	5	2	3	4	1	3
с. Живково	562	271	291	556	269	287	557	268	289	554	268	286	541	262	279	541	262	279
гр. Ихтиман	13074	6488	6586	13045	6488	6557	13022	6471	6551	12930	6415	6515	12833	6351	6482	12723	6309	6414
с. Костадинкино	29	17	12	41	22	19	53	28	25	58	30	28	55	29	26	58	29	29
с. Любница	23	14	9	22	13	9	15	9	6	15	9	6	15	9	6	15	9	6
с. Мечковци	7	4	3	7	4	3	8	4	4	7	4	3	7	4	3	8	5	3
с. Мирово	201	105	96	196	103	93	193	102	91	191	103	88	185	101	84	180	99	81
с. Мухово	61	28	33	62	30	32	75	36	39	75	37	38	73	38	35	70	36	34
с. Нейковец	26	14	12	25	13	12	23	12	11	23	12	11	22	11	11	21	11	10
с. Пановци	4	2	2	4	2	2	4	2	2	4	2	2	4	2	2	4	2	2
с. Пауново	28	13	15	32	16	16	31	18	13	36	20	16	34	18	16	33	18	15
с. Полянци	194	103	91	197	105	92	193	103	90	187	99	88	192	101	91	193	107	86
с. Поповци	4	2	2	4	2	2	6	3	3	6	3	3	6	3	3	6	3	3
с. Ръжана	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3
с. Селянин	5	2	3	8	4	4	8	4	4	9	5	4	9	5	4	11	6	5
с. Стамболово	517	268	249	505	259	246	499	254	245	506	255	251	523	263	260	511	255	256
с. Черньово	281	137	144	286	139	147	283	136	147	276	129	147	303	145	158	297	141	156

По данни на НСИ

6.2. Възрастово-полова структура на населението

Според предоставените от НСИ данни през 2016 г. около 59 % от населението на Община Ихтиман е в трудоспособна възраст, което в едно благоприятно възрастово разпределение на населението, защото нуждите от работна ръка могат потенциално да бъдат задоволени. Относителният дял на младите хора и децата в под трудоспособна възраст е 20 % от общото население. Хората в над трудоспособна възраст (над 60 г. жени и над 63 год. мъже) съставляват около 20%.

НАСЕЛЕНИЕ В ОБЩИНА ИХТИМАН ПОД, ВЪВ И НАД ТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ ПО ПОЛ (брой)																		
	2011 ³			2012 ⁴			2013 ⁵			2014 ⁶			2015 ⁷			2016		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
ОБЩО	17732	8817	8915	17688	8809	8879	17609	8755	8854	17477	8682	8795	17340	8604	8736	17147	8527	8620
Под трудоспособна възраст	3459	1805	1654	3458	1804	1654	3476	1796	1680	3469	1791	1678	3467	1793	1674	3439	1789	1650
В трудоспособна възраст	10591	5685	4906	10583	5671	4912	10500	5644	4856	10320	5547	4773	10162	5465	4697	10043	5410	4633
Над трудоспособна възраст	3682	1327	2355	3647	1334	2313	3633	1315	2318	3688	1344	2344	3711	1346	2365	3665	1328	2337

По данни на НСИ

От данните на ГРАО за разпределение на населението по възраст и по населени места можем да направим извода, че 80 % от трудоспособното население е съсредоточено в

Общинския център гр. Ихтиман, което показва, че най-добри възможности за набиране на работна ръка и за развитие на бизнес в рамките на Общината има в гр. Ихтиман.

Население на Община Ихтиман към 1.02.2015 г. по населени места и възраст

№	Населено място	Общо население	Под 7 год.	от 7 до 13 г.	от 14 до 17 год.	от 18 до 59 жени	от 18 до 63 мъже	над 60 жени	над 63 мъже
1	гр. Ихтиман	13598	1381	1330	626	3818	4209	1459	775
2	с. Бальовци	20	0	0	0	5	7	3	5
3	с. Банчовци	1	0	0	0	0	1	0	0
4	с. Белица	209	1	0	1	15	38	86	68
5	с. Боерица	98	0	0	0	15	24	32	27
6	с. Борика	82	2	3	4	13	22	23	15
7	с. Бузяковци	28	0	0	0	0	2	16	10
8	с. Бърдо	58	0	1	0	8	9	19	21
9	с. Вакарел	1791	87	116	78	468	561	311	170
10	с. Венковец	48	0	2	1	6	15	17	7
11	с. Веринско	406	14	19	20	97	113	87	56
12	с. Джамузовци	8	0	0	0	0	0	4	4
13	с. Живково	552	53	44	19	132	157	95	52
14	с. Костадинкино	35	0	0	0	6	5	12	12
15	с. Любница	5	0	0	0	1	0	3	1
16	с. Мечковци	4	0	0	0	0	0	2	2
17	с. Мирово	202	6	6	4	54	77	31	24
18	с. Мухово	136	3	8	3	24	37	28	33
19	с. Нейковец	3	0	0	0	0	0	1	2
20	с. Пановци	2	0	0	0	0	0	1	1
21	с. Пауново	97	0	1	0	10	23	29	34
22	с. Полянци	200	13	8	4	37	62	50	26
23	с. Поповци	5	0	0	0	1	0	3	1
24	с. Ръжана	10	0	0	0	0	1	5	4
25	с. Селянин	12	0	0	0	0	2	5	5
26	с. Стамболово	487	29	29	16	118	161	84	50
27	с. Черньово	294	10	15	6	57	81	79	46
ОБЩО за общината:		18391	1599	1582	782	4885	5607	2485	1451

6.3. Етническа структура на населението

НАСЕЛЕНИЕ ПО ЕТНИЧЕСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ КЪМ 1.02.2011 ГОДИНА

Населено място	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределям
		българска	турска	ромска	друга	
ИХТИМАН	16320	11998	53	4130	26	113
ГР.ИХТИМАН	12064	8148	46	3746	18	106
С.БАЛЪОВЦИ	9	9	-	-	-	-
С.БАНЧОВЦИ	6	5	-	..	..	..
С.БЕЛИЦА	96	93	3	-	-	-
С.БОЕРИЦА	100	95	..	4	..	..
С.БОРИКА	75	68	-	7	-	-
С.БУЗЯКОВЦИ	14	14	-	-	-	-
С.БЪРДО	16	15	-	..	..	..
С.ВАКАРЕЛ	1646	1469	..	171	..	..
С.ВЕНКОВЕЦ	39	38	-	..	..	..
С.ВЕРИНСКО	336	336	-	-	-	-
С.ДЖАМУЗОВЦИ	8	8	-	-	-	-
С.ЖИВКОВО	552	352	..	196	..	..
С.КОСТАДИНКИНО	28	28	-	-	-	-
С.ЛЮБНИЦА	25	25	-	-	-	-
С.МЕЧКОВЦИ	7	6	-	..	..	..
С.МИРОВО	198	192	..	5	..	..
С.МУХОВО	54	53	..	-	..	..
С.НЕЙКЪВЕЦ	27	26	..	-	..	..
С.ПАНОВЦИ	4	4	-	-	-	-
С.ПАУНОВО	29	29	-	-	-	-
С.ПОЛЯНЦИ	189	189	-	-	-	-
С.ПОПОВЦИ	4	4	-	-	-	-
С.РЪЖАНА	5	5	-	-	-	-
С.СЕЛЯНИН	7	7	-	-	-	-
С.СТАМБОЛОВО	516	515	..	-	..	..
С.ЧЕРНЬОВО	266	265	..	-	..	..

По данни на НСИ

При преброяването на населението през 2011 г. основен етнос в Община Ихтиман според самоопределилите се граждани е българският – 73,5% от общия брой на населението, следван от ромския – 25,3%, който е почти 6 пъти по-висок от същия показател за страна (4,42%). Но трябва да обърнем внимание на неофициалните данни и наблюдаване на различни индикатори към отделни публични институции (Дирекция Бюро по труда, Дирекция Социално подпомагане, Домашен социален патронаж, училища, детски градини и др. на територията на общината), според които ромското население в общината достига малко повече от половината от населението (51,7%). Това е фактор, които не трябва да бъде пренебрегван, защото той се отразява както на качеството на

работната ръка в общината, така също и на възможностите за икономическо развитие на Община Ихтиман.

От анализа на данните можем да направим извода, че ромското население е съсредоточено в гр. Ихтиман, с. Живково и с. Вакарел.

По данни на НСИ

6.4. Образователна структура на населението

Население на 7 и повече навършени години по населени места и степен на образование към 01.02.2011 г.

Населено място	ОБЩО	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Деца до 7 год.
ОБЩИНА ИХТИМАН	16 182	1 449	6 271	4 527	2 200	1 397	284	54
ГР. ИХТИМАН	11 774	1 132	4 257	3 211	1 719	1 165	241	49
С.БАЛЪОВЦИ	9	..	7	-	-	-	-	-
С.БАНЧОВЦИ	4	3	..	-	-	-	-	-
С.БЕЛИЦА	96	13	33	44	..	-	..	-
С.БОГДАНОВЦИ	-	-	-	-	-	-	-	-
С.БОЕРИЦА	99	3	47	46	..	-	..	-
С.БОРИКА	74	6	23	33	12	-	-	-

С.БУЗЯКОВЦИ	14	4	6	..	..	-	-	-
С.БЪРДО	16	3	10	..	..	..	-	-
С.ВАКАРЕЛ	1 880	118	929	501	185	122	24	..
С.ВЕНКОВЕЦ	38	..	18	15	-	3	-	-
С.ВЕРИНСКО	313	20	131	103	47	..	-	..
С.ДЖАМУЗОВЦИ	8	-	3	..	3	-	-	-
С.ЖИВКОВО	518	28	164	163	95	55	10	3
С.КОСТАДИНКИНО	27	4	14	9	-	-	-	-
С.ЛЮБНИЦА	25	..	8	7	7	..	-	-
С.МЕЧКОВЦИ	7	..	3	..	..	-	-	-
С.МИРОВО	198	9	116	47	24	..	-	-
С.МУХОВО	53	..	24	16	9	-	..	-
С.НЕЙКОВЕЦ	26	-	6	14	3	..	..	-
С.ПАНОВЦИ	4	-	..	..	-	-	-	-
С.ПАУНОВО	31	5	14	6	6	-	-	-
С.ПОЛЯНЦИ	176	15	69	49	35	..	..	-
С.ПОПОВЦИ	4	..	..	-	-	-	-	-
С.РЪЖАНА	5	-	-	5	-	-	-	-
С.СЕЛЯНИН	7	-	4	..	..	-	-	-
С.СТАМБОЛОВО	497	51	238	164	24	19	..	-
С.ЧЕРНЬОВО	279	23	141	84	20	9	..	-

По данни на НСИ

Анализирайки образователната структура на населението в Община Ихтиман се констатира факта, че населението с висше образование заема изключително малък дял – 8,95% от общото население според преброяването от 01.02.2011 г., като 78% от него живее в гр. Ихтиман. Най-голямата група от населението е със средно образование - 38.75%, което осигурява изпълнителските функции на дейности в различни направления на общественно-икономическия живот. Ниско образованите и професионално неквалифицираните човешки ресурси представляват 51,95% - повече от половината от населението, голяма част от които са представители на ромския етнос и хора с основно,

начално, незавършено начално образование или хора, които никога не са посещавали училище.

6.5. Икономическа активност и безработица

Икономически активното население в Община Ихтиман по данните на НСИ от преброяването през 2011 г. е 6 880 души.

Безработни лица в Община Ихтиман по пол, възраст и образование 2007 – 2015 г.

години	Брой безработни лица	От тях жени	От тях разделение по възраст:			От тях разделение по образование:			По-ниско, без образование
			до 29г.	от 30 до 50г.	над 50г.	Висше	Средно	Основно	
2015	1 333	695	289	690	354	37	275	108	913
2014	1 763	850	448	893	422	45	395	145	1 178
2013	2 393	1 137	699	1 156	538	57	627	259	1 450
2012	2 305	1 076	765	1076	464	56	571	243	1 435
2011	2 110	975	737	991	382	49	522	217	1 322
2010	1 790	868	589	834	367	46	378	220	1 146
2009	1 508	0	452	0	0	0	0	0	0
2008	914	0	266	0	0	0	0	0	0
2007	941	0	276	0	0	0	0	0	0

По данни на АЗ

Броят на регистрираните безработни лица в Бюрото по труда на Община Ихтиман непрекъснато нараства, за да достигне своята най-висока точка през 2012 и 2013 г., когато е регистриран и най-висок коефициент на безработицата – 33,5% и 32,70%. През последните години тенденцията е към намаляване на броя на безработните лица поради включването има в редица програми на Агенция по заетостта и Министерство на труда и социалната политика. Така през последните няколко години, Община Ихтиман се явява най-големия работодател на своята територия.

Анализирайки данните от Агенция по заетостта констатираме, че през 2015 г. 68,5% от безработните са без образование, през 2014 г. – 66,8%, а през 2013 г. – 60%. Тези данни показват, че в последните години намаляването на безработните лица е свързано с наемането главно на лица със средно образование.

Равнище на безработицата в %.

Години	Община Ихтиман %	София Област %
2016	16,50%	6,80%
2015	23,10%	9,40%
2014	29,40%	12,70%
2013	32,70%	13,50%
2012	33,50%	13,30%
2011	28,30%	12,20%

Данни на АЗ

Равнището на безработица в Община Ихтиман е значително по-високо от средното равнище за Софийска област. Различните общини в Софийска област не са еднородни по отношение на икономическата си активност и съществуват значителни различия в коефициентите на безработица. Към края на 2011 г. с най-ниско равнище на безработица за областта са общините Божурище (4,1%), Челопеч (6,0%), Драгоман (6,7%), а с най-високо – Ихтиман (28,3%), Долна Баня (24,9%), Самоков (18,8%), Правец (17,5%). В 14 общини от областта равнището на безработица е със стойности под това за страната (10,4%). По-значително нарастване на равнището на безработица, в сравнение с 2010 г. има в община Ихтиман – с 10 пункта. Както отбелязахме по-горе равнището на безработица на Община Ихтиман през 2016 г. е спаднало на 16,5 %, което е почти два пъти по-ниско от равнището през 2012 и 2013 г.

6.6. Изводи

Броят на населението в Община Ихтиман през 2016 г. по данни на НСИ възлиза на 17 147 души като съотношението между мъже и жени е почти равно. През последните години се забелязва трайна тенденция на намаляване на населението на Община

Ихтиман като от 18 789 души през 2007 г. спада на 17 147 души през 2016 г. Най-голям е броят на жителите на гр. Ихтиман – 12 723 бр., следван от този на с. Вакарел – 1 777 жители, с. Живково – 541 жители и с. Стамболово - 511 жители. Характерното за Община Ихтиман е струпването на 74% от населението в общинския център.

През 2016 г. около 59 % от населението на Община Ихтиман е в трудоспособна възраст, което в едно благоприятно възрастово разпределение от гледна точка на задоволяване нуждите на бизнеса от работна ръка.

По неофициални данни ромското население в общината достига малко повече от половината от населението (51,7%). Това е фактор, който не трябва да бъде пренебрегван, защото той се отразява както на качеството на работната ръка, така също и на възможностите за икономическо развитие на Община Ихтиман.

Ниско образованите и професионално неквалифицираните човешки ресурси представляват 51,95% - повече от половината от населението, като голяма част от тях са представители на ромския етнос.

През последните години тенденцията е към намаляване на безработицата главно поради реализацията на редица програми на Агенция по заетостта и Министерство на труда и социалната политика. Така през последните няколко години, Община Ихтиман се явява най-големия работодател на своята територия.

6.7. Прогноза за демографско развитие на Община Ихтиман

Предвид направения анализ може да се направят следните прогнози за демографското развитие на Община Ихтиман в средносрочен план:

- **Реалистична:** Населението на Община Ихтиман ще продължи да спада с малки темпове – между 1 и 2% на година, като ще продължи тенденцията на струпването на по-голямата част от населението в общинския център. Очаква се да продължи и тенденцията на задържане на висок дял на трудоспособното население (около 59 %), което в едно благоприятно възрастово разпределение от гледна точка на задоволяване нуждите на бизнеса от работна ръка. Очакваме да продължи покачването на броя на хората с ниско образованите и професионално неквалифицирани – над 52% от населението, като голяма част от тях са представители на ромския етнос. Безработицата също ще продължи да спада, макар с малки темпове.
- **Оптимистична:** Населението на Община Ихтиман ще започне леко да се покачва, което може да се дължи на привличането на граждани от София, които предпочитат по-спокойния начин на живот. Безработицата също ще продължи да спада поради откриването на нови работни места.
- **Песимистична:** Ще продължи непрекъснатия спад на населението на Община Ихтиман, което се дължи на миграцията към столицата. Ще продължи тенденцията на струпването на по-голямата част от населението в общинския център и обезлюдяването на селата. Очаква се да продължи покачване на броя на хората с ниско образованите и професионално неквалифицираните, като голяма част от тях са представители на ромския етнос. Поради ниското ниво на образование безработицата постепенно ще започне да се увеличава.

7. ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНОСТИ – СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ

7.1. Обща характеристика и структура – териториална локализация

Обща характеристика

Община Ихтиман е част от Югозападния район за планиране, който с най-високи икономически показатели спрямо останалите райони в страната. Общината е разположена в близост до региона с най-ускорен растеж и развитие – Столична община. Това обстоятелство е оказало благоприятно влияние върху икономиката на общината през последните години и е довело до по-бързи темпове на възстановяване от кризата спрямо средните за страната.

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по икономически дейности - община Ихтиман, за периода 2008-2015 година								
ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ	2008 Брой предприятия	2009 Брой предприятия	2010 Брой предприятия	2011 Брой предприятия	2012 Брой предприятия	2013 Брой предприятия	2014 Брой предприятия	2015 Брой предприятия
	брой	брой	брой	брой	брой	брой	брой	брой
Общо (всички икономически дейности)	439	476	483	496	512	542	550	555
СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	27	31	33	35	48	53	63	69
ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ	-	-	-	-	-	-	-	-
ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ	43	51	46	43	45	47	43	42
ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	..	..	4	4	..	5	3	4
СТРОИТЕЛСТВО	12	19	13	12	12	13	16	17
ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	198	222	216	218	226	241	247	231
ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	31	29	29	29	27	34	31	35
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТОРСТВО	40	40	46	51	44	43	43	43
СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	5	6	7	8	10	9	8	7
ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	5	5	7	9	10	14	11	15
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	18	20	21	19	21	18	18	21
АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	8	6	7	10	8	8	9	10
ОБРАЗОВАНИЕ	5	4	..	4	..	3	3	4
ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	18	16	18	19	21	17	19	19
КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	3	..	..	4	6	6	8	8
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	24	24	30	31	29	31	28	30

По данни НСИ

Данните на НСИ показват непрекъснато нарастване на броят на предприятията, които работят на територията на Община Ихтиман. От 439 бр. през 2008 г. техният брой е нараснал на 555 бр. през 2015 г. През разглеждания период стабилен е броят на преработвателните предприятия, което е обяснимо предвид факта за тяхната слаба мобилност и трудно създаване. Най-много са се увеличили предприятията в областта на селското стопанство (почти двойно), нови предприятия има създадени в областта на търговията и на транспорта и складирането.

Нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия в община Ихтиман се през последните години постепенно се увеличават, за да достигнат най-високо ниво от 269 164 хил. лв. през 2013 год. Най-ниското ниво е отбелязано през 2009 г., което е обяснимо с настъпилата финансова криза.

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по икономически дейности - община Ихтиман, за периода 2008-2014 година								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби	Нетни приходи от продажби
	хиляди	хиляди	хиляди	хиляди	хиляди	хиляди	хиляди	хиляди
	левове	левове	левове	левове	левове	левове	левове	левове
Общо (всички икономически дейности)	148829	119020	142192	158948	229583	269164	232868	185785
СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	6303	3338	6699	9967	11592	11048	13042	11074
ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	-	-	-	-	-	-	-	-
ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	96284	47448	79543	78977	74443	81993	86301	90481
ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	..	..	1337	2926	..	2792	..	..
СТРОИТЕЛСТВО	..	..	6301	5199	9418	1528	2309	9355
ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	20405	38635	28847	37771	106750	148969	103707	44790
ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	8861	8381	12894	15705	15408	14035	16151	18229
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	2715	2802	1386	1475	1786	1257	2275	2164
СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	547	758	647	997	784	654	480	547
ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	450	..	..	..	730	806	580	714
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	582	2075	544	626	559	321	390	443
АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	321	303	125	570	1179	1509	1137	774
ОБРАЗОВАНИЕ	227	149	463	405	..	..	..	..
ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	2860	3045	2620	2537	2898	2866	3067	3034
КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	55	..	..	..	84	..	513	671
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	658	560	630	744	511	466	496	817

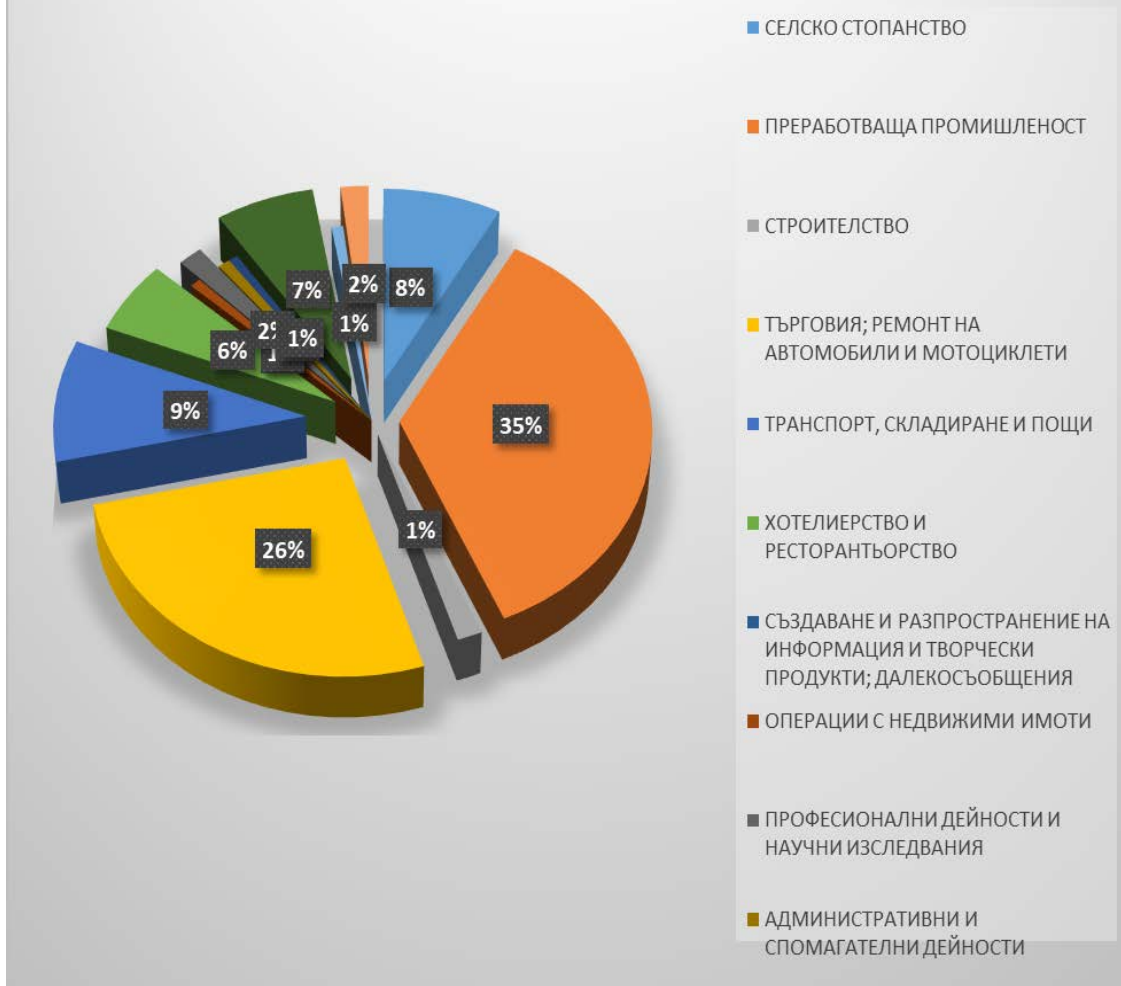
По данни на НСИ

Общият спад през 2009 г. се отразява най-силно в секторите на преработвателната промишленост, селското стопанство и транспорта. Но през последните години се наблюдава стабилизация в повечето сектори, като в някои от тях нетните приходи от продажби са надминали нивата от преди кризата през 2008 г. Такива са сектора селскостопанство, търговия и ремонт на автомобили, транспорт и складиране.

През 2015 г. с най-високи дял са нетните приходи от продажби от дейностите преработвателна промишленост – 48,7% от общите приходи от продажби в общината; търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети – с дял от 24% и транспорт, складиране и пощи – около 10%. Селското стопанство е с нисък дял – едва 5.9% от общите приходи от продажби в общината.

Анализът на данните от основните икономически показатели на НСИ показва, че през 2015 г. в Община Ихтиман най-голям е дялът на заетите в преработвателната промишленост – 35%, следван от търговия (26%), транспорт и складиране – 9% и селско стопанство 8%.

Заети лица в предприятията по икономически дейности 2015 г.

По данни НСИ

Анализ на стопанските субекти и основни отрасли на територията на Община Ихтиман по данни от Търговския регистър към декември 2015 г.

Анализът на водещите стопански субекти, икономически сектори и подотрасли, които имат структуроопределящо значение за икономиката на община Ихтиман е представен по най-актуални към 2015 г. данни за приходи от продажби и заети лица на регистрираните в Търговски регистър и реално активни икономически субекти. Целта е да се открият секторите и фирмите, които генерират приходи, формират принадена стойност и разкриват работни места в реалната икономика на общината. Към 31.12.2015 г. регистрираните и съществуващи със седалище и адрес на управление в община Ихтиман фирми са 1451. От тях 507 фирми реално упражняващи стопанска дейност и в

анализа тук сме използвали обобщените данни за тях . От всички фирми, регистрирани на територията на община Ихтиман едва 35 са регистрирани извън град Ихтиман, като повечето от тях са регистрирани в с. Вакарел, с. Стамболово, с. Веринско и др. 93% от бизнеса е съсредоточен в гр. Ихтиман. Трябва да отбележим факта, че съществуват редица фирми с регистрация в общината, които на практика осъществяват своята дейност на територията на цяла Софийска област и главно в Столична Община.

На графиката е представено разпределение на активните стопански субекти в общината според големината на фирмите, съгласно критериите за малки и средни предприятия:

Подобно на тенденциите в национален и европейски мащаб, в Община Ихтиман най-голям е броят на микро предприятията - общо 92% от всички стопански субекти, малките предприятия са 7%, а средните са 2%. Към 31.12.2015 г. в общината няма регистрирани големи предприятия (с над 250 заети).

Средните предприятия (с над 50 заети лица), съставляващи % от всички действащи стопански субекти, формират около 32 % от общите приходи от продажби, реализирани от всички активни фирми и в тях са заети около 1/3 от работещите в общината. На територията на Община Ихтиман няма регистрирано голямо предприятие.

Най-голямо предприятие като работодател от частния сектор е ВМВ - МЕТАЛ ЕООД, която работи в областта на леенето на чугун и в нея са заети 223 д.

От анализа на данните от Търговския регистър се налага изводът, че отрасъл **преработвателна промишленост** е най-големият източник на приходи в икономиката на

града, като в него са заети и най-голям брой работещи. Тези резултати се постигат от относително малък брой фирми, в сравнение с компаниите, опериращи в секторите търговия и услуги. На второ място по брой заети и нетни приходи от продажби е сектор **търговия**, представен и от най-голям брой стопански субекти, предимно микро предприятия. Откроява се сектор **транспорт**, който е позициониран на трето място по приходи от продажби и нает персонал и е със сравнително малък брой фирми, опериращи в сектора. Сектор **селско стопанство** е слабо представен. Сектор **услуги** попада в зоната с ниска стопанска активност, с относително нисък дял на приходите, генериран от сравнително голям брой малки фирми.

В рамките на отрасъл **преработвателна промишленост** общо по трите показателя: брой стопански субекти, нетни приходи от продажби и заети лица, най-висок е дялът на активните фирми от хранително-вкусовата промишленост, следван от сектор шивашка промишленост и дърводобив.

Хранително-вкусова промишленост

Хранително-вкусовата промишленост в община Ихтиман е структуроопределящ отрасъл и се характеризира с най-високата производителност на труда на единица заетост спрямо останалите подотрасли. Тя е над 1,6 пъти по-висока от средната стойност за отрасъл преработваща промишленост. В този подотрасъл оперират около 29% от фирмите в преработвателната промишленост – главно микро и малки предприятия, на които се падат около 49% от приходите от продажби и 30% от заетите в отрасъла. Основните дейности са производство на хляб, хлебни изделия, ядки, преработка на плодове и други.

Шивашка промишленост

Подотрасълът има сравнително нисък дял от общите приходи от продажби в преработващата промишленост, но по отношение на заетите лица е на второ място, което доказва ниската производителност на труда в сектора, характерна за този подотрасъл в страната като цяло. Основно фирмите се занимават с производство на ризи, блузи, горно и долно облекло. Повечето от шивашките фирми са микро и малки предприятия.

Дърводобив и мебелна промишленост

Подотрасълът е на трето място в общината според броя на фирмите с основен предмет на дейност дърводобив, дървопреработване, производство на мебели. В сектора оперират предимно микропредприятия, занимаващи се с дърводобив, дървообработващи предприятия в района не са регистрирани. Функционират само няколко дъскорезници в гр. Ихтиман. На територията на Община Ихтиман работи само едно мебелно микро предприятие.

Важно предприятие за икономиката на общината е ДГС-Ихтиман. Предприятието е отговорно за стопанисване и опазване на горския фонд, както и за екологосъобразно използване на горските ресурси. В натоварения сезон в стопанството се наемат над 200 лица, част от които ромско население, като по този начин се осигурява временна заетост на част от рисковата група – трайно безработните и неквалифицирани хора. Общинските гори играят съществена роля като източник на дървесина и други ползвания на района и прилежащите общини и осигуряват поминък на голяма част от местното население, заето в дърводобива и стопанисването. Според броя на заетите подотрасълът се нарежда на четвърто място с 14% от всички заети в общината, но все пак общата производителност на труда, измерена чрез показателя приход на единица зает, е по-ниска от средната за общината и оставя този подсектор на промишлеността на едно от последните места.

Средногодишно добивът на строителна дървесина от общинските гори възлиза на 9800 куб.м., а на дърва за огрев – 6510 куб.м. Мястото на горите в икономиката на района придобива все по-голямо значение, като увеличава дела на недървопроизводителните функции на гората.

Търговия

Търговията е водещ сектор в община Ихтиман – на първо място по брой на фирмите (46%) и на второ място по заетост (27%) и нетни приходи от продажби (22%). Регистрираните фирми са основно микро предприятия.

Транспорт

Сектор „Транспорт“ е на едно от водещите места по значение в община Ихтиман. От икономически активните фирми в общината 8% са с този предмет на дейност. Това са микро, малки и средни предприятия. Транспортът осигурява заетост на 10% от заетите в общината и генерира 18% от нетните приходи от продажби, с което се нарежда на трето място в община Ихтиман. Основният предмет на дейност на фирмите е товарният автомобилен транспорт. С висок дял на приходите в сектора е „Ягуар – 02“ ЕООД, следван от „ИНД ЕКС ТРЕЙД“ ЕООД и др.

Строителство

Строителството е със сравнително нисък дял. Фирмите от отрасъла (микро и малки предприятия) се занимават с общо строителство на сгради и съоръжения.

Селско стопанство

Селското стопанство е относително слабо застъпено. Делът на заетите в сектора е 2% от общия брой заети в общината, а нетните приходи от продажби са 3%. Основните подсектори са растениевъдство и комбинирано растениевъдно и животновъдно стопанство. Растениевъдството е водещият подсектор, в който са заети 91% от

работещите в сферата на селското стопанство. Основните култури са зърнени, технически, клубеноплодни и фуражни култури. Към 31.12.2015 г. на територията на Община Ихтиман са регистрирани 232 земеделски производители, като 158 от тях са регистрирани на територията на гр. Ихтиман. Към 31.04.2014 г. на територията на община Ихтиман са регистрирани едва 7 животновъдни ферми за производство на краве мляко съгласно Наредба № 4 на МЗХ от 19.02.2008 г.

Туризм

Туризмът също е изключително слабо развит на територията на общината. В абсолютни цифри към 2015 г. Общинска администрация е категоризирала 41 търговски обекти, от които: заведения за хранене и развлечения – 35 и средства за подслон и места за настаняване – 6. Все повече нараства ролята на горите като туристически обект. Красивите местности „Шиндар“, „Рашкови колиби“, „Двете реки“, „Влаеви ниви“, „Църквището“, „Аризанови ливади“ и други, обуславят развитието на туризма в района.

Наличието на разнообразен дивеч, както и на два големи язовира: „Тополница“ и „Бакър дере“ допринасят предимно за развитието на вътрешния ловен и риболовен туризъм. Добър пример за възможностите за развитие на отдиха и туризма е голф игрището в близост до гр. Ихтиман.

7.2. Изводи. Прогнози.

- На територията на Община Ихтиман най-голям е броят на микро предприятията - общо 92% от всички стопански субекти, малките предприятия са 7%, а средните са 2%. Към 31.12.2015 г. в общината няма регистрирани големи предприятия.

- Най-голям е броят на регистрираните фирми в гр. Ихтиман, като в тях работи по-голямата част от заетото население.

- Икономиката в Община Ихтиман постепенно се стабилизира след спада от кризата през 2009 – 2010 г. и в някои от секторите нетните приходи от продажби са надминали нивата от преди кризата през 2008 г. Такива са сектора селскостопанство, търговия и ремонт на автомобили, транспорт и складиране. Прогнозата е стабилността на тези сектори да продължи, а приходите в селското стопанство и складирането да се увеличават постоянно във връзка с благоприятното положение в близост до столицата и отличните комуникационни връзки.

- През 2015 г. с най-високи дял са нетните приходи от продажби от дейностите преработвателна промишленост – 48,7% от общите приходи от продажби в общината; търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети – с дял от 24% и транспорт, складиране и пощи – около 10%.

- От анализа се налага изводът, че отрасъл преработвателна промишленост е най-големият източник на приходи в икономиката на града, като в него са заети и най-голям брой работещи. На второ място по брой заети и нетни приходи от продажби е сектор търговия, представен и от най-голям брой стопански субекти. Сектор услуги попада в зоната с ниска стопанска активност, с относително нисък дял на приходите,

генериран от сравнително голям брой малки фирми. Откроява се сектор транспорт, който е позициониран на трето място по приходи от продажби и нает персонал и е със сравнително малък брой фирми, опериращи в сектора.

- В рамките на отрасъл преработвателна промишленост общо по трите показателя: брой стопански субекти, нетни приходи от продажби и заети лица, най-висок е дялът на активните фирми от хранително-вкусовата промишленост, следван от сектор шивашка промишленост, дърводобив.

- Туризмът не е добре развит, но очакванията са тази тенденция да се промени, защото съществува добър потенциал за неговото развитие, както и за развитието на ловен туризъм.

8. ОБИТАВАНЕ И ЖИЛИЩЕН ФОНД

8.1. Обща характеристика и структура – териториална локализация

По данни на НСИ от Преброяването на населението и жилищния фонд пред 2011 г. броят на жилищата в Община Ихтиман е 11327, като основният проблем, който се откроява, е значителния брой необитаеми жилища – 47,6 % от общия брой.

Преобладаващите характеристики на жилищните сгради са следните:

- сградите са предимно едноетажни (63,3 %) и двуетажни (33,7 %), като сградите на пет и повече етажа са 0,5 %;
- в конструктивно отношение преобладават масивните сгради – 85,3 %;
- жилищните помещения в сградите са 41 593 бр., в т.ч. стаите са 34 035 бр.;
- полезната площ на жилищата е 768 775 кв. м, в т.ч. жилищната площ е 565 129 кв. м;
- по брой на стаите жилищата са:
 - едностайни - 1 068 бр. (9,4 %);
 - двустайни – 3 755 бр. (33,2 %)
 - тристайни – 3 682 бр. (32,5 %)
 - четиристайни 1 616 бр. (14,2 %)
 - петстайни - 562 бр. (5,0 %)
 - с шест и повече стаи - 644 бр. (5,7 %)

8.2. Изводи

- В общината е налице значителен брой на необитаеми жилища, част от които са с лоши качествени характеристики;
- В структурата на жилищата по показателите площ на 1 жилище и брой на стаите в жилищата с висок дял са големите жилища;
- С наличния жилищен фонд и разполагаемата жилищна площ, отнесени към наличното население в общината, е постигнат висок стандарт на обитаване във всички населени места;
- Качествените характеристики на жилищата по отношение на степен на благоустроеност за част от жилищата са с влошени параметри. Това се отнася за

наличието на жилища, които са без баня и на такива, в които банята е извън жилищната сграда;

- Неблагоприятни са условията за обитаване в кварталите, обитавани от ромската общност.

9. СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

9.1. Образование

Образователна структура

№	Учебно заведение	Образователна степен	Населено място	собственост
1	СОУ "Христо Ботев"	СОУ (I - XII клас)	Ихтиман	Общинско
2	ПГ "Васил Левски"	професионална гимназия	Ихтиман	Държавно
3	ЦДГ "Радост"	целодневна детска градина	Ихтиман	Общинско
4	ОУ "Д.Дебелянов"	основно (I - VIII клас)	Ихтиман	Общинско
5	ОДК	извънучилищни педагогически учреждения	Ихтиман	Общинско
6	ОДЗ "Здравец"	целодневна детска градина	Ихтиман	Общинско
7	ОДЗ "Гьончо Белев"	целодневна детска градина	Ихтиман	Общинско
8	ЦДГ "Слънчеви лъчи"	целодневна детска градина	с. Вакарел	Общинско
9	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий"	основно (I - VIII клас)	Ихтиман	Общинско
10	ОУ "Христо Смирненски"	основно (I - VIII клас)	с. Вакарел	Общинско

На територията на Община Ихтиман функционират 5 училища – 1 бр. СОУ с принципал Община Ихтиман, 1 бр. Професионална гимназия с принципал държавата и 3 бр. ОУ с принципал Община Ихтиман, 4 бр. детски градини – 2 бр. ЦДГ и 2 бр. ОДЗ с принципал Община Ихтиман.

Към 31.12.2015 г. учителските кадри наброяват 181 лица педагогически и 64 лица непедagogически персонал, от които 177 лица са с висше и 16 с полувисше образование.

В рамките на образователната система във всички училища и детски градини се полагат усилия за стимулиране на талантиливи деца под различни форми – награди за участие в конкурси, тържества, спортни изяви, проекти и др. Едновременно с това се предприемат мерки за образователната интеграция на деца от ромски произход.

Предучилищно образование

Броят на учащите се в системата на образованието е в пряка зависимост от хода на демографското развитие на общината. Ниската раждаемост определя абсолютното и относително намаление на контингента от лица, включени в предучилищно, основно и средно образование. Особено силно изразен е този фактор в селата, където малкия брой деца между 2 и 6 годишна възраст, затруднява ефективното им обхващане и подготовка за училище. На територията на общината съществуват 4 детски градини: ЦДГ „Радост“ в гр. Ихтиман, ЦДГ „Слънчеви лъчи“ в с. Вакарел, ОДЗ „Гьончо Белев“ и ОДЗ „Здравец“ в гр. Ихтиман. Средната пълняемост на групите за последните 2 детски заведения е 23-24 деца. В ЦДГ „Радост“, в която децата са предимно от ромски произход и не посещават редовно учебните занимания, пълняемостта е 19 броя, а в детската градина в с. Вакарел – около 17, 18. Детските заведения обхващат само част от децата на възраст от 0-3 г. и от 3-6 г. Основните причини се заключават в: 1) невъзможността част от семействата с по-ниски доходи или безработен член в семейството да заплащат месечните си такси и 2) наличие на свободен член от семейството, който отглежда и възпитава детето/децата в домашна среда.

Сградният фонд на детските градини е в относително добро състояние. През 2009 г. чрез средства от Фонд „Енергийна ефективност“ е санирана сградата на ОДЗ „Здравец“, а по Проект „Красива България“ - на ЦДГ „Радост“ и ЦДГ „Гьончо Белев“ е подменена отоплителната инсталация. На ЦДГ „Слънчеви лъчи“, с. Вакарел е направено саниране в изпълнение на планирани енергийно ефективни мерки с финансиране от МФ „Козлодуй“ през 2012/2013 г. Единствено сградата на ЦДГ „Радост“ се нуждае от външна топлоизолация. Непосредствено преди активния учебен сезон 2012/2013 г. е извършен ремонт с общински средства на трите детски градини в града, обхващащ ремонт на покривните конструкции, санитарните помещения, кухненските блокове, включително със закупуване на готварско оборудване и съблекалните. Строително-ремонтните работи включваха и подмяна на старата дървена дограма с алуминиева, както и външна мазилка на сградите.

ЦДГ „Слънчеви лъчи“, с. Вакарел – През лятото на 2013 г., сградата е ремонтирана със 100 % финансова подкрепа на Международен фонд „Козлодуй“ (МФК), администриран от Европейската банка за възстановяване и развитие. След този ремонт е

направен и вътрешен такъв (частичен) със съдействието на Община Ихтиман. Въпреки това е необходимо изграждането на III-то крило към сградата за ясла, както и помещение, което може да се използва за физкултурен салон.

Проблем на детската градина е спирането на водата в цялото село, което е предпоставка за търсене на възможности за изграждане на хидросистема, която да гарантира необходимия воден ресурс на детското заведение. Въпреки скорошните ремонти детското заведение се нуждае от подобряване на материално-техническата база, вкл. подобряване на пътната инфраструктура (пешеходни пътеки, полегнали полицаи) около детската градина.

ЦДГ „Радост“, гр. Ихтиман – Базата на детската градина не се използва пълноценно, поради настаняването на Център за обществена подкрепа във физкултурния салон на градината. Наблюдава се нарастване на броя на децата след въвеждането на задължително обучение на 5 и 6 годишните деца.

ОДЗ „Здравец“, гр. Ихтиман – Детското заведение се нуждае от изграждане на нова сграда и детска ясла, за които съществуват технически проекти в Община Ихтиман. Към настоящият момент за протичане на ефективен образователно-възпитателен процес следва да се извърши външен (външно оформление двор и площадки, стационарни уреди и пейки, беседки и др.) и вътрешен (занимални, сервизни помещения, коридори и административни стаи) ремонт, както и да се обезпечи с висококвалифицирани кадри и осъвременяване на материално-техническата база.

ОДЗ „Гьончо Белев“, гр. Ихтиман с филиал в с. Живково – необходимост от външен и вътрешен ремонт и саниране на сградата с цел постигане на енергийна ефективност.

Начално и основно образование

На територията на общината има 3 основни училища: две в гр. Ихтиман - ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" и ОУ "Димчо Дебелянов" и едно в с. Вакарел - ОУ „ Христо Смирненски". Сградният фонд се поддържа в сравнително добро състояние. С проект, реализиран през 2009 г., отнасящ се до Енергоефективна реконструкция на училището в с. Вакарел, финансиран от Фонд „Енергийна ефективност", е направена топлоизолация на външни стени, под и покрив, както е подменена отоплителната инсталация и част от оборудването в училището. Сградата на ОУ „Димчо Дебелянов" също е санирана и сменена отоплителната система по проект, финансиран от МОМН.

От учебната 2007/2008 г. в ОУ „Димчо Дебелянов" има изградена паралелка за деца със специфични образователни потребности. Основен проблем в основните училища е намаляването броя на децата и невъзможността да се осигури изискваната пълняемост на паралелките в тях. Процесите на отпадане на ученици от групата на ромското

население допълнително влошават състоянието на образователната система и затрудняват образователната интеграция.

За децата от начален курс на обучение се реализира програмата за предоставяне на безплатни закуски. За учениците до 7 клас е осигурен безплатен достъп до учебното съдържание в периода на задължителното образование и се осигуряват безплатни учебници и помагала, както и безплатен транспорт. В повечето от училищата се обучават ученици и от селата Стамболово, Черньово, Полянци, Мирово, Живково, Мухово и Веринско.

Основен проблем е обучението на ученици от ромски произход, за които образованието не е приоритет. Родителите им не съдействат на учителите. Децата не са мотивирани за училищен труд и често са ангажирани с несвойствени за възрастта им дейности, което съществено затруднява работата на учителите и поражда необходимост от допълнителна квалификация и умения. Във връзка с горепосочения проблем са намерени възможности за участие в различни проекти и програми, насочени към интеграция и социализация на учениците от ромски произход, както и към превенция на отпадане на учениците от училище.

ОУ „ Христо Смирненски”, с. Вакарел се нуждае от изграждане на ограда около двора на училището и съвременна детска площадка, ремонт на канализационната система в училището и изграждане на достъпна архитектурна среда.

В условията на делегирани бюджети сериозен проблем е ограниченият брой на ученици. Друг основен проблем е пълното обхващане и задържане на деца от ромски произход в училище и успешното им завършване на основно образование.

За ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Ихтиман основен проблем е отпадането на ученици от училище, като причините са няколко: социално-икономически (ниски доходи на голяма част от семействата), образователни (училищната среда и организация на учебния процес), етнокултурни (по-ранно встъпване в брак, отношение на ромите към образованието като ценност). Във връзка с последните причини се работи съвместно с Център Амалипе, по проект „Намаляване на отпадането на ромските ученици от училище“ и „Едно училище за всички“ на Център за приобщаващо образование. Организират се различни инициативи и се прилагат различни форми на общуване с цел стимулиране на интерес у ученици и родители – уроци по „Народни танци и ромски фолклор“, „Футбол“, клубове за фолклорно пеене, ученически парламент, инициативи на Училищното настоятелство „Заедно“, индивидуални и групови консултации и работа на педагогическия с децата в риск и всички родители, потърсили помощта му. Съществува насоченост за работа с родители, ученици в рискови групи от V, VI и VII клас.

С бюджета на училището е построена нова сграда за шестгодишните ученици, като същата е оборудвана и санирана. Оборудвани и обновени са всички кабинети V-VIII клас. Учебниците са безплатни. Осигурени са безплатни закуски на ППГ и I-IV клас, от учебната

година 2013-2014 г. полуинтернатните групи на I-IV класове имат и безплатен обяд.

Поради липса на капацитет на настоящата сграда не могат да бъдат обхванати петгодишните деца. Училището се нуждае от нов физкултурен салон и ограда на училищния двор.

ОУ „Димчо Дебелянов“, гр. Ихтиман – към училището има изградено училищно настоятелство, участва се активно в обучения на родители – медиатори, организирани от ЦМЕДТ „Амалипе“ – гр. Велико Търново. Училището цели по-активното включване на родителите в училищните мероприятия. Учениците са ангажирани с участия в олимпиади, детски фестивали и фолклорни конкурси.

Средно образование

Образователната инфраструктура в средния курс обхваща 2 учебни заведения: Средно общообразователно училище „Христо Ботев“ с принципал Община Ихтиман и Професионална гимназия „Васил Левски“ с принципал МОН, находящи се в гр. Ихтиман.

В ПГ 117 ученика в дневна, задочна и вечерна форма на образование са профилирани в 5 основни направления: Стопанско управление и администрация; Лека промишленост; Електротехника и енергетика; Селско стопанство и Металообработване. През лятото на 2014 г. предстои да бъдат извършени енергоспестяващи мерки върху сградата на училището като саниране на стени, покрив и под, подмяна на дограма, подмяна на горивна база и отоплителна система с финансиране от МФ „Козлодуй“.

СОУ „Христо Ботев“ е най-голямото училище на територията на общината. В него се обучават над 800 ученика през всяка учебна година от подготвителна група до 12 клас. В училището съществува прием на една паралелка природоматематически профил с английски език след 7 клас и една паралелка с профил „Туризъм“. Сградата се поддържа в много добро състояние спрямо изискванията за провеждане на нормален учебен процес със средства от общинския бюджет.

Във всички училища са изградени компютърни кабинети и имат осигурен достъп до Интернет.

В материалните бази не съществуват училищни столове, а децата се обслужват от т.нар. лавки, които не предлагат здравословна храна на учениците.

На територията на училищата и детските заведения на общината има организирани медицински кабинети, които са оборудвани с най-необходимите материали. Закупуват се лекарства от първа необходимост, както и за спешни шкафове.

Към 31.12.2015 г. персоналът, зает в образователната система (5 училища и 4 детски градини) е 181 души педагогически персонал и 64 души непедagogически. Тяхната квалификация и образование отговарят на съвременните изисквания на образователната

система, като 177 лица от тях са с висше образование и 16 с полувисше. Все още съществуват предмети в някои училища, които се преподават от преподаватели без нужната квалификация за съответната дисциплина. В образователната система на Община Ихтиман има и пътуващи учители, чието присъствие и графици на учебната програма се съобразява с транспортната схема на общината. В лошо време се допускат закъснения и отсъствия, които се отразяват на качеството на учебния процес.

На територията на общината няма колежи и не функционират филиали на университети.

На територията на общината съществува Общински детски комплекс (ОДК), който представлява извънучилищно педагогическо учреждение, разположено в къща с малък двор, пригодена за обучение на деца. Разполага с две учебни стаи, една учителска и една директорска стая. В ОДК работят на щат 4,5 педагогически персонал, от тях 0,5 е за външни лектори. Всяка година се обхващат около 320 деца, разпределени в групи по интереси и направления (изобразително изкуство, английски език, вокални групи, литературно творчество, футбол и др.), като част от заниманията се провеждат в училищата, детските градини и стадиона. ОДК работи целогодишно както през учебната година, така и през лятото, когато учителите работят по график – лятна работа с децата от общината. Провеждат се занимания, излети и състезания. Материално техническата база е в добро състояние, но сградата се нуждае от основен ремонт.

Сериозен проблем в училищата на територията на Община Ихтиман е интеграцията на ромските деца. Характерно за тях е влошената дисциплина и лошите прояви на учениците. Има значителна група от ученици, които не владеят български език, липсват изградени навици за системно посещение на училище и отношение към учебния процес. Масови са отсъствията от училище и незаинтересоваността от страна на родителите. Чувствително намалява броя на децата и паралелките в среден курс, поради ранни бракове, незаинтересованост и немотивираност както от родителите, така и от децата да продължат да учат. Голям брой ученици остават на поправителни изпити.

9.2. Здравеопазване

Здравното обслужване на населението на община Ихтиман се осъществява от няколко здравни заведения:

- „Многопрофилна болница за активно лечение – Ихтиман” ЕООД, гр. Ихтиман с общ брой легла 68 и персонал 86 души (30 лекари, 1 магистър фармацевт и 55 медицински специалисти по здравни грижи). Тя разполага с хирургично отделение, вътрешно отделение, неврологично отделение, акушеро-гинекологично, детско отделение, кабинет по образна диагностика и клинична лаборатория;

- Диагностично-консултативен център – „Медицински център 1 – Ихтиман” ЕООД;

- Център за спешна медицинска помощ.

ЛЕЧЕБНИ И ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ КЪМ 31.12. В ОБЩИНА ИХТИМАН

	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла	Заведения	Легла
Лечебни заведения за болнична помощ - общо	1	96	1	96	1	96	1	70	1	68	1	68	1	68	1	68	1	68
в т.ч. Многопрофилни болници	1	96	1	96	1	96	1	70	1	68	1	68	1	68	1	68	1	68
Лечебни заведения за извънболнична помощ - общо	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
в т.ч. Медицински центрове	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1

По данни на НСИ

На територията на общината са регистрирани 6 лечебни заведения с общ брой общопрактикуващи лекари – 7, които имат сключени договори с Регионалната Здравно-осигурителна каса – София-област за предоставяне на извънболнична медицинска помощ и 5 лечебни заведения с общ брой лекари по дентална медицина – 8. Също така съществуват 3 лечебни заведения, които извършват лабораторни изследвания, едно от които е Медицински център 1 – Ихтиман ЕООД, другите са – СМДЛ Микробиолаб ЕООД и СМДЛ – Д-Р БУХОВ ЕООД. Всички те са съсредоточени в град Ихтиман и са крайно недостатъчни и не са в състояние да осигуряват ефективно допълнително здравно обслужване, особено в по-малките населени места.

Специализираната медицинска помощ се предоставя основно от Медицински център 1 – Ихтиман ЕООД с 13 лекари-специалисти по ендокринология, очни болести, нервни болести, кожни и венерически болести, акушерство и гинекология, уши-нос-гърло, педиатрия, психиатрия, клинична лаборатория, обща клинична патология и др. Специализирано обслужване предоставят и още 6 регистрирани фирми: "СГПИП по Неврология - Експрес Диагностик" ООД, АИПСМП по ДБ, АИСМПДБ-ИП Д-р Петя Бекова ЕООД - педиатрия, ЕТ "Д-р Станю Янков АИСМП", ЕТ "АИПС по ОБ - Добринка Златева" – очни болести, ЕТ "Д-р Мария Новакова – АИПСМП по кардиология".

МЕДИЦИНСКИ ПЕРСОНАЛ КЪМ В ОБЩИНА ИХТИМАН									
	(брой)								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Лекари	36	37	37	45	42	46	37	39	40
Лекари по дентална медицина	6	5	4	6	6	6	7	8	9
Медицински специалисти по Здравни грижи	75	74	74	59	60	59	51	46	48

По данни на НСИ

Достъпът на гражданите до лекарства се осъществява чрез 5-те аптеки, които са разположени в рамките на града Ихтиман и 1 аптека, намираща се в с. Вакарел, като обслужват населението на цялата община. Това затруднява хората от малките населени места, но предвид процесите на окрупняване и ефективно стопанисване на здравната инфраструктура, трябва да се търсят нови алтернативни съвременни форми на

комуникация и медицина и тяхното съчетаване помежду им – мобилни здравни центрове, телемедицина, култура на профилактика на здравето, здравословен начин на живот, медицински услуги по домовете и др.

На територията на община Ихтиман няма домове за възрастни хора, хосписи и домове за деца, лишени от родителски грижи. Към настоящия момент все още няма изградени съоръжения по улиците и към административните сгради, осигуряващи достъпна социална среда за хора с увреждания. Това предполага да бъдат разработени проекти, свързани с реконструкция на достъпа до училищата, административните сгради и тротоарите с подстъпи за инвалиди и детски колички.

На територията на общината работят двама здравни медиатори.

9.3. Социални дейности

Социалните услуги на територията на общината се администратират от Дирекция „Социално подпомагане“, която освен територията на Ихтиман, обслужва и общините Костенец и Долна Баня. Дейността на звеното се развива в няколко сектора и се реализира от отделите „Закрила на детето“, „Хора с увреждания и социални услуги“ и „Социална закрила“. Социалните услуги, в по-голямата си част, са държавно делегирани дейности, чийто доставчик е общината. Целеви групи на предоставените услуги са рисковите групи на територията на Община Ихтиман: деца, хора с увреждания и възрастни хора

В групата на децата се наблюдават редица фактори, които ги обособяват в няколко категории:

- **Децата, отпаднали от училище** – сериозен проблем, съществуващ във всички училища на територията на общината. Нередовно посещаващите училище ученици са основно от ромски произход. Усилията на заетите в образователната система са в посока на: 1) мотивация на децата за посещение и задържане в училище, 2) отговорно поведение на родителите и ангажираност с образованието на своите деца и 3) интеграция и преодоляване на социалната изолация чрез интересни интерактивни извънкласни форми.
- **Децата с увреждания, отглеждани в семейна среда** – по данни на Дирекция „Социално подпомагане“ към 31.12.2015 г., децата с физически увреждания са 45, с множествени увреждания - 30, с умствена изостаналост - 12 и с психични заболявания и разстройства - 23.
- **Децата на самотни родители и деца в многодетни семейства** – към 31.12.2015 г. по данни от Дирекция „Социално подпомагане“ децата, отглеждани от самотни родители в община Ихтиман са 55. Липсата на един от родителите, съчетана с липсата на достатъчно финансови средства за посрещане на елементарни материално-битови потребности, поставя тези деца в непосредствен риск от социално изолиране.
- **Децата с проблемно поведение** – децата, извършили кражби и насилие или такива, които са жертва на насилие и трафик се наблюдават от Звеното за „Закрила на

детето” и Районно управление „Полиция” – Ихтиман и получават специализирана помощ. Случаите доказват необходимостта от задълбочена работа с родителите и възпитаване на процеси за заострено обществено-отговорно поведение на гражданите спрямо децата

Хората с увреждания в община Ихтиман към 31.12.2015 г. са общо 1 438 лица. Според степента на тяхното заболяване/заболявания и степен на инвалидност голяма част от тях се нуждаят от придружител и подкрепа за ежедневно обслужване. Регистрираните лица с физически увреждания са 1 387, а тези с умствени увреждания са 71.

Възрастните хора над 65 годишна възраст съставляват 20% от населението на общината. Голяма част от тях са самотно живеещи стари хора, по-големия дял от които са включително и с увреждания.

**Хора с увреждания на територията на Община Ихтиман,
по възраст/бр. хора (към 31.12.2013 г.)**

Възраст	от 50% до 70.99% степен на увреждане	от 71% до 89.99% степен на увреждане	над 90% степен на увреждане	над 90% степен на увреждане с чужда помощ
До 18 г.	59	18	1	33
От 19 до 65 г.	157	332	92	93
От 66 до 75 г.	25	206	76	58
От 76 до 85 г.	10	109	65	55
Над 86 г.	2	23	14	22

На територията на Община Ихтиман липсват алтернативни форми за заетост, съобразени със специфичните нужди на хората с увреждания. За повечето от тях основният източник на доход е пенсията за инвалидност, която е крайно недостатъчна и ги прави неплатежоспособни спрямо останалата част от населението. Това ги прави зависими от родителите и/или партньора си, като същевременно поставя в неравностойно положение и семействата им. Ниските доходи са причина за ограничаване на достъпа до лечение, което води до хронично влошаване на здравословното състояние на населението като цяло.

В града и в по-малките населени места, самотно живеещите възрастни хора изпитват физическа невъзможност за извършване на ремонтни работи, поддръжка на жилището и домакинството, плащане на сметки и др. Това е предпоставка да се развият

нови услуги и да се оказва почасова дневна грижа на рисковите групи. Подобни мерки биха били мотивация и подкрепа и за родители на деца с увреждания, като по този начин ще се стимулира трудова заетост и излизане от социалната изолираност като начин на живот на тази група от хора. Голяма част от населените места са отдалечени от общинския център, което усложнява ежедневното обслужване, но при добро планиране на материални, финансови и човешки ресурси, би довело до изключителни ползи за рисковите групи и свързаните с тях граждани на общината.

В отговор на тези нужди Община Ихтиман създаде Звено за услуги в домашна среда – Ихтиман към Домашен социален патронаж по проект „Нова възможност за грижа в дома“, финансиран по схема за безвъзмездно финансиране BG051PO001-5.1.04-04-0172 „Помощ в дома“ на Оперативна програма Развитие на човешките ресурси. Към 31.05.2014 г. Звеното обслужва 56 потребители с персонал от 1 лице “социален работник” (с управленски функции), 3 лица “социален асистент” и 16 лица “домашен санитар”. След приключване на проекта, Звеното ще запази своите функции с намален персонал на издръжка на общинския бюджет.

Община Ихтиман, като доставчик на социални услуги, развива следните дейности:

- Домашен социален патронаж;
- Обществена трапезария;
- Личен асистент

Домашен социален патронаж, гр. Ихтиман, приготвя и предоставя храна на следните групи лица:

- Лица в пенсионна възраст;
- Лица с намалена трудоспособност над 50 %, удостоверена с ЕР на ТЕЛК;
- Деца с увреждания, удостоверени с ЕР на ТЕЛК;
- Лица и семейства, подпомагани по реда на ППЗСП и ППЗСПД, които не ползват паричните помощи по предназначение или родители, които не полагат грижи за децата си, след преценка на директор „Дирекция социално подпомагане“, гр. Ихтиман, същите помощи могат да бъдат предоставени в натура-предоставяне на храна в ДСП.

Млечна кухня приготвя храна за деца от 10 месеца до 3 години.

Обществена трапезария предоставя топъл обяд на социално слаби лица в трапезарията на социалния патронаж, съгласно договор между Фонд „Социална закрила“ и Община Ихтиман.

Съгласно годишния план за развитие на социалните услуги в Община Ихтиман през 2017 г. ще бъдат предоставени следните услуги:

СОЦИАЛНА УСЛУГА	ХАРАКТЕРИСТИКА НА УСЛУГАТА	ДЕЙНОСТИ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ФИНАНСИРАНЕ
Домашен социален патронаж	„Домашен социален патронаж“ (ДСП) е комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете на лица с различни увреждания и ниски доходи; самотно живеещи стари хора и хора с увреждания със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда и са без достъп до други услуги Капацитет - 100бр. Персонал – 7 бр.	1. Доставка на топла храна. 2. Мобилна услуга за обхващане на по-голям брой потребители на услугата.	1. Разширяване на традиционните дейности на патронажа към обгрижване в дома, посредничество, административни услуги и помощ в домакинството, според конкретните условия и ресурси на общината	Община Ихтиман, съгласно утвърден бюджет за 2017
Обществена трапезария	Социална услуга в общността за предоставяне на топъл обяд на лица и деца в неравностойно положение. Капацитет - 65 места	Ползвателите се определят със списъци от комисия с участието на Дирекция “Социално подпомагане”.	Подобряване качеството на живот и осигуряване на помощ и подкрепа на лица без доходи или с ниски доходи, които нямат възможност сами да осигуряват и приготвят храната си.	Фонд „Социална закрила“ към МТСП
Клубове на възрастните хора и пенсионера	Социална услуга, предоставяна в общността за самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др. Те дават възможност и условия на хората от третата възраст да общуват, да организират културни мероприятия, да осъществяват социална адаптация. 116р. Клуба на пенсионера в общината	1. Включване на членовете на клубовете в инициативи, съобразно техните потребности и интереси; 2. Участие в мероприятия от общинския културен календар за 2017 година.	Социализация на хората от третата възраст и хората с увреждания, активно стареене и творческо дълголетие;	Община Ихтиман, съгласно утвърден бюджет за 2017г

Дневен център за деца с увреждания „Антония Лафчийска”	ДЦДУ гр. Ихтиман предоставя социални услуги насочени към деца с трайни увреждания, които имат нужда от социални контакти, медицинска и социална рехабилитация, организиране на свободното време и ежедневно приготвена топла храна, превенция на изоставянето консултиране, дневна, грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специализирани медицински грижи. Капацитет – 36 места Персонал-15 бр.	1.Осигуряване ежедневно на храна; 2.Създаване и поддържане на социални контакт; 3. Консултиране на потребителите на услугата по въпроси и проблеми, касаещи ежедневието им; 2.Задоволяване на здравни, социални и рехабилитационни потребности;	Повишаване качеството на живот на целевата група и социална интеграция	Делегирана държавна дейност
Дневен център за възрастни хора с увреждания	Дневни и почасови грижи. Медицинска и социална рехабилитация.	Проучване на ресурсите и планиране за изграждане.	Подобряване на живота на хората с увреждания. Предотвратяване настаняването в институция	Делегирана държавна дейност
Личен асистент – дейност по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания”	Предоставянето на социалната услуга „личен асистент” е насочена към тежко болни деца с определени вид и степен на увреждане и лица с трайно намалена работно-способност с определена степен на увреждане над 90%, които не могат да се обслужват сами без чужда подкрепа 7 лични асистенти 7 потребители	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно с това се осигурява заетост на лице от семейството, което предоставя грижата	Повишаване качеството на живот на целевата група и осигуряване на подкрепа в семейна среда, чрез превенция на институционализацията	Финансира се по Национална програма в рамките на календарната година

Личен асистент по Проект "Община Ихтиман с грижа и подкрепа за независим живот"	Социалната услуга „личен асистент“ е насочена към предоставяне на почасови услуги в домашна среда на хора с увреждания в т.ч и деца и хора над 65 г.в., които са в невъзможност за самообслужване. 50 лични асистенти 120 потребители	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица и деца с увреждания, както и хора над 65 г.в., нуждаещи се от постоянни грижи; Предоставяне на здравни услуги; Психологическа подкрепа на потребителите;	Повишаване качеството на живот, чрез осигуряване на подкрепа в домашна среда и достъп до интегрирани услуги, според специфичните потребности на потребителите.	Финансира се от ОП "РЧР", съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ
Приемна грижа	Алтернативната социална услуга „Приемна грижа“ е насочена към децата отглеждани в СИ, или които по различни причини не могат да живеят със собствените си семейства, т.е. чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права, с ограничени права или чиито родители трайно не полагат грижи за тях и не е възможно връщане в биологичното семейство.	Предоставяне възможност на децата, лишени от грижите на собствените си родители да израснат в семейна среда, да се привържат към сигурен и значим възрастен, да усвоят социални модели на поведение и развият своя потенциал за независим живот.	Намаляване броя на децата отглеждани в специализираните институции . Превенция на изоставянето и настаняването в СИ	Държавния бюджет Проекти на НПО

Център за обществена подкрепа – ЦОП	1. Социалната услуга е насочена към деца и семейства, в които е налице високо ниво на риск, децата да отпаднат от образователния процес, поради липса на мотивация за обучение и проблемно поведение; 2. Затруднения на родителите при отглеждането им, провокирани от невъзможността за самостоятелното справяне с проблема, както и незначителната родителска отговорност и капацитет; 3. Непостоянни доходи и лоши битови условия на живот. Капацитет-30бр. Персонал- 7 бр.	1. Обезпечаване на помещенията с необходимото оборудване за целите на социалната услуга;	Индивидуална работа на професионалисти по всеки отделен случай с деца и семейства в риск, с цел повишаване на родителския капацитет в процеса на отглеждане на децата; Консултиране и мотивиране за активно участие на децата в образователния процес; Превенция на изоставянето и на асоциалното поведение; Формиране на интереси, ангажиращи свободното време.	Делегирана държавна дейност В рамките на средствата, отпуснати за дейността /стандартите/ От държавния бюджет

9.4. Култура

Гр. Ихтиман е едно от най-старите селища по българските земи. Следите от човешка цивилизация тук имат над 3500-годишна история. Разположен на най-важния път от Близкия Изток към Централна и Западна Европа, градът е бил свидетел на едни от най-драматичните исторически битки и процеси, свързани с борбата за надмощие на великите сили, християнската и ислямската цивилизация, за надмощие и контрол над Балканския полуостров. Като резултат, в тази част на българските земи се е натрупало изключително богато културно историческо наследство.

Градът възниква на стария военен път от Белград за Константинопол, наричан още Траянов път. Тук римляните организират пътна станция с име Егрика (Хелице). Пътят е свързвал северозападните земи на Римската империя с Византия и е минавал през Траянови врата (Суки). На стръмнината (над тунела на магистрала "Тракия"), в близост до Егрика, е построена крепостта Стопинион (Ихщипоне), наречена през средните векове от славяните Шипон. В XII век Идризи го описва като град с името Стубони. Тук е станала битката между цар Самуил и Василий II в 986 г. С времето името се променя на Ихтиман и така се среща в описанията на всички пътешественици от XVI и XVII век. При завземането на града в края на 14 век, турците разрушават голямата църква "Св. Евтимия" и на нейно място построяват джамия.

През 1830 г. в Ихтиман се създава първото килийно училище, през 1835 г. населението получава разрешение от турските власти да построи църква, а през 1862 г.

се създава първото светско училище в града.

Съхраняването за поколенията и популяризирането на нематериалното културно наследство осъществяват с дейността си народните читалища в община Ихтиман. В техните школи, самодейни състави, клубове по интереси, кръжоци и обществени културни и образователни прояви са обхванати теми от музикалния и танцов фолклор, празнично-обредни традиции и обичаи, култура на ежедневието – наследство на различните етнически общности, съжителстващи в съвременен Ихтиман. Най-съществен е приносът на културно-просветната читалищна дейност, насочена към децата и младите хора.

Читалищната дейност в община Ихтиман има почти 135-годишна история. В общината развиват дейност 8 читалища. Те работят в следните основни направления: библиотечна дейност, школи по изкуствата, любителско творчество, клубове по интереси, културна дейност и работа по проекти. Извън рамките на обичайната за тях културна сфера, читалищата провеждат и програми за подпомагане на лицата в неравностойно положение и малцинствени групи. Те работят и организират съвместни прояви с училищата, пенсионерските клубове по места, с фондацията за развитие на читалища, с фондацията „Глобални библиотеки“, с неформалната организация на младежи от ромски произход и др.

На територията на град Ихтиман развива дейност НЧ „Слънце-1879“, което разполага с 2 бр. читалищни сгради, като едната от тях има необходимост от генерален ремонт – покрив, фасада и прилежащи помещения. Същото е положението и на НЧ „Заря-1902“, с. Вакарел; НЧ „Светлина 1908“, с. Стамболово; НЧ „Просвета 1922“, с. Живково; НЧ „Д-р Спас Дупаринов“, с. Веринско; НЧ „Пробуда“, с. Черньово; НЧ „Кирил и Методий“, с. Полянци; НЧ, с. Мухово. Читалищата в община Ихтиман разполагат с необходимия за дейността им сграден фонд и материална база, но изпитват сериозни затруднения по тяхното поддържане и осъвременяване. Всички те се нуждаят от неотложни ремонтни дейности.

Към читалищата в община Ихтиман функционират 26 любителски състави с над 460 участници в тях. Съставите реализират годишно около 150 изяви. Художествените състави имат широк възрастов обхват – от деца до възрастни, които се включват в музикално, танцово и театрално изкуство, както и литературно творчество.

Основните дейности на читалищата са:

- Библиотечното дело, периодичен печат и абонамент за художествена литература. Всички библиотеки функционират с основните си отдели – художествена литература, детски четива, техническа литература и изкуство.

- Образователно-просветна дейност. В Школата по изкуства се провеждат обучения по различни видове музикални инструменти, езици, танци.

- Концертна дейност – това е съвместна дейност, организирана от читалищата и най-различните професионални импресарски агенции, къщи, продуценти и организатори. Тази дейност протича през цялата година и е от най-разнообразен характер – поп-фолк изпълнители, рок-състави, класическа музика, драматични спектакли, конкурси за красота, модни ревюта.

- Художествена самодейност – в различните читалища работят най-

разнообразни по жанр любителски състави - музикални, хорови, драматични, фолклорни, танцови, театрални, ръководени от професионалисти. Те имат многобройни участия в общината, областта, на национални прегледи и в чужбина.

Културният календар на Община Ихтиман ежегодно се обогатява. През 2016 г. в него са включени над 20 събития и дейности, като част от тези прояви са с международно участие. Емблематичен за града от 2006 г. насам е провежданият ежегодно международен фестивал „Майски дни на изкуствата“. Под мотото „Изкуството – визитна картичка на един народ“ се създават условия за изява и творчески стимул за местните и чужди творци: танцьори, певци, музиканти, художници, литератори и артисти.

Към Историческия музей, гр. Ихтиман, се организират различни изложби (на носии от ихтиманския край, на писани яйца, на шита дантела и шевици) както в страната, така и в чужбина. В него се съхраняват и пресъздават занаяти – писане на яйца, шита дантела. В Историческия музей има кръжок по фолклор, краезнание и етнография, където се пресъздават обичаи като топене на пръстени, Еньова буля, Пеперуда и др. В него се работи с деца от 3 до 17-годишна възраст, като целта е съхраняване на културното наследство и запознаване с празниците и бита на нашите баби и прабаби.

В община Ихтиман се намират следните територии и обекти със статут на недвижими културни ценности: църквата „Успение Богородично“, 1935 г., Екси Джамия, Траянова врата – крепостта „Маркова механа“ и Антифашистки паметник в местността Ушите. С изключение на последния паметник, всички останали са в лошо състояние.

Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината следва да се използват като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори. Чрез дългосрочна стратегия могат да бъдат набелязани конкретни мерки за активен маркетинг на дестинацията и развитие на цялостната туристическа инфраструктура.

9.5. Спорт

На територията на община Ихтиман има регистрирани 10 спортни клуба, които са общински и издръжката им се поема от Общината. Регистрираните спортни клубове в общината постигат добри регионални и национални успехи в спортовете: футбол, волейбол, бойни изкуства, лека атлетика, биатлон, бадминтон, културизъм и шахмат. Треньорите, които се грижат за спортния живот в общината са 12 човека, а спортистите, с които те се занимават, са около 400 души.

Съоръженията, които се използват за тренировки и провеждането на спортни състезания, са: стадион „Ботев“, гр. Ихтиман; Физкултурен салон в СОУ „Христо Ботев“; стадион „Локомотив“, с. Вакарел; спортна площадка в ОУ „Димчо Дебелянов“.

Най-масово е участието във ВК „Ботев“ – Ихтиман. Към клуба тренират 5 възрастови групи. Другият голям клуб е СК „Еледжик“ по биатлон, Ихтиман. В клуба тренират 23 основни състезатели, които участват в национални състезания за различните възрастови групи и се класират на почетни места.

В съответствие с последните тенденции и в Ихтиман се констатира липсата на

желание у голяма част от децата за физическо натоварване. Създадени са сравнително добри условия за спортна подготовка, като са необходими допълнителни средства за екипировка и оборудване.

Основните спортни съоръжения на общината са стадион “Христо Ботев” в гр. Ихтиман и голф игрището на компания “Ер София”. Като цяло спортните съоръжения са недостатъчни и морално остарели. В общината няма изградена спортна зала, басейни и игрища за по-широк кръг спортове.

9.6. Изводи. Прогноза.

1. Здравното обслужване на населението на община Ихтиман е съсредоточено в гр. Ихтиман, където се намират здравни заведения, лабораториите и аптеките. Това затруднява хората от малките населени места, но предвид процесите на окрупняване и ефективно стопанисване на здравната инфраструктура, ще се наложи да се търсят нови алтернативни съвременни форми на комуникация и медицина и тяхното съчетаване помежду им – мобилни здравни центрове, телемедицина, култура на профилактика на здравето, здравословен начин на живот, медицински услуги по домовете и др.

На територията на община Ихтиман няма домове за възрастни хора, хосписи и домове за деца, лишени от родителски грижи. Към настоящия момент все още няма изградени съоръжения по улиците и към административните сгради, осигуряващи достъпна социална среда за хора с увреждания.

2. Община Ихтиман полага големи усилия за подпомагане на хората в неравностойно положение и социално слабото население с различни социални програми и дейности. Очакванията са тези социални услуги да продължат своето функциониране, като непрекъснато ще се увеличава обхванатото население.

3. Гр. Ихтиман е едно от най-старите селища по българските земи и тук се е натрупало изключително богато културно историческо наследство. Общината организира и подпомага изключително богат културен календар. Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината са предпоставка да се използват като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори.

4. Основните спортни съоръжения на общината са стадион “Христо Ботев” в гр. Ихтиман и голф игрището на компания “Ер София”. Като цяло спортните съоръжения са недостатъчни и морално остарели. В общината няма изградена спортна зала, басейни и игрища за по-широк кръг спортове.

10. ОТДИХ И ЗЕЛЕНА СИСТЕМА

10.1. Отдых

Въпреки добрите природни и културни дадености отдыхът и туризмът в Община Ихтиман са изключително слабо развити. Към 2015 г. Общинска администрация е категоризирала 41 търговски обекти, от които: заведения за хранене и развлечения – 35

и средства за подслон и места за настаняване – 6. Местата за настаняване са главно къщи за гости като най-посещавани са: „Къщи за гости Борика“ в село Борика в непосредствена близост до язовир Борика; „Къща за гости Меги“, Хижа Надежда в местността Шиндар в Ихтиманска Средна гора, Хотел „Вила Екатерина“ в с. Вакарел, „Къща за гости Хоризонт“ в с. Пауново. На територията на общината функционира и мотел Ихтиман.

Все повече нараства ролята на горите като туристически обект. Красивите местности „Шиндар“, „Рашкови колиби“, „Двете реки“, „Влаеви ниви“, „Църквището“, „Аризанови ливади“ и други, обуславят развитието на туризма в района и привличат хора от цялата страна за отдих. Наличието на разнообразен дивеч, както и на два големи язовира: „Тополница“ и „Бакър дере“ допринасят предимно за развитието на вътрешния ловен и риболовен туризъм.

Една от най-добрите атракции с възможностите за развитие на отдиха и туризма е голф игрището „София Еър“ в близост до гр. Ихтиман. Комплексът разполага с голф игрище с 18 дупки, драйвинг рейндж с учебна зала, два тренировъчни грийна, голф магазин, два тенис корта, футболно, волейболно и баскетболно игрища, въжен парк, бар и ресторант. На 2 км от голф игрището се намира и летището на „Ер София“, където може да се практикуват екстремни спортове като скачане с парашут, делтапланеризъм, пилотиране на малък самолет.

Друг добър пример за развитието на отдиха и спорта е конна база „НИЕСА“. Модерната база е предназначена за езда и отглеждане на коне. Закритият манеж (65x30 метра) и откритият манеж (70x45 метра) позволяват целогодишна езда. Възможностите за полска езда са неограничени, благодарение на непосредствения достъп до полетата и хълмовете на планините Средна гора и Рила. Конюшната осигурява отлични условия за отглеждане на конете със своите 40 бокса и 40 декара пасбища. Комплексът се допълва от клуб-ресторант с летни тераси и изглед към манежите, удобни съблекални и душеве за ездачите. Екип от лицензирани треньори и инструктори подготвя ездачи от всички възрасти и всички нива – от начинаещи до желаещи да овладеят конния спорт и да участват в състезания или просто да се разхождат на кон сред природата.

10.2. Зелена система

В зелената система се включват всички паркове, градини, булеварди и улични насаждения в регулацията на града, както и зелени пояси извън града. Те са място за отдих, естетическо възпитание и култура.

На територията на общината се поддържат около 150 дка паркове, междублокови пространства и зелени площи в населените места. Сезонната грижа за тях – косене, пръскане, обезпаразитяване, залесяване, зацветяване и поливане се осигурява от общинския бюджет.

На територията на общината през 2000 г е изградено първото голф комплекс "Ер

София" в България, осигуряващ голям избор от дейности за спорт, почивка и развлечения. Комплексът отговаря напълно на международните стандарти и е предпочитан и посещаван от множество български и чуждестранни туристи, подходящ е за организиране на бизнес-семинари и конференции.

В Община Ихтиман териториите, заети от гробищни паркове, които са съставна част на елемента Зелена система, са с площ от 14,97 ха или 0,03 % от общата територия.

Броят новозасадени дървета и храсти е недостатъчен и не могат да възстановят баланса на растителността в зелените площи.

10.3. Изводи

Растителността подобрява жизнената среда. В защита на този аргумент могат да се посочат следните функции на зеленината в най-общ план:

- Мелиоративна /пречистваща/;
- Здравна /отделянето на кислород при фотосинтезата на растителните видове е жизнено необходимо за правилното функциониране на човешкия организъм в утежнената градска среда/;
- Подобряваща психологическото възприятие на действителността;
- Естетическа /подобряване облика на съответното населено място/.

Храстовата и дървесна растителност в общината съхне, застарява, короните на дърветата са неоформени. Бройките новозасадени дървета и храсти са твърде малко и не могат да възстановят баланса на растителността в зелените площи.

От изключителна важност са релефът и климатът на града. Трябва да се вземе предвид физикогеографското райониране на страната при определяне на точните показатели от географска и климатична, както и до голяма степен екологична гледна точка.

Защитата на определено количество зелени площи в един или друг аспект ще бъде повлияна от условията, които мястото предоставя за развитие на съответните дървесни и храстови растителни видове.

11. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

11.1. Пътна инфраструктура

Основните пътни артерии, които преминават на територията на община Ихтиман са автомагистрала "Тракия" в отсечката от (18+800 до 48+900 километър) и международен път Е-80 София –Пловдив - Свиленград – Истанбул (I 8 (Е-80) граница Югославия= Калотина – Драгоман- ок.п. София – о.п. Ихтиман-Костенец- Белово – Пазарджик – Пловдив – Поповица – о.п. Хасково – Харманли – Любимец – Свиленград – Капитан Андреево – граница Турция). От общинско значение са третокласните пътища III – 822 Ихтиман - Живково– Самоков и III – 801 Вакарел – Панагюрище. Изградена е добра инфраструктурна обвързаност със София от една страна и с южната част на България от друга страна. Общината се явява основен транспортен възел, като съществува и удобна

връзка с международен път Е-79, част от трансевропейски коридор №4 (Дрезден/Нюрнберг-Прага-Виена/Братислава-Гьор-Будапеща-Арад-Констанца/Крайова-София-Солун/Пловдив-Истанбул). Републиканските пътища (РП) на територията на община Ихтиман, Софийска област, са:

А-1 Автомагистрала „Тракия“ - дължина на територията на община Ихтиман от км 18+800 до км 48+900 или 30.100 км със среден габарит 26 м и добро състоянието

Път I-8 Калотин – СОП – А1- Ихтиман- Костенец - граница ОУП Пазарджик -дължина на територията на община Ихтиман от км. 103+300 до км. 134+750 или 31.450км среден габарит 7.6м и участъци със задоволително и лошо състояние

Път III-801 I-8- Вакарел- Белица – граница ОУП Пазарджик – цялата дължина от територията на община Ихтиман от км. 0+000 до км. 25+000 или 25.000 км със среден габарит 6.9м и участъци със задоволително и лошо състояние;

Път III-803 I-8 – Мухово- граница ОУП Пазарджик – цялата дължина на територията на община Ихтиман от км. 0+000 до км. 27+000 със среден габарит 7.1м и участъци със задоволително и лошо състояние

Път III-822 граница Самоков – Живково -Ихтиман – дължина на територията на община Ихтиман от 21+600до км. 35+700 или 14.100км със среден габарит 6.5м и участъци със задоволително и лошо състояние

Път III -8223 III- 822 - Живково – Веринско – I-8 – дължина на територията на община Ихтиман от км. 0+0 00 до км. 6+700 – 6.700км със среден габарит 6.4м и участъци със задоволително и лошо състояние.

Общата дължина на общинската пътна мрежа е 105.6 км. С целеви капиталови разходи от общинския бюджет и чрез финансиране по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ на Програма за развитие на селските райони през 2009 г. е ремонтирана частично общинската пътна мрежа на територията на общината, но въпреки това състоянието на общинските пътища не е добро. С целеви средства от МРРБ е извършен ремонт на също общинския път Поповци-Семковци. Необходимо е да бъде реабилитирана и реконструирана голяма част от пътищата, като с приоритет се разглеждат тези, осигуряващи връзки с други общини и близките градове.

Община Ихтиман е разположена на територия от 515.854 кв.км., представляваща 7,67 % от територията на Софийска област (7 062 кв.км.), докато общинските пътища и тези от републиканската мрежа представляват около 7% от общата дължина на пътната мрежа на територията на района. Предвид многото населени места с намаляващо население, акцента за развитие на транспортната инфраструктура се поставя върху основните артерии, свързващи големите населени места със съседните общини. Дължината на уличната мрежа в населените места е около 200 км. С капиталови разходи от общинския бюджет и средства от Програмата за развитие на селските райони са правени частични ремонти на уличната мрежа в общинския център и облагородяване на паркови и междублокови пространства и тротоари. Все още има много амортизирани зони и потребност от финансови средства, предназначени за рехабилитация на пътища и улична мрежа. Отделни връзки между села, предимно по периферията и във високите части на общината, са силно възпрепятствани от лошо състояние на пътищата или липсата на такива. Необходимо е извършването на инвентаризация състоянието на пътищата и разработване на план за подобряване транспортните комуникации на територията на общината.

В Община Ихтиман е добре развит и ж.п. транспорта. През територията на общината преминава линията София - Пловдив –Свиленград, като ж.п. гара Ихтиман се намира на около 2 км. от града. Тя се използва и като претоварна гара, която основно да обслужва големите промишлени предприятия в околността. Инфраструктурата на ЖП Гара Ихтиман е в добро състояние. На сградата е извършено частично обновяване през 2013 г. (смяна на дограма). Плановите и ремонтите се извършват от ДП НКЖИ. На територията на ЖП Гара Ихтиман има една вътрешнозаводска жп линия (жп гара – Завод за електроди).

Жлезния път на територията на община Елин Пелин е част от:

1. част от 1-ва главна жп линия Калотина-запад (държавната граница със СР Югославия) – София – Пловдив -Димитровград – Свиленград (държавните граници с Република Гърция и Република Турция) съгласно НАРЕДБА за категоризация на железопътна линия „ железопътна магистрала“.

Включва междугарията Елин Пелин – Вакарел Път № 1 и 2 , Вакарел – Веринско Път № 1и 2, Веринско – Ихтиман Път № 1и2 и Ихтиман – Костенец Път № 1и2. Като започва:

- от км 33+017 в междугарието Елин Пелин – Вакарел по Път № 1 и завършва на км 65+444 в междугарието Ихтиман-Костенец Път № 1 с обща дължина 32427м, като 6783м е наставов, а 25644м. безнаставов.

- от км 33+012 в междугарието Елин Пелин – Вакарел по Път № 2 и завършва на км 65+439 в междугарието Ихтиман – Костенец Път № 2 с обща дължина 32427м, като 6788м е наставов, а 25639м. безнаставов.

Посоченият железен път е с габарит ~~1-СМ2~~. Съгласно изискванията на Решение 2011/275/ЕС от 26 април 2011г. Относно спецификация за оперативна съвместимост по отношение на подсистема „Инфраструктура“ на трансевропейската конвенционална железопътна система железният път е габарит GB.

2. част от Маневрен район Чукурово към гара Вакарел от км 0+000 до км 6+481 с дължина 6481м., където железният път е изцяло наставов.

Железния път в цитираните участъци по 1-ва жп линия е в добро техническо състояние, горното строене е тип 49 кг/м.

Към настоящия момент в участъка Елин Пелин – Септември има Изготвен проект за „ Модернизация и подобряване параметрите на железния път в план и профил и промяна типа на горното строене от тип 49 кг/м на тип 60кг/м“

11.2. Транспорт

Транспортната схема на общината се обслужва от една единствена фирма - ЕТ “Иван Терзийски”. Компанията реализиран автобусен превоз на пътници по линиите: Ихтиман - с. Вакарел - с. Пауново; Ихтиман – разклон Ръжана – с. Вакарел – сп. Поповци – сп. Брънковци – махала Семковци – махала Поповци и Ихтиман – София. Основният пътничкопоток на автобусния транспорт е Ихтиман – София, поради големия брой жители от община Ихтиман, работещи и учещи в столичния град. Налице са предпоставки за развитие на транспортните услуги, които са важна част за потенциалното налагане на общината като алтернатива на промишлена зона София чрез изграждане на бизнес инфраструктура в областта на спедиторската и транспортна дейност или привлекателен град за живеене в периферията на столицата.

Таксиметровите коли - леки, лекотоварни и товарни, са изцяло собственост на еднолични търговци. Не е налице концентрация на този вид услуги – много на брой фирми предлагат таксиметрови услуги при непостоянно ниво на качеството на услугите.

Добра обслужване на пътници предлага и железопътният транспорт. На гара Ихтиман за период от 24 часа пристигат и заминават 28 броя пътнически влака. Човекопотокът от пристигащи и заминаващи пътници е средно 400 бр. на ден.

11.3. Изводи

- Община Ихтиман е добре комуникационно осигурена.
- През и в близост до територията ѝ преминават основни пътища от Републиканската пътна мрежа и трасе на водещ ж.п. ареал.
- Техническото състояние на пътищата от Републиканската пътна мрежа е сравнително добро.
- Голяма част от общинските пътища, както и улиците в отделните населени места от общината, се нуждаят от ремонт, поради недоброто им фактическо състояние.
- Съществуващото трасе от железопътната мрежа е в процес на реконструкция.
- Изградената мрежа от междуселищни автобусни превози покрива сравнително добре територията на общината и нуждите на нейното население.

12. ИНЖЕНЕРНИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

12.1. Водоснабдяване и канализация

Всички селища в община Ихтиман са водоснабдени, като се използва магистрален водопровод за води от Рила планина и местни водоизточници. Магистралният водопровод Радуил – Ихтиман е с дължина 52 км, преминава през три общини – Костенец, Долна баня и Ихтиман и се стопанисва от ВиК – София област. Максималното водно количество на системата е 250 л/с за всички селища. Изграден през 1972 - 1978 г., той е много амортизиран, което е причина за чести аварии, които оставят без вода за дълъг период от време населението на общината поради сложния релеф и затруднен достъп на аварийните групи до авариралите участъци. Питейната вода, подавана във водоснабдителните мрежи на общината, отговаря по химически и микробиологични показатели на изискванията на Наредба 9/2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Водопроводната мрежа в цялата община като цяло е остаряла и амортизирана. Честите аварии в гр. Ихтиман са довели до сериозно нарушаване на пътната настилка и необходимостта от цялостен ремонт. Недостиг на вода възниква през летните месеци, когато голяма част от водата се използва за поливане. Водоснабдителната система не е оразмерена за тези допълнителни водни количества. Общината разполага с резервен водоизточник, чрез помпена станция до гр. Ихтиман, който се използва при спешни случаи. Състоянието на помпените инсталации не е добро. Строени през 1983 г., те са с изтекъл експлоатационен срок.

Канализационни мрежи са изградени в гр. Ихтиман и с. Вакарел с обща дължина около 60 км. В квартал "Изток" на гр. Ихтиман, основно населен с ромско население, е необходимо цялостна подмяна на канализационна инфраструктура, поради затлачване и нефункциониране на съществуващата мрежа. Частично изградени канализационни мрежи имат селата Живково и Стамболово. По програма за развитие на селските райони

беше финансиран интегриран воден проект за реконструкция и модернизация на ВиК мрежа на с. Стамболово и изграждане на пречиствателна станция.

Като собственост на чугунолеярния комбинат е изградена пречиствателна станция за отпадни води, която обслужва изцяло както комбината, така и гр. Ихтиман. Технологичното оборудване е морално остаряло и състоянието на пречиствателната станция не е добро. През 2012 г. стартира още един проект за водния цикъл на града, финансиран от ОП „Околна среда“. Той обхваща подготовката на инвестиционен проект, изграждане на нова ГПСОВ в гр. Ихтиман, канализационна мрежа с индикативна дължина 12 640 м. и рехабилитация на съществуващата канализационна инфраструктура. Съществува проектна готовност за: 1) изграждане на канализационна мрежа в с. Чернково (необходима е актуализация на проектната документация), 2) за довършване на канализацията в с. Живково и 3) за модернизиране на инфраструктурата в с. Вакарел.

Водите на част от язовирите на територията на общината се използват за земеделско напояване. „В и К“ ЕООД подава вода за населението на община Ихтиман освен от подземни води и от 3 броя речни водохващания: РВ Ибър, РВ Марица, РВ Шиндар. Последното обслужва с. Мухово. Поддръжката на съоръженията за речните водохващания се осъществява от Технически район ВиК - Ихтиман, като състоянието им не е добро, нуждаят се от ремонт. С. Вакарел и с. Крушовица се водоснабдяват от ПС Искър. ВиК ЕООД – София плаща по договор тази вода на НЕК „Язовири и каскади“. Разпределението на водопроводната мрежа на територията на община Ихтиман в километри е както следва: 1) вътрешна – 147,1 км и 2) външна – 100,1 км по данни на ВиК за 2013 г.

12.2. Електроснабдяване

Електроснабдяването на община Ихтиман се извършва от две подстанции – за района на град Ихтиман – подстанция „Ихтиман“, собственост на фирма „В и В Метал“, а за района на с. Вакарел – подстанция „Вакарел“, собственост на БДЖ ЕАД. Подстанция „Ихтиман“ 110kV/20 kV – захранва 8 броя изводи 20 kV, които захранват града и селата в ихтиманската котловина. Подстанция „Вакарел“ 110 kV/20 kV/27 kV – захранва 6 броя изводи 20 kV, които захранват с. Вакарел и района, както и жп мрежата. Домакинствата получават ел. енергия през 164 трафопоста в града и селата. На територията на общината са изградени два соларни парка – 2009 г. е изграден соларен парк „Пауново“ с мощност 1 MW в землището на с. Пауново, а през 2010 г. е изграден соларен парк „Садина“ с мощност 2 MW в землището на град Ихтиман. Очакваното намаление на емисиите CO₂ до 2020 г. в резултат на работата на двата парка е 3279 т/год. Общината е реализирала проект за подмяна на уличното осветление с енергоспестяващи крушки, с което значително е намалила разходите си за електроенергия. Електроразпределителните система и съоръжения на общината са в сравнително добро състояние.

12.3. Далекосъобщения

Секторът обхваща фиксирани и мобилни телефонни комуникации, кабелна и цифрова телевизия, компютърни мрежи и интернет връзка. Основните доставчици на тези услуги са фирмите: „Българска телекомуникационна компания“ АД с търговска марка „Виваком“; „Мобилтел“ ЕАД; „Оптикнет“ ЕООД; „КабелНет“ ООД; „Макс Телеком“

и др. В гр. Ихтиман и в още 8 селища на общината са изградени и се експлоатират Автоматични телефонни централи с монтиран капацитет 6400 поста. На територията на общината действа и добре изградена "GSM" система, която осигурява добро покритие и сигурна връзка на цялата територия на общината. Изградена е оптична връзка между Ихтиман и София, която е част от Южната оптична магистрала на БТК АД от София за Пловдив с отклонение за Ботевград и Мездра.

12.4. Газификация и топлофикация

През територията на общината, на 3 км. от гр. Ихтиман, преминава магистрален газопровод. В разработка е план за газифициране на града и прилежащите промишлени предприятия. Задоволяване нуждите на населението и бизнеса от природен газ за битови цели и преминаването към цялостно отопление на сградите на територията на общината ще доведе до значителни икономии както за производствените предприятия, така и за отделните домакинства. Ползите от подобна инвестиция ще бъдат:

- подобряване сигурността на електроснабдяването в общината;
- задоволяване нуждите на промишлените и битови потребители с по-евтина топлинна енергия;
- разкриване на временни работни места при строителството на инсталацията;
- разкриване на постоянни работни места за квалифицирани работници и специалисти от общината.

За финансирането на проекта ще се разчита на външен инвеститор, като общината ще участва със собственост върху земята.

Лицензът за газификация на община Ихтиман е спечелен от фирма „Рила газ“ ЕАД. „Рила газ“ ЕАД е дружество, собственост на италианската група АЧЕГАЗ-АПС, създадено с цел – изграждане и управление на газоразпределителната мрежа на територията на регион „Запад“ в България, с център гр. Благоевград. Тази инициатива се осъществява със съдействието на Общините, управляващи всяка отделна административно обособена територия. „Рила газ“ ЕАД притежава два лиценза – за разпределение на природен газ (от 2006 г.) и за снабдяване с природен газ от краен снабдител (от 2009 г.) на територия „Запад“ до 2041 година. През първите 10 години, компанията съсредоточава своето внимание в населени места с развита инфраструктура, като целта е да се газифицират най-малко една трета от потенциалните потребители. Дейностите са програмирани за изпълнение през периода от 2015-2018 г., тъй като до 29.06.2015 г. Община Ихтиман, в качеството си на бенефициент, е забранено за полагане на подземна инфраструктура в района на няколко ключови улици в града, които са били обект на проект, финансиран от Мярка 322 „Обновяване и развитие на населените места“, Програма за развитие на селските райони. Газификацията на град Ихтиман ще бъде извършена на три етапа: I етап – Изграждане на измервателна и газоразпределителна станция в землището на с. Стамболово и отбивка от главния газопровод; II етап – Изграждане на тръбата до град Ихтиман по общински път град Ихтиман – с. Стамболово и изграждане на пръстен в града по ул. „С. Врачански“ – ул. „Й. Попов“ – ул. „А. Стамболийски“ – ул. „Стефан Балабанов“ – ул. „Станоя Балабанов“ – ул. „Пенчо Славейков“ – ул. „Св. П. Ефтимий“ – ул. „Х. Димитър“ – ул. „С. Врачански“; III етап – газификация на целия град.

Реализацията на топлофикацията на биомаса в град Ихтиман е извършена в периода юни 2009 - януари 2010 г. Изградената ТЕЦ е въведена в експлоатация през месец февруари 2010 г., а стойността на цялостната инвестиция в нея е около 4 млн. евро. Към централизираната топлопреносна мрежа в момента (2011 г.) са присъединени 26 абонати, голяма част от които публични или общински сгради. Топлофикационната система на град Ихтиман се състои от три основни звена: отоплителна централа на биомаса, топлопреносна мрежа и присъединителни съоръжения /абонатни станции/. Изграждането на системата е реализирано от българо-австрийската фирма „БКЕ – Български Каринтиан Енерджи“ ООД от м. 06.2008 до м. 01.2009 г. Отоплителната централа е проектирана от „Енергопроект“ АД, като основното генериращо съоръжение в нея се състои от един котел за изгаряне на биомаса /дървесен чипс/ - 3 Мвт. Предвидено е място за инсталирането на втори резервен котел за изгаряне на биомаса, както и за инсталирането на един когенератор 625/731 кВт на гориво природен газ. Потребители на системата за централизирано топлоснабдяване на първи етап са 26 броя сгради – общински сгради, училища, детски градини, болница, магазини, ресторанти, промишлени обекти и др.

12.5. Изводи

- На територията на общината няма цялостно изградена канализационна мрежа и голяма част от отпадните води се заустват в попивни ями или директно в преминаващите през територията реки.
- На територията на общината има изградена само една пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ).
- Водопроводната мрежа е изградена в повечето населени места, но в голямата си част не е в добро състояние.
- Общината е напълно задоволена с необходимите мощности електроенергия, като са налични и ВЕИ.
- Покритието с интернет и друг вид телекомуникационни услуги е добро.
- На територията на община Ихтиман има частично изградена топлофикационна мрежа и предстои изграждане на газопреносна мрежа.

13. СЪСТОЯНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

13.1. Атмосферен въздух

Под качество на атмосферния въздух се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените съставки и добавени вещества от естествен или антропогенен произход. Замърсяването на атмосферния въздух е всяко постъпване в него на вредни вещества, които предизвикват промени в качеството му, водещи до неблагоприятни последици за здравето и комфорта на хората, увреждат живите ресурси, почвата, екосистемите и материалните ресурси.

Източници на емисии:

На територията на РИОСВ - София се контролират следните обекти по отношение на изпускните емисии в атмосферния въздух в района на Община Ихтиман:

- „Алмагест“ АД, с. Веринско, община Ихтиман
- „ВМВ Метал“ ЕООД, гр. Ихтиман
- Компресорна станция „Ихтиман“ към „Булгартрансгаз“ ЕАД, с. Стамболово
- „Хим Систем“ ЕООД, с. Боерица
- Кариера за добив на вермикулитова суровина от находище Ливаде, с. Белица към „Хеликс“ ЕООД
- Находище Белица, участък Барата блок 1 към „Вофл и Мюлер Минералс България“ ООД
- Отоплителна централа към „Далкия България“ ЕАД, гр. Ихтиман

„Алмагест“ АД, с. Веринско, община Ихтиман:

Съгласно условията на КР № 482-Н0/2013г. на площадката се експлоатират следните организирани източници подлежащи на контрол:

- ИУ 1 към Парен котел за биомаса WEISS – в котела се изгаря биомаса – слама. От ИУ 1 се контролират емисиите на прах, CO, SOx и NOx. Димните газове от котела се пречистват от прах чрез ръкавен филтър с ефективност на пречистване 99,99%;
- ИУ 2 (авариен) към Парен котел тип Euroboilers (резервен) – работи с нискоемисионно гориво (природен газ). От ИУ 2 се контролират емисиите на CO, SOx и NOx;
- ИУ 3 (авариен) към Парен котел тип ПК 65 (резервен) - работи с нискоемисионно гориво (природен газ). От ИУ 3 се контролират емисиите на CO, SOx и NOx;
- ИУ 4 към мокър скрубър за пречистване на ферментационен газ от процеса на ферментация – контролират се емисиите на общ органичен въглерод. Пречиствателното съоръжение осигурява между 95 и 99,9% пречистване от неметанови летливи органични съединения;
- ИУ 45, 46, 47, 48 и 49 към ръкавни филтри за пречистване на праховите частици отделени от редлерите, които насочват смляния продукт в мелничния блок към силозите и склада за съхранение. Ръкавните филтри са с ефективност на пречистване 99,99% от прах.
- ИУ 50 и 51 към ръкавни филтри за пречистване на праховите частици отделени от вертикалните чукови дробилки;
- ИУ 53 към ръкавен филтър за пречистване на праховите частици отделени вследствие работата на гранулпреса;
- ИУ 54 след пречиствателни съоръжения (*ръкавен филтър и циклон*) за улавяне на праховите частици отделени при транспортиране на сушеното дестилирано зърно с разтворими вещества и съдържание на протеини в Инсталацията за производство на DDGS и при насипване на сушеното дестилирано зърно с разтворими вещества и съдържание на протеини в буферната клетка към силозните клетки за съхранение;

- ИУ 58 след ръкавен филтър за пречистване на праховите частици отделени при работата на комбинирана почистваща машина.

„ВМВ Метал“ ЕООД, гр. Ихтиман:

На площадката на предприятието се експлоатират общо 5 организирани източника на емисии вредни вещества:

- едно ИУ към Дробометна камера към „Инсталация за производство и леене на чугун“;
- едно ИУ към „Автоматична формовъчна линия“ към „Цех за дребни и средни отливки“
- две ИУ към инсталация за регенериране на смеси.

Изпускащите устройства са снабдени са с пречиствателни съоръжения за прах - ръкавни филтри.

Компресорна станция „Ихтиман“ към „Булгартрансгаз“ ЕАД, с. Стамболово:

На площадката на предприятието се експлоатират общо 8 организирани източника на емисии вредни вещества:

- едно ИУ към два водогрейни котела;
- три ИУ към три водогрейни котела (по едно за всеки котел);
- четири ИУ към четири газотурбинни компресорни агрегати (по едно за всеки ГТКА).

Източниците изхвърлят в атмосферата газовете от изгарянето на природен газ, поради което не са осигурени пречиствателни съоръжения.

РИОСВ – София ежегодно извършва контрол по изпълнение на условията в комплексното разрешително и контрол на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от дейността на дружеството, като съответно се извършват и проверки по постъпили сигнали и жалби.

Обектът представя доклади с резултатите от извършваните собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух съгласно Наредба № 6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници. Към момента има наложени санкции на ГТКА № 1, ГТКА № 2 и ГТКА № 3 за превишение на НДЕ по показател въглероден оксид.

„Хим Систем“ ЕООД, с. Боерица:

На площадката на предприятието се експлоатира един организиран източник на емисии вредни вещества след Инсталация за дървени въглища. Не се експлоатира пречиствателно съоръжение.

Кариера за добив на вермикулитова суровина от находище Ливаде, с. Белица към „Хеликс“ ЕООД:

Дейността на кариерата представлява неорганизиран източник на емисии на прах. Дружеството има утвърден план за собствен мониторинг. Извършваните собствени периодични измервания за състоянието на атмосферния въздух в района показват, че няма регистрирани превишения на нормативно установените норми.

Находище Белица, участък Барата блок 1 към „Вофл и Мюлер Минералс България“ ООД:

Дейността на кариерата представлява неорганизиран източник на емисии на прах. Дружеството има утвърден план за собствен мониторинг. Извършваните собствени периодични измервания за състоянието на атмосферния въздух в района показват, че няма регистрирани превишения на нормативно установените норми.

Отоплителна централа към „Далкия България“ ЕАД, гр. Ихтиман

На площадката на предприятието се експлоатира един организиран източник на емисии вредни вещества към Водогреен котел на гориво дървесен чипс, снабден с пречиствателно съоръжение – циклон.

Качество на атмосферния въздух:

В част от община Ихтиман е осъществена битова газификация, което значително намалява замърсяването на атмосферния въздух с прах, SO₂ и др. замърсители от битовия сектор през отоплителния сезон.

Проблем за качеството на атмосферния въздух в цялата област (вкл. и община Ихтиман) са линейните източници на емисии – пътищата, магистралите и уличната мрежа в населените места. През територията на общината минава Автомагистрала „Тракия“, която е изключително натоварена, особено през летния сезон. Голям дял за замърсяването на атмосферния въздух имат и автомобилите, които са в недобро техническо състояние.

13.2. Води

Територията на община Ихтиман попада в обхвата на Басейнова дирекция за управление на водите – Източнобеломорски район, с водосборен басейн река Марица. Реките в този район са от Беломорския водоносен басейн. В хидроложко отношение районът е беден. През землището протичат няколко местни реки с минимален воден дебит и без стопанско значение за територията на общината.

В общината основна артерия е р. Мътивир, явяваща се десен приток на река Тополница и преминаваща през по-голямата част от територията. Същата се явява водосбор на повърхностните води в района на преминаващите няколко по-малки реки - р. Баба, р. Ръжанска, р. Малката река, р. Суха река, р. Саръшлийска, р. Мала

Белица и др. Същата се влива в язовир Тополница. Площта на водосборния басейн на Мътивир е 412 km², което представлява 23% от водосборния басейн на река Тополница.

Водният дебит на р. Мътивир е непостоянен. Реката е с дъждовно-снежно подхранване, като максимумът е през март, а минимумът – август. Среден годишен отток в пролома Серсемкале 1,50 м³ /с.

На територията на Община Ихтиман се намират 8 язовира от местно значение с обща площ на язовирите е 1 247 дка:

- “Бакър дере”, намиращ се в землищата на с. Веринско и с. Живково е с 10 120 000 м³ полезен обем (общ обем - 11 100 000 м³);
- яз. “Джахов мост” в местността Карговица (114,338 дка площ);
- “Дермен дере” в землището на с. Борика (99,825 дка площ);
- яз. “Сухи дол” в местността Средна гора (36,089 дка площ);
- язовир “Джурджин дол” (19,241 дка площ) в землището на с. Веринско с полезен обем на язовира е 166 000 м³;
- микроязовирите “Хаджийско дере” (30,306 дка площ) и “Кочиово” (8,487 дка площ) в местността Друсаница, и двата в землището на гр. Ихтиман;
- язовир “Бегунчица II” (13,603 дка площ), находящ се в местността Милчово дере.

В източната част на територията на общината се намира и язовир “Тополница”, като по-голямата част от него обаче е разположена на територията на община Панагюрище. Язовира е собственост и се стопанисва от Пазарджишка областна управа.

Разпространението на подземните води в района е свързано с различните геоложки формации от протерозой (подземно водно тяло с код BG3G00000Pt044) и неоген-кватернер (подземно водно тяло с код BG3G00000NQ006).

Контролът върху състоянието на повърхностните и подземните води е организиран в рамките на националната система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Честотата на пробовземане и схемата на анализи е в зависимост от вида на пункта. Основните показатели, които се анализират, са: температура °C, рН, разтворен кислород, наситеност с кислород, електропроводимост, перм. окисляемост, БПК₅, ХПК, разтворени и неразтворени вещества, азотни показатели, фосфати, хлориди, сулфати, нефтопродукти, тежки метали. Наблюдението на химичното състояние на подземните води в община Ихтиман се извършва в 3 бр пункта с кодове : BG3G000000QMP129, BG3G000000QMP017 и BG3G00000PTMP106..

13.3. Почви

Релефът, климатът, растителността, почвообразуваща скала и други условия обуславят наличието на разнородна почвена покривка на територията на общината.

Почвата представлява сложна полифункционална динамична структурна система

в повърхностната част на земната кора. Изменението на произволен компонент води до изменение на останалите компоненти и установяване на ново динамично равновесие.

Реакцията на почвата оказва съществено влияние върху почвообразователния процес и върху почвеното плодородие. От нея зависят до голяма степен жизнената дейност на микроорганизмите, посоката на биохимичните процеси и достъпността на хранителните вещества за растенията. Прието е, че най-благоприятна за растенията е слабо киселата и неутрална реакция на почвата.

Релефът, климатът, растителността, почвообразуваща скала и други условия обуславят наличието на разнородна почвена покривка на територията на общината. Срещат се канелени и кафяви горски почви разпространени във високите части от територията на Общината.

Освен тях се срещат и богат набор от ливадни почви - алувиално-ливадни, алувиално-делувиални почви и др. заемащи равнинната част на Общината.

Почвите, които имат значение за агротехнически и мелиоративни мероприятия са: алувиално – ливадни, канелени горски и кафяви горски.

Според почвено географското райониране на страната (Н. Нинов, 1997) почви на територията на Община Ихтиман са:

Канелено горски почви. Канелените горски почви са широко разпространени в Южна България. Заемат предимно, ниските хълмисти и предпланински райони в тази зона. Стигат обикновено до 700- 800м. надморска височина. Освен това те са разпространени в котловинните полета на Средна и Южна България, където заемат по- високите и добре дренирани части на котловините. Хумусното съдържание за тези почви за хумусно-акумулативният хоризонт е високо 4-5 % и постепенно намалява надолу. При обработваемите почви в орницата, то е значително намаляло и е около 2,5%.

По тип хумусът най- често в хумусно- акумулативният хоризонт е фулватно-хуматен, а по-надолу е хуматно-фулватен; т.е. хуминовите киселини обикновено преобладават или са близо до фулво киселините. Има висока степен на обогатеност с азот. Общо взето хумусът има благоприятен състав и високо качество, но количеството му е силно намаляло при отдавна използваните почви. Съдържанието на усвоим азот е недостатъчно, а и условията за нитрификация не са много благоприятни. Тези почви са слабо запасени с усвоим азот и имат неблагоприятен азотен режим.

Кафявите горски почви – Това са песъчливо-глинести почви. Те са най-широко разпространените почви в планинските райони с над 600 м надморска височина. Тези почви са богати на хумус — до 12%, но хумусното вещество не е много качествено — не е завършен процесът на хумификация. Реакцията е слабо кисела — рН 5,5-6. Средно запасени са с усвоим азот и усвоим фосфор. Нуждаят се от комбинирано

торене. На тях обикновено има горска растителност, рядко се използват за земеделие (най-често картофи). В по-високите части на планините кафявите горски почви преминават в тъмноцветни горски и планинско-ливадни. На повърхността обикновено има до 5см горска постилка от мъртви органични остатъци, след което — 10 до 60см — хумусно-акумулативен хоризонт. Фрагментирани са — съдържат островърхи камъни в целия профил.

Наносни почви (алувиални, алувиално-ливадни). Това са млади почви, които се образуват от съвременните речни наноси. Решаващо значение при формирането им оказват повишеното ниво (от 1 до 3 см дълбочина) на почвените води, както и различното им обрасване с растителност. Заемат площите по поречието на река Марица. Характеризират се със следните общи особености: формират се винаги на заливната и първата надзаливна тераса на реките; подложени са на периодично (може да не е ежегодно) заливане и натлачване на нови наноси; при естествени условия върху тях расте водолюбива растителност – дървесна (елша, върба, тополя, бряст, полски ясен) и тревно-ливадна (власатка и др.). Поради периодичното отлагане на нови материали наносните почви имат само един слабо или по-добре изразен хумусен хоризонт, под който в дълбочина се редуват различни по песъчливост и химичен състав пластове наслоявания на речните наноси. В България са обособени 6 подтипа наносни почви: бедни (алувиални), богати (алувиално-ливадни), тъмни (тъмни алувиално-ливадни), карбонатни (карбонатни алувиално-ливадни), засолен и заблатени.

Алувиално-ливадните почви имат само един тънък повърхностен хоризонт – потъмен, до 10см, след което има само слоеве, различаващи се по вида на фракцията. Те са със сиво-жълт цвят и са много плодородни.

По отношение на антропогенното въздействие върху земеделските земи в Община Ихтиман се отчита следното:

- Липса на замърсяване с тежки метали с изключение районите разположени около “Чугунолеене” АД и местата, бивши табани на завода.
- В резултат от земеделското използване на обработваемите територии се отчита активизиране на ерозионните процеси и скъсяване на почвения профил, загуба на органично вещество, намаляване на почвеното плодородие, киселяване и др.

13.4. *Нарушени територии*

На територията на общината има нарушени терени, които са следствие на добивни дейности от находища за подземни богатства. За община Ихтиман има издадени следните решения за предоставяне на концесии за добив на подземни

богатства:

Фирма "Хеликс" ЕООД е сключила договор с МИЕТ на 16.02.2007 г. за държавна концесия за добив на вермикулитова суровина от находище Ливаде в местността на с. Белица за срок от 20 години при годишен добив от 40 000 т. на основание Решение № 854/08.12.2006 г. на Министерски съвет. Общата площ на концесията е 537 521,5 кв.м. и обхваща местностите Ливаде, Яворски поляни, Ушите, Крушата, Малиница и Радковец в землището на с. Белица, Община Ихтиман и отстои на 850 м северозападно от махала Средишна и на 510 м източно от махала Горабите.

С Решение № 479/18.06.2009 г. на Министерски съвет и договор за концесия с МИЕТ от 16.07.2009 г. е предоставена концесия за добив на подземни богатства – вермикулитова суровина от находище Белица в землището на с. Средишна, община Ихтиман за срок от 35 години на „Ойропак“ ООД. По силата на Решение № 1/28.07.2011 г. към договора за предоставяне на концесия от 16.07.2009 г. „Ойропак“ ООД е прехвърлило концесионните си права и задължения на „Волф и Мюлер Минералс България“ ООД, като последното е встъпило изцяло в концесионните права и задължения на „Ойропак“ ООД. На територията на находище Белица са заявени пет участъка с осем контура с обща площ от 1 448 137 кв.м., която включва находище Белица – 493 907 кв.м. и необходимите площи за осъществяване на дейността по концесията. Добивът на вермикулит се предвижда да бъде по безвзривен начин, а за преработка на суровината ще бъде използвана съществуващата трошачно-сортировъчна инсталация на фирма „Волф и Мюлер Минералс България“ ООД.

С Решение № 610/8.08.2011 г. на МС и концесионен договор от 7.11.2011 г. е предоставена концесия на "ХИДРОМИНЕРАЛ" ООД за добив на амфиболити (строителни материали) от находище „Али“ в землището на с. Веринско. Площта на концесията е с размер 245 356 кв. м., включваща площта на находището (197 671 кв. м.) и необходимите площи за осъществяване на дейността.

В местността Милошница се намира находище на инертни строителни материали. С договор към МИЕТ, находището се обслужва за търговски цели чрез концесионни права.

В района на село Полянци се намира изоставена кариера за добиване на гранит в местността "Италианското дере". В същото населено място, но в местността "Баналчак" има и изоставена кариера за добиване на талк. До момента не са правени проучвания на тези находища.

На територията на общината има нарушени територии от депото за смесени битови отпадъци, нерегламентирани сметища, находища за подземни.

За общинското депо на Община Ихтиман намиращо се в ПИН№113014, м. „Садината“, гр. Ихтиман и с площ 42,699 дка. е издадено Решение №12-ППЕДНБО-13/21.10.2016 г на РИОСВ София за прекратяване на неговата експлоатация. За същото на настоящия етап има изготвен работен проект за закриване и рекултивация и е входиран в

ПУДООС за финансиране

Съгласно Протокол на Община Ихтиман от 07.04.2017 г е сформирана комисията в изпълнение на Заповед №274/13.03.2017 г . Комисията определя размера и границите на терена за рекултивация на сметището и освободените от отпадъци терени. Решава да се извърши техническа и биологична рекултивация на сметището, като ползването на терена след нея да бъде „пасище, мера“

На територията на общината има нерегламентирани сметища (*предимно покрай реки и канали*), които предстои поетапно да бъдат закрити. Ликвидирането на всички нерегламентирани сметища и тяхното рекултивиране до възможност за използване на терените за селскостопански или горскостопански нужди ще предотврати риска от замърсяване на околната среда.

Рекултивацията на нарушените терени е гарантирано съгласно изискванията на чл.63а от Закона за подземните богатства: Дейностите по техническа ликвидация, консервация и рекултивация на геологопроучвателните и миннодобивните обекти се извършват за сметка на титулярите на разрешенията и на концесионерите. Титулярът на разрешението или концесионерът предоставя финансово обезпечение за изпълнение на дейностите по рекултивация.

Нарушените терени от разкривни и добивни дейности на подземни богатства ще бъдат възстановени след изтичане на сроковете в договорите за предоставяне на концесия.

13.5. Геоложка основа и полезни изкопаеми

Според геоморфоложкото райониране на страната (География, 1997) Община Ихтиман попада в:

Преходна (Краищенско – Средногорска) котловидна област,

Краищенско Западносредногорска планинска котловидна подобласт

Западносредногорски регион.

Ихтиманското поле е изградено главно от делувиялни наслаги. Планинските склонове около Ихтиманската котловина са изградени почти изцяло от кристалинни шисти – предимно гнайски и слюдени (мусковитови и биотитови) и по малко от други метаморфни скали. Около леглата на р. Мъти вир и по големите ѝ притоци се простират ивици от алувиални наслаги.

В по-голямата си част от територията на общината има равнинен релеф. В подножието на обграждащите котловината планински вериги, релефът е вълнообразен до вълнообразно пресечен, а планинските склонове имат силно пресечен релеф.

В подножието са развити силно ерозивни процеси. Делувиалните наслаги благоприятстват за бързото развитие на най-младите форми на земната повърхност – равнините.

Вследствие на това, стичащите се води са прорязали на много места делувиалните наслаги и са образували съществуващите сега равнини и дерета.

Геоложката основа е представена от магмени седиментни и метаморфни скали с различна възраст. Ихтиманската котловина е покрита от алувиални, делувиални и пролувиални кватернерни наслаги, Белица е изградена от метаморфити с докамбрийска възраст, Вакарелска планина предимно от палеозойски (карбонски и ордовишки) конгломерати, пясъчници, шисти и аргилити. Югозападните планински части са изградени от гранитоиди с кредна възраст.

Площите за добив на полезни изкопаеми са 0.5% от територията на общината.

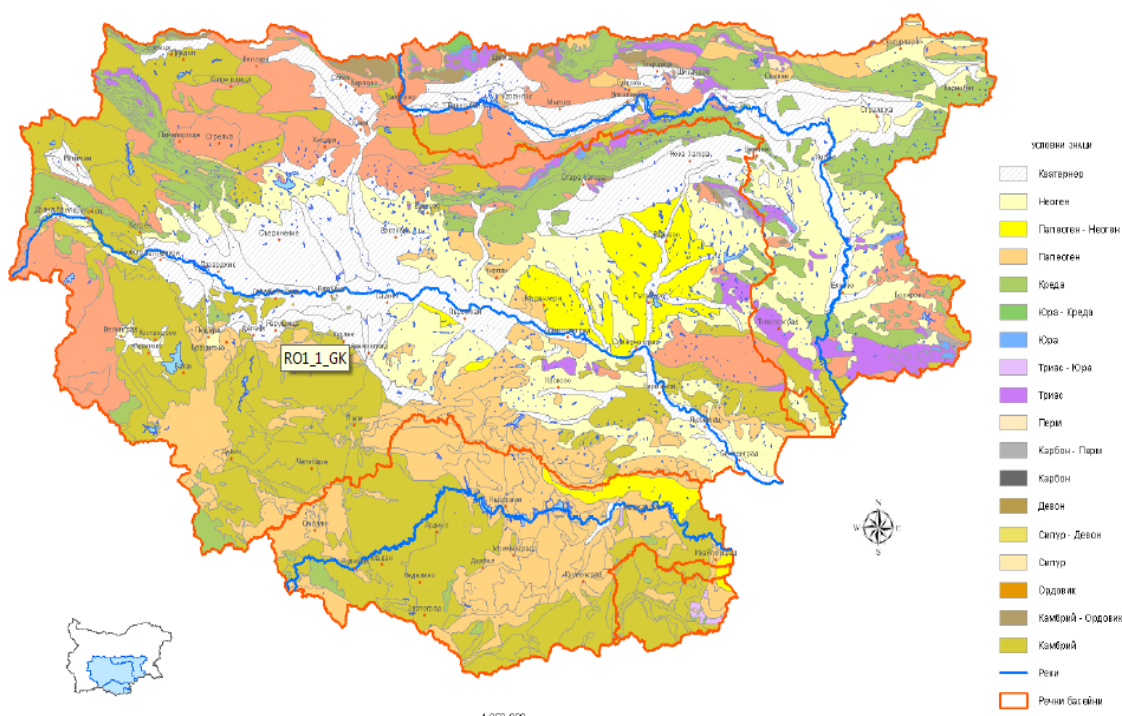
От нерудните изкопаеми по-съществено значение имат скално– облицовъчните материали, подходящи за плочи, бордюри, павета и находища на глини, пясъци и чакъли.

На територията на община Ихтиман, в близост до с. Белица в местността Ливаде, е открито находище на вермикулит, с площ 65 000 м² като земята, върху която се намира находището е необработваема мера, собственост на Община Ихтиман с Решение по чл. 27 от ППЗСПЗЗ.

В землището на с. Веринско се намира находище на амфиболити, „Али“ с площ на 197 671 м².

В местността Милошница се намира находище на инертни строителни материали.

В района на село Полянци се намира изоставена кариера за добиване на гранит в местността „Италианското дере“. В същото населено място, но в местността „Баналчак“ има и изоставена кариера за добиване на талк.

13.6. **Ландшафт**

Дейностите по отношение опазване, планиране и управление на ландшафта са ключови при устройване на всяка територия. Според Европейската Конвенция за

Ландшафта, той има важна роля в културната, екологичната и социалната сфера, и представлява благоприятстващ икономическата дейност ресурс, чиято защита, управление и планиране могат да допринесат за устойчиво развитие на обществото, за повишаване качеството на живот.

Съгласно схемата на ландшафтно райониране (Петров 1997) на страната, създадена на база на териториалното съчетаване от типове, подтипове и групи ландшафти, както и съобразно височинната ландшафтна поясност и местни природни особености, районът на общината попада в следната ландшафтна структура:

Южнобългарска ландшафтна зона

В. Южнобългарска планиско-котловинна област

IX. Витошко-Ихтиманска подобласт

Според класификационната система на ландшафтите територията на общината попада в:

- Клас - котловинни ландшафти;

Тип ландшафти на умереноконтиненталните ливадно-степни и лесо-ливадно-степни котловинни дъна

От този тип се срещат няколко ландшафтни групи:

-Група ландшафти на ливадно-степните дъна на междупланинските котловини върху неспоени кватернерни наслаги с висока степен на земеделско усвояване;

-Група ландшафти на лесо-ливадно-степните възвишения от масивни и метаморфни скали сред равните дъна на междупланинските котловини със сравнително малка степен на земеделско усвояване.

Особеност за Витошко-Ихтиманската ландшафтна подобласт е географското ѝ разположение, простираща се от държавната граница на запад до Същинска Средна гора и р. Тополница на изток, преминавайки между планинските вериги и включваща районите Драгомански, Софийски, Витошки, Плански, Самоковски, Ихтимански, Лозенски и Еледжишки. По този начин територията на подобластта се отличава с изключително разнообразие от морфоструктури - високи, средно високи и ниски планини, хълмове, котловини, равнини и полета, реки и речни долини, долове, проломи, клисури и пр.

Другата съществена особеност, с която се отличава Витошко-Ихтиманската ландшафтна подобласт, е съществуващото голямо разнообразие на морфоструктури, а

съответно и голямото и разнообразно богатство на природни ландшафти. Освен това, благодарение на географското си местоположение, тази ландшафтна подобласт се характеризира и с наличие на твърде голямо разнообразие и по отношение на антропогенни и антропогенизирани ландшафти.

В Хартата за България, насоките за устойчиво развитие са формулирани със следните категории ландшафти: естествено съхранени ландшафти, горски ландшафти, селскостопански ландшафти, водни ландшафти, селищни ландшафти, комуникационни ландшафти, промишлени ландшафти и рекреационни ландшафти.

13.7. Биологични разнообразие

Флора

Според геоботаническото райониране на България (по Бондев 1997) община Ихтиман попада в Европейска широколистна горска област, Евксинска провинция, Средногорски окръг, Ихтиманско – Средногорски район.

Основната растителна покривка е изградена от:

- Ксеромезофитна растителност горска растителност (обикновен габър и горун; благун, на места смесени с цер).
- По-слабо мезофитни фитоценози с доминиране бук.
- Поради деградация на горите някъде са се появили вторични ксеротермни горски ценози с преобладаване на келяв габър.

Ихтиманско – Средногорски район се характеризира със сравнително по-разнообразна растителна покривка с доминиране на ксеромезофитна горска растителност от обикновен габър и обикновен горун, ксеротермни горски екосистемиглавно от благун и на места смесени с цер. По-слабо са застъпени мезофитните фитоценози с доминиране на бук. Поради деградация на горите някъде са се появили вторични ксеротермни горски ценози с преобладаване на келявия габър.

Преобладават дъбови гори (цер, благун, габър) и букови гори над 800-900 м. Горите са нискостеблени и издънкови гори, остарели дървета с нисък прираст с малка продуктивност. Има изкуствени насаждения от черен бор.

Горите собственост на община Ихтиман се намират в Западна България, като попадат в териториалният обхват на ДГС „Ихтиман” и ДЛС „Арамлиец”, в землищата на всички населени места от община Ихтиман.

Горско-дървесната растителност е съставена от иглолистни и листопадни широколистни гори.

От иглолистните дървесни видове с най-голям дял е белият бор, който заема 8,9% от общата залесена площ и 11,4% от общия запас, следван от черния бор, смърча и зелената дуглазка ела. Общо иглолистните заемат 3 901, 3 ха. или 16,3% от

залесената площ и 738 965 м³ или 22,5% от общия запас.

От широколистните дървесни видове с най-голям дял е зимния дъб, заемащ 25,9% от общата залесена площ и 20,0% от общия запас, следван от бука 23,5% от площта и 35,8% от запаса.

На територията на ДГС Ихтиман се срещат следните растителните видове: оливиеров минзухар, есенен спиралник, източна ведрица, кръглолистна росянка, бохемски здравец, зайча сянка, лечебна иглика. Освен това са констатирани и 16 по-рядко използвани за лечебни цели растителни вида, както и редица масови такива.

Фауна

По зоогеографско райониране, Община Ихтиман попада в Евросибирската територия, Рило-Родопски район и Старопланински район.

Фауната се характеризира с представители на видовете влечуги, птици, земноводни и бозайници, характерни за умерено-континенталния климатичен пояс.

В горите и обособените ловностопански райони преобладават едър и дребен дивеч, представени от сърната и дивата свиня и благородния елен.. От хищниците се срещат вълк, чакал, лисица, бялка, дива котка, видра, златка и язовец.

Към настоящия момент няма данни за количествата на билките растящи на територията на общината.

13.8. *Защитени територии*

В рамките на европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 попадат 6,3 % от територията на община Ихтиман, които представляват защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:

Защитена зона BG0000301 „Черни рид“, приета с Решение № 122/2007г. на Министерски съвет- частично в землищата на с. Венковец, с. Полянци и с. Черньово.

Защитена зона BG0001043 „Етрополе - Байлово“, приета с Решение № 661/2007г. на Министерски съвет – частично в землището на с. Бърдо.

Защитена зона BG00001389 „Средна гора“, приета с Решение № 661/2007г. на Министерски съвет и изменена с Решение № 811/2010г. на Министерски съвет – частично в землищата на с. Бърдо, с. Белица, гр. Ихтиман и с. Мухово.

Защитена зона BG0001039 „Попинци“, приета с Решение № 661/2007г. на Министерски съвет с- частично в землището на с. Мухово.

Засегнати защитени територии в община Ихтиман по смисъла на Закона за защитените територии:

Защитена местност „Арамлиец“ – землище на с. Белица. Обявена за

историческо място със Заповед №2419/12.12.1969 ма МГГП, прекатегоризирана в ЗМ със Заповед №РД-411/03.04.2003 г на МОСВ.

Защитена местност „Еледжик“ – землище на с. Мирово, с. Мухово и гр. Ихтиман. Обявена за историческо място със Заповед №4334/28.10.1975 ма МГОПС, прекатегоризирана в ЗМ със Заповед №РД-1056/18.08.2003 г на МОСВ.

На територията на Общината съгласно Глава V на ЗБР има заведено едно ВД с №531 от Държавния регистър от вида цер в землището на с. Вакарел, м. „Поищата - Балъовица“, обявено със Заповед №1762/28.06.1972 на МОПС.

13.9. Отпадъци

Динамичното развитие на човешкото общество особено остро поставя проблемите на отпадъците като резултат от неговата дейност. Различните видове отпадъци са един от недостатъчно проучените източници на замърсяване на околната среда, с негативно влияние върху природата и населението.

Отпадъците са пряк замърсител на компонентите на околната среда и носят непосредствен риск за здравето и живота на хората.

Основни източници на битовите отпадъци са домакинствата, учрежденията и отпадъци от уличната и дворната растителност.

Строителните отпадъци /СО/ се формират от строителство, ремонт и реконструкция на сгради и други обекти.

Събиране и транспортиране на битови отпадъци

Община Ихтиман има приложено организирано механизирано сметосъбиране и сметоизвозване с включени 12 населени места от общо 15 населени места.

Дейността по сметосъбиране и сметоизвозване се извършва от фирма изпълнител по договор „Ягуар-02“ ООД, която е и оператор на депото за ТБО.

Битовите отпадъци се събират в кофи тип “Мева” с обем 0,11 куб.м. – 3 200 бр., метални контейнери с вместимост 4,1 и 6 куб.м. – 175 бр. и контейнери тип “Бобър” 1,1 куб.м. – 100 бр.

Проблемно е събирането на отпадъците в районите на с. Вакарел, Белица и Мухово, които са предимно с горски терени и жилищните сгради са разпръснати на големи площи.

Дружеството разполага с 3 броя специализирани камиони – контейнеровози и 2 броя сметосъбиращи машини.

Управлението на дейността по събиране и извозване на отпадъците е организирано, по предварително изготвен график.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване се извършва на територията на цялата община с изключение на три населени места – с. Белица, Мухово и Костадинкино, т.е на практика е обхванато над 90% от населението.

Поради недостатъчният брой съдове и честота на извозване на сметта, се образуват нерегламентирани сметища край населените места.

Проблемно е събирането на отпадъците в районите на с.Вакарел, Белица и Мухово, които са предимно с горски терени и разпръснати на големи площи от отделните жилищни сгради.

Разделно събиране на отпадъци

От началото на 2007 г. в общината беше въведено разделно събиране на отпадъци, след сключване на договор с „Екобулпак“ АД, гр. София.

Разделното събиране се извършва чрез контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки, разположени територията на общината. Част от контейнерите за разделно събиране са собственост на „Ягуар-02“ ЕООД, а останалата част – на общината, като общия им брой е както следва:- жълти контейнери тип “Бобър” - 70 бр. и зелени контейнери тип “Иглу” – 62 бр.

Дейностите с отпадъците от системата за разделно събиране се извършват с транспортни средства – специализирани сметоизвозни камиони, собственост на „Ягуар-02“ ЕООД, както следва: - 2 бр. камиони с ротопреси – МАН и Щайер, с полезен обем 22 куб.м., за обслужване на съдове тип „Бобър” и 1 бр. камион МАН, снабден с кран за събиране на стъклени опаковки от съдове тип „Иглу” - зелени контейнери за разделно събиране.

Предварително третиране на отпадъци

Съгласно изискванията на чл. 38 на Наредба № 8/2004г., с известни изключения, отпадъците, които се приемат на депа трябва да бъдат подложени на предварително третиране.

Община Ихтиман не разполага със съоръжения или инсталации за предварително третиране на отпадъците.

„Ягуар-02“ ООД притежава необходимото разрешение за извършване на предварително третиране на разделно събраните отпадъци, на площадка собственост на дружеството. При постъпване на отпадъците на площадката, се извършва предварително третиране под формата на ръчно сортиране на отпадъците. Отделят се отпадъците, които са годни за предаване за последващо оползотворяване по видове (метал, хартия и картон, пластмаса и др.).

Чрез реализираната система за разделно събиране и дейностите по предварително третиране на разделно събраните отпадъци, се постига намаляване на обема на депонираните на градското сметище отпадъци и повишаване на оползотворяемостта им.

Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Оползотворяване и обезвреждане на отпадъците може да бъде извършено чрез:

- депониране;
- термично третиране - изгаряне на отпадъците чрез окисляване, както и други термични процеси като пиролиза, газификация или плазмени процеси, когато веществата, получени от тези процеси се изгарят непосредствено след тях;
- биологично третиране - компостиране, анаеробно третиране и механично-биологично третиране;
- други методи - физическо и/или химическо обезвреждане и др.

Община Ихтиман не разполага със съоръжения и инсталации за оползотворяване на отпадъците. Обезвреждането на смесените битови отпадъци от населението се обезвреждат чрез депониране.

Депониране

Управлението на отпадъците на територията на общината се извършва по известните и масово използвани в страната практики, което определя и наличието на съпътстващите проблеми.

На територията на Община Ихтиман има едно общинско депо находящо се в ПИН№113014, м. „Садината“, гр. Ихтиман с площ 42,699 дка. С Решение №12-ППЕДНБО-13/21.10.2016 г на РИОСВ София , е прекратена неговата експлоатация, като в настоящия етап има изготвен работен проект за закриване и рекултивация и е входиран в ПУДООС за финансиране

Във връзка с определя размера и границите на терена за рекултивация на сметището и освободените от отпадъци терени е сформирана е комисия , която взема решение за извършване на техническа и биологична рекултивация на сметището, като ползването на терена след нея да бъде „пасище, мера“

Депото за производствени отпадъци на територията на „Чугунолеене“ АД не функционира.

Тъй като единственият начин за обезвреждане на отпадъците е тяхното депониране, същите се събират от местата на тяхното генериране и се транспортират на регионално депо за неопасни отпадъци гр. Самоков, обслужващо общините Самоков, Костенец, Долна баня и Ихтиман.

На територията на Община Ихтиман се намират 4 т.нар. „ББ-куба“ - железобетонни кубове, в които се съхраняват препарати за растителна защита с изтекъл срок и/или забранени пестициди.

Съгласно данни на РИОСВ София за депото за неопасни и опасни производствени отпадъци находящо се в с. Веринско, общ. Ихтиман стопанисвано то „ВМВ - Метал“ ЕООД няма изготвен работен проект за закриване и рекултивация.

13.10. Акустична обстановка

Предприятията разположени на територията на община Ихтиман извършват веднъж на две години собствени периодични измервания на показателите за шум,

излъчван от промишлените източници. Периодичният мониторинг се извършва в съответствие с изискванията на *Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.*

Резултатите от извършения мониторинг на шума за предприятията с издадени комплексни разрешителни показват следното:

- За „Алмагест“ АД – при извършения мониторинг през 2014г. и 2016г. не са констатирани несъответствия. В границите на най-близкото населено място не е установено шум от дейността на предприятието;

- „ВМВ Метал“ ЕООД, гр. Ихтиман - извършеният мониторинг през 2016г. показва, че дейностите, извършвани на работната площадка се осъществяват по начин недопускащ предизвикване на шум над еквивалентните нива на шума. Измерените нива на шума (дневно, вечерно, нощно) в мястото на въздействие са под съответните гранични стойности;

- Компресорна станция „Ихтиман“ към „Булгартрансгаз“ ЕАД, с. Стамболово - за отчетната 2015 г. е извършвана оценка на съответствието и е установено, че нивото на шума, излъчван от компресорната станция, съответства на стойностите и изискванията, заложи в КР. Измерените еквивалентни нива на в мястото на въздействие – югоизточен край на с. Мирово са: 42,8 dB(A) през деня при гранична стойност под 55 dB(A); 36,1 dB(A) за вечер при гранична стойност под 50 dB(A); 38,0 dB(A) през нощта при гранична стойност под 45 dB(A). Не са установени несъответствия и не се налага предприемане на коригиращи действия;

- Открит добив на подземни богатства - Яркова чукара от „Волф и Мюлер Минералс България“ ООД – през 2014г. са извършени контролни измервания, като в границите на най-близкото населено място са отчетени 30,6 dB(A) през деня при гранична стойност под 55 dB(A);

- Кариера за добив на вермикулитова суровина от находище Ливаде, с. Белица към „Хеликс“ ЕООД - през 2014г. са извършени контролни измервания, като в границите на най-близкото населено място са отчетени 35,9 dB(A) през деня при гранична стойност под 55 dB(A).

За останалите промишлени източници на шум няма информация от извършваните измервания на шума съгласно изискванията на Наредба № 54 от 13 декември 2010 г.

Съгласно регионалните доклади на РИОСВ – София за състоянието на околната среда няма информация за превишения на граничните стойности на шума в населените места на общината.

РИОСВ – София извършва измервания по показател шум съгласно утвърден годишен план. В периода 2013г.-2016г. са извършени общо 60 измервания на производствени предприятия на територията контролирана от РИОСВ. Не са

констатирани превишения на нивата определени в действащото законодателство или в издадените комплексни разрешителни.

13.11. Радиационна обстановка

На територията на община Ихтиман няма източници на радиоактивни лъчения.

Наблюденията за състоянието на радиационния гама-фон в България се осъществяват чрез Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, посредством 26 Локални мониторингови станции, обхващащи цялата територията на страната.

Най-близкия пункт от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, е разположен в гр. София.

При обща авария в АЕЦ, територията на общината ще бъде покрита от радиоактивен облак, състоящ се от изхвърлени в атмосферата радиоактивни вещества под действието на преобладаващия вятър.

Ще бъде повишен радиоактивния фон и повърхностната замърсеност на плодове, зеленчуци и растения, а така също селскостопанската продукция, фуражите и водите от изхвърлените радионуклеиди.

Складовете за съхраняване на хранителна и селскостопанска продукция в областта не са пригодени за осигуряване на ефективна противорадиационна защита.

При определени метеорологични условия, Община Ихтиман има вероятност да попадне под въздействието на трансгранично радиоактивно замърсяване при евентуална авария в АЕЦ, намиращи се на територията на Европа. Най-близо до нашата територия е АЕЦ "Черна вода" – Румъния. Потенциално опасни са централите, намиращи се на територията на Украйна, Русия-европейската част, а така също и в останалите европейски държави, където има такива. От типа на реакторите "водно-воден", или графитов, може да се правят изводи за характера на евентуалната авария. Замърсяване с възникване на огнища на химическо заразяване /ОХЗ/ е възможно при авария на автомобил с чуждестранна регистрация превозващ опасни товари по пътищата на областта.

Характерна особеност на радиационното заразяване е, че предизвиква замърсяване на почви, води, хранителна и друга продукция, растителния и т.н. на големи площи със сериозно увреждане на здравето на населението.

13.12. Рискове от природни бедствия и аварии

Рискове от природни бедствия:

Риск от наводнения:

Съгласно План за защита при бедствия на община Ихтиман, възможните причинители на наводнения на територията на общината са:

- проливни и продължителни дъждове и обилно снеготопене;
- Река „Мътивир“-участък 3 км;

- Язовир „Джаков мост“;
- Язовир „Бакър дере“;
- Язовир „Дермен дере“;
- Язовир „Джурджин дол“;
- Градска канализационна мрежа.

За река „Мътивир“ – участък 3 км. Реката залива гарата, промишлената зона, мазета и партерни етажи и затлачва канализационната система на гр. Ихтиман. Машабът на вероятните щети при евентуално наводнение ще бъде голям. Има сериозен риск от наводнение в трикилометровия участък на р. Мътивир и заплаха за територията, населението и инфраструктурата на общината.

За язовир „Джаков мост“ - в резултат на данните, описани в рисковата характеристика на язовира, е че залива крайния квартал на Ихтиман, а при ударна вълна прелива през река Мътивир и залива гарата, промишлената зона, мазета и партерни етажи и затлачва канализационната система на гр. Ихтиман.

Извода, че е потенциално опасен обект и има риск от наводнение в резултат на разрушаване на язовирната стена и заплаха за територията, населението и инфраструктурата на гр. Ихтиман и е необходимо да се вземат мерки за намаляване на риска, като:

- изграждане на системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване,
- формиране и привличане на сили за реагиране.

Съгласно Плана за управление на риска от наводнения на Източнореломорски район за басейново управление, приет с Решение № 1109/29.12.2016г., на територията на община Ихтиман има един район със значителен и потенциален риск от наводнения (РЗПРН):

➤ **BG3 APSFR MA 18** - р. Мътивир - Ихтиман, водно тяло: BG3MA800R162. Степента на риска е висок.

В ПУРН са предложени следните мерки:

- PRE11-REAC12 - въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи;
- PRE1-RR1-REAC1 - залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове;
- PRE30-REAC31 - Забрана за голи сечи във водайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола;
- PRO11-REAC38 - Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела;
- PRE69-PRO54-REAC141 - Осигуряване на скатове за задържане;
- залесяване на голи площи във водосбора на яз. Бакърдере с цел забавяне на повърхностния отток;
- почистване коритото на р. Мътивир от дървета и храсти;

- и др.

Риск от свлачища:

На територията на общината поради релефни особености от нарушената инфраструктура не се създават предпоставки за възникване на бедствия, причинени от свлачища и срутища.

Риск от земетресения:

България принадлежи към централната част на Балканския полуостров, който е част от Алпо-Хималайския сеизмичен пояс, характеризиращ се с висока сеизмична активност – силни земетресения с магнитуд до 7,8. Територията на България е разделена на 8 сеизмични зони - 6 високо активни (*Софийска, Струмска, Родопска, Маришка, Горнооряховска, Шабленска*) и 2 ниско активни (*Бургаска и Видинска*), обединени в 3 сеизмични района - Рило-Родопски (*Струмска и Родопска зона*), Средногорски (*Софийска, Маришка и Бургаска*) и Североизточен (*Горнооряховска и Шабленска*).

Община Ихтиман попада в Софийска сеизмична зона към Средногорски район.

По-голямата част от територията на община Ихтиман попада в зона с прогнозен интензитет от VIII степен по макросеизмичната скала на Медведев - Шпонхойер - Карник (*MSK-64*). Малка част от територията попада зона с прогнозен интензитет от IX степен по MSK. Коефициентът на сеизмичност K_c е 0,15 за VIII степен и 0,27 за IX степен.

В резултат на сеизмичното въздействие е възможно възникване на следната обстановка:

- възможни са всеобщи повреди на зданията и разрушения;
- получаване на зеещи пукнатини в стените на постройките с подсилена конструкция, до разрушаване на конструктивни връзки и срутване на части от зданията;
- свличания и сривания на земни маси;
- човешки жертви, затрупани хора нуждаещи се от спасяване;
- появяване или пресъхване на извори;
- затрудняване снабдяването на селищата с питейна и противопожарна вода;
- възможни са разкъсвания в подземни тръбопроводи;
- възможни са изкривявания на ж.п. релси и повреди на пътни платна;
- разрушаване на системата на електроснабдяване;
- възможни са разливи на течни опасни химични вещества от резервоари, ж.п. - или авто- цистерни, намиращи се на територията на общината с всички произтичащи от това последствия;
- възможно е възникването на пожари.

Влияние върху обекта може да окажат и земетресенията от съседни огнища на земетресения. Разрушително въздействие може да се получи и от земетресения с епицентър извън страната.

Рискове от аварии:

На територията на общината има едно действащо предприятие класифицирано по реда на глава седма от ЗООС с рисков потенциал:

- Пласментно снабдителска база Ихтиман към "Лукойл България" ЕООД – предприятието е класифицирано с висок рисков потенциал.

Промишлени аварии с отделяне на токсични вещества могат да възникнат и във „ВМВ Метал“ ООД, „Електроди“, компресорната станция на „Булгартрансгаз“, Пласментно снабдителна база „Лукойл“ – гр. Ихтиман и „Алмагест“ АД

През територията на общината (*автомагистрала "Тракия"*) преминават транспортни средства, превозващи силно отровни вещества, които при катастрофа създават условия за замърсяване на околната среда и са заплаха за живота и здравето на населението.

На територията на Община Ихтиман има 11 бр. бензиностанции, като повечето от тях имат колонки за газ. Всички те при възникване на аварии създават за живота и здравето на хората, а също така и за околната среда.

Риск от замърсяване на околната среда и опасност за живота и здравето на хората крие и превоза на рискови вещества и материали с железопътния и автомобилен транспорт. Железният път София-Пловдив преминава през населените места – с. Вакарел- гр. Ихтиман - с. Мирово. По същата схема преминава и главен път I-8 София-Пловдив, както и първокласен път Ихтиман -Самоков. Това са основни комуникации, които са натоварени през по-голямата част от годината.

13.13. Изводи

На територията на община Ихтиман не съществуват крупни замърсители. Като цяло качеството на околната среда е добро.

Състоянието на околната среда както и релефните особености на Общината са подходящи за развитието на общината като център на различни видове туризъм и средище на производство на традиционна селскостопанска продукция. Реализирането на настоящия ОУП е в синхрон с и Визията за околната среда на общината, при запазване на доброто състояние на природата и осигуряване на здравословен начин на живот и устойчиво социално-икономическо развитие на жителите и условия за развлечение гостите.

14. КУЛТУРНО –ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

14.1. Недвижими културни ценности

В общината са проучени, деклариран и обявени (частично) недвижимите паметници на културата от различни исторически епохи. Документацията за тези

паметници се съхранява в Националния институт за паметниците на културата и Археологическия институт с музей към БАН.

Културното наследство в Община Ихтиман и неговата юридическа защита

Според принадлежността към определен исторически период културните ценности са: праисторически, антични, средновековни, възрожденски, от новото време. Община Ихтиман разполага с пълната гама от културно напластяване – ресурс, който би стимулирал развитието на територията.

Юридическата защита на КН се определя от Закона за културното наследство (ЗКН). Част от обектите в община Ихтиман са придобили статут на недвижими културни ценности по реда на действащата в годините нормативна уредба, без определен режим за опазването им – териториален обхват и предписания за опазване.

Съгласно чл. 146, ал.3 от ЗКН недвижимите археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“ до установяването им като такава по реда на този закон.

С Разпореждане на МС №1711/22.10.1962г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за недвижими културни ценности, по реда на чл.4, ал.1 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §10, ал. 1 от ЗКН притежава статут на НКЦ с категория „национално значение“.

С писмо №4349 от 04.12.1992г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години са декларирани като исторически недвижими културни ценности по смисъла на чл. 12 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §12, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ.

Обектите, които съгласно писмо №4349 от 04.12.1992г. на НИПК притежават статут на исторически недвижими културни ценности /исторически паметници на културата/, съгласно чл.4 от Закона за военните паметници притежават статут и на недвижими културни ценности.

В продължение на повече от 20 години голяма част от списъкът с културни ценности не е актуализиран - главно декларираните недвижими културни ценности, за които не са определени предварителната им видова характеристика, категория и временен режим за опазване съгласно изискванията на чл.13 ал.3 от Наредба 5 на МК. Не е извършена и заключителна комплексна оценка на тяхната културно историческа стойност във връзка с изготвяне на предложение за тяхното обявяване съгласно чл. 16,17, 18 и 19 от същата наредба, във връзка с чл. 12 от ЗПКМ /Дв. бр. 29 от 1969 год. с изменения и допълнения. Необходимостта от спешна и бърза актуализация на списъка налага специализираният подход на НИПН за проучване на цялата територия, прецизиране и актуализиране на списъка.

Настоящата разработка разглежда обектите НКЦ на територията на община Ихтиман, извън границите на гр. Ихтиман. НКЦ на територията на гр. Ихтиман са обект на ОУП на гр. Ихтиман и не са част от обхвата на ОУПО.

Археологически обекти и структури на територията на община Ихтиман

Археологическото наследство включва наземни, подземни и подводни археологически обекти.

За всеки от обектите е определен режим за ползване на територията, на които се намира съответния археологически обект, а именно:

- Режим „А“ – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.

- Режим „Б“ относно археологически обекти, попадащи в обработваеми земеделски площи; забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблацияване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

Данните за археологическите обекти от АИС АКБ са описани *по надолу в записката*

Археологическото наследство на територията на община Ихтиман е застрашено от:

- Замърсения вече въздух от автомобилния трафик и съпътстващите го разрушителни динамични товари;

- Иманярството върху предмети и елементи на археологическо наследство;

- Непостоянното поддържане и опазване на културното наследство. Това е в следствие на липсата на план за опазване. Наличието на актуална и подредена информация за археологическото и архитектурно състояние на обектите, би позволила бърза, моментна диагноза и адекватни мерки за опазване, както и лесна обработка с научно-изследователска цел;

- Недостатъчно финансиране за обследване и поддръжка на паметниците. Този недостиг довежда до проблеми, свързани с опознаването, изучаването, популяризирането, експонирането, и цялостното управление на Културно-историческото наследство;

- Почти моментално след излагането на паметниците на културата на външно влияние, те започват да се рушат. Бързината на този процес се базира на характеристиките на средата в която се излагат находките, характеристиките на материалите, степента на излагане;

- Противозаконните разкопки;

- Липсата на широка публичност за тези обекти. Обществото има своя интерес към проблемите на културните ценности и трябва да се подхранва тази загриженост. Любопитството към тези обекти се корени в това, че ни разкриват произхода и природата на човека. Осъзната, стойността на тези недвижими културни ценности

би ги защитила от посегателства. Обществото иска да отдели средства и усилие да изследва своето минало. Замърсяването на границите на археологическите обекти, липсата на указателни и информационни табели, на оформени алеи за оглед, на туристическа инфраструктура, на посещения и интерес от различни възрастови групи учащи се, ни показват как интереса се е загубил към тези места, има една развиваща се апатия и безотговорност относно опазването на културните ценности. Социализацията и добрата експонация на обектите ще позволи един подходящ достъп на публиката до културното наследство, за да бъде то оценено и съхранено. Разбира се, ако обектът го изисква, достъпът до него би бил ограничен с цел запазването на неговата стойност.

Пригодност на инфраструктурата на територията на общината във връзка с опазване и представяне на КН

Към момента съществуващата инфраструктура за обслужване на обектите на КИН на територията на община Ихтиман е незадоволителна. До голяма част от НКЦ липсва осигурен достъп, а там където е осигурен такъв, същият е в лошо състояние. Липсва изградено обществено обслужване и туристическа инфраструктура в близост до обектите на КИН, както и информационна обезпеченост – липсват информационни и указателни табели за почти всички обекти КЦ. Техническата и инженерна инфраструктура е частично изградена само за единични обекти и може да се счита, че степента на изграденост е минимална.

Необходимо е бъдещите инвестиционни намерения да бъдат съобразени с гореизложеното и да се стимулира развитието на обслужваща инфраструктура в близост до обектите на КИН с цел представянето и популяризирането им. Подобряването на инфраструктурата към обектите на КИН ще даде възможност за осъществяване на връзки между отделните обекти и обвързването им в единна културна система, която ще спомогне за изграждането на устойчиви културни продукти.

Източници на риск за опазването на НКЦ на територията на община Ихтиман

При оглед на територията на община Ихтиман, могат да бъдат идентифицирани следните източници на риск за обектите на КИН:

- антропогенни фактори – инвестиционни проекти, инфраструктурни обекти и съоръжения, иманярство и др.;
- природни фактори – природни бедствия;
- промишленост – добив на инертни материали, замърсявания с химически активни вещества и др.

Всички тези фактори водят до нарушаване на културната ценност и качеството на ландшафта. Локализацията на тези рискове ще спомогне за създаване на мерки за превантивна защита и опазване на оригиналната материя и структура на НКЦ.

За опазването на културното наследство е необходимо спазването на следните мерки за намаляване на степента на възникване на гореизброените рискове:

- Предварителното планиране и подготовка – Най-доброто средство за опазването на културното наследство от възможните рискове е да бъде отделено достатъчно внимание на тях при предварителното планиране за идентифицирането на заплахите, рискът от тях и правилно определяне на подходящите мерките за реакция при възникването им.
- Предварителното планиране трябва да бъде за цялата им територия и да предоставя интегриран подход за неговите сгради, съоръжения и свързаните с тях съдържание и околното пространство. Не трябва да се прави разграничение в планирането между движимите и недвижимите обекти на културното наследство. Трябва да има един интегриран план за целият обект, а не отделни за всеки един компонент (по отделно за колекциите, за околното пространство, за съоръженията и т.н.).

- Предварителното планиране за опазването на културното наследство при бедствия трябва да е съобразено и да бъде в рамките на цялостна стратегия за предотвратяване на бедствията. Стратегията за предотвратяване на бедствията трябва да бъде напълно интегрирана за цялото културно наследство в обекта, както по отношение на процеса на планиране и актуализиране, така и за конкретните планове и действия за реагиране. Трябва да има един интегриран цялостен план за реакция касаещ цялата територия на обекта. Управителите (директорите) на обектите трябва да бъдат в състояние да работят с местните жители, администрация и проектанти за разрешаване на възникналите конфликти и да разработят стратегии за опазване съобразени с местните нужди, способности и ресурси.

- Предварителните изисквания трябва да бъдат изпълнени в сградите обект на културното наследство, със средства, които да имат най-малко въздействие върху ценността. Изискванията за ограничаването на рисковете и опасностите не трябва да бъдат понижавани с цел запазването характера на културното наследство. Ключът се състои в това системите и механизмите за защита срещу бедствия да бъдат проектирани така, че да имат минимална намеса в цялостта на ценностите.

Трябва да бъдат разгледани всички възможности, за да се гарантира, че избрания вариант ще има най-слабо въздействие.

- Наследството, заедно с неговите значими качества и поведението му при предишните бедствия, следва да бъдат ясно и надлежно документиран и да бъдат използвани като базова основа при планирането на подходящи действия и възстановителни процеси при настъпване на опасност и бедствие. Анализите трябва да съответстват на обектите и тяхната значимост, да посочват зависимостите между структурните елементи и цялостта. Тази информация ще спомогне за установяването на приоритетите за защита на обектите при действието на службите за защита и да ги напътства за специфичните и извънредни рискове които могат да настъпят. Тя трябва да съдържа и подробна документация на обекта, която да позволи точно възстановяване на изгубени или повредени елементи. Въпреки това инвентарните описи създадени за защитата на обектите, трябва да бъдат използвани внимателно. Елементите които не са описани или са с нисък приоритет не трябва да бъдат пренебрегвани при евентуални действия за защита, тъй като и те участват в цялостното изграждането на цялостната характеристика на обекта. Трябва да бъдат положени усилия, за да се гарантира, че плановите за реагиране при бедствия са фокусирани не само в запазването на „значимите“ елементи, но и на всички в обекта. Специално и значително внимание трябва да се обърне на изучаването и анализирането на информацията за поведението на обекта при изминали бедствия и аварии. Изучаването и на ситуацията след настъпилото събитие също е от полза, за да се класифицират необходимите действия за стабилизиране и обезопасяване на обекта.

- Културните програми, поддържащи историческите обекти следва да включат и наследство с повишен риск в перспектива. Програмите за поддръжка на културното наследство обикновено касаят ежедневните нужди на обектите. Обхвата на тези програми би следвало да бъде разширен и да се включват анализи за всички възможни

човешки и природни източници на рискови ситуации, заедно с въвеждане на мерки за намаляването или смекчаването им.

- Наемателите и потребителите трябва да бъдат пряко ангажирани при разработването на планове за аварийно реагиране. В първоначалната реакция при възникнали спешни случаи, първите отзовали се са наемателите и потребителите. Участието им в процеса на планиране, увеличава разбирането и потребността на предложените мерки, а там и вероятността за ефективна реакция.

- Запазването на обектите на Културното наследство трябва да бъде от първостепенно значение при възникване на извънредни ситуации. Разбира се усилията за опазване на културното наследство не трябва да пренебрегват усилията за спасяване и запазване на човешки живот в случай на спешност, но наследството трябва да бъде третирано като ценност от миналото и настоящето за бъдещето и заслужава специално внимание в реакциите при извънредни ситуации.

- След настъпване на бедствие трябва да бъдат положени всички усилия, за да се гарантира запазването и възстановяването на всички конструктивни и/или характерни елементи, които са претърпели щети или загуби. Участието на експерти с опит в опазването на културното наследство в риск е от решаващо значение за запазване на сградите и елементите от допълнителни повреди и загуби. За непрофесионалистите понякога повърхностните щети са по-важни от колкото общото състояние. За това е важно всички оценки да се правят от професионалисти с опит в подобни ситуации. Оценката от квалифициран специалист трябва да предложи препоръчителни мерки за незабавно и спешно укрепване и защита на културното наследство. Бюджетните средства за тези мерки трябва да бъдат предварително планирани при подготовката на плана за реакция при настъпване на извънредни ситуации. Съответните кодове и стандарти в строителството трябва да бъдат прилагани гъвкаво при оценките след бедствия и аварии. Често при прилагането на кодовете и стандартите от непрофесионалисти води до необратимо увреждане на културното наследство. Без да се подлага на компромис обществената сигурност, е необходимо да се изчака оценката на обекта от квалифицирани експерти, за да се определи истинското състояние и неотложността на необходимите мерки.

- Принципите за опазване трябва да бъдат интегрирани, където е подходящо и възможно във всички фази на изготвяне на плановете за реакция и възстановяване при бедствия и аварии. Принципите за опазване на културното наследство трябва да се прилагат преди, по време и след настъпване на бедствието или извънредната ситуация, като документацията на обектите трябва да бъде съхранявана на защитено и лесно достъпно място. Освен това принципите за опазване трябва да бъдат включени в правните и нормативни актове прилагани в действията при бедствия и аварии. Те трябва да са неразделна част от цялостния набор от мерки и принципи на плана за реакция и възстановяване при бедствия и аварии. Вземаните решения трябва да бъдат на база тези мерки и принципи, при поемането на отговорността за опазването на културното наследство. При настъпването на такива ситуации е препоръчително експертите участващи в реализирането на мерките и принципите да бъдат от мултидисциплинарни екипи, с цел правилното опазване на всички характерни детайли на обекта.

Концепция за дългосрочно развитие на система „Културно наследство“

Концепцията за опазване, дългосрочно и пълноценно развитие на КН, се основава на разбирането за съдържанието и обхвата на КН. То включва нови типове ценности, обхваща нови пространства и определя композиционното и естетическото изграждане на територията. Концепцията за развитие на системата КН се състои в изграждането на интегрирано опазване на културното наследство чрез система от териториални режими и планове.

На територията на община Ихтиман има множество археологически обекти, съгласно АИС АКБ, които са частично проучени и представляват културен потенциал за територията.

В градските и извънградските територии в общината са налични множество единични архитектурно-строители, художествени и исторически културни ценности, които определят културната идентичност на района и са с потенциал за развитие. Съгласно действащата нормативна база режимите са основен инструмент на териториалното управление с цел опазване на културният ресурс на територията. Те включват съвкупност от правила, норми и предписания, които се прилагат в определен териториален обхват с цел опазване обекта на културното наследство и неговата среда. Поради наличието на множество археологически обекти на територията на общината, за които има изготвени режими по АИС АКБ, но липсват допълнителни предписания за опазването на конкретния обект, се предвиждат режими, съответстващи на режимите по АКБ.

- Режим на територии от единични археологически обекти с охранителната им зона с режим „А“ по АКБ.

- Режим на територии от единични археологически обекти с охранителната им зона с режим „Б“ по АКБ.

За всички НКЦ, фигуриращи в списъка на НКЦ на територията на община Ихтиман, предоставен от НИНКН, съгласно писмо №0800-1752 от 21.11.2016г. на НИНКН, се определят следните режими:

- **Ткин 1** - територии/ имоти с единични културни ценности.
- **Ткин 2** – територии/ имоти в защитена територия по Натура 2000, които съдържат недвижими културни ценности.
- **Ткин 3** - територии/ имоти с групови културни ценности.

Специфични изисквания към
режимите по АКБ **РЕЖИМ**

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

Ткин А

Забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.

Ткин Б

Прилага се за обекти, попадащи в терени, които се обработват – забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока

коренова система, заблацияване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

Визите за проектиране на ПУП-ПЗ задължително се съгласуват с Министерство на културата, на основание чл. 83 и по реда на чл. 84 от ЗКН.

РЕЖИМ

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

При провеждане на изкопни работи се осигурява наблюдение от археолог от Историческия музей в Ихтиман, при спазване на изискванията на чл. 160, ал. 2 от ЗКН.

Ткин 1	Всички дейности да бъдат съгласувани с НИНКН и Министерство на културата
Ткин 2	Всички дейности да бъдат съгласувани с НИНКН и Министерство на културата
Ткин 3	Всички дейности да бъдат съгласувани с НИНКН и Министерство на културата

Съгласно Протокол №16 от 18.06.2015г. на ЕС на НИНКН, към териториите с режим Ткин А и Ткин Б, дефинирани с полигон в картоните на АКБ, се определя съответната им охранителна зона, като същата представлява територия с ширина 10м. извън определения полигон. Територия с подобен размер е нечетима в графичните материали към ОУПО, който се изработва в М 1:25 000, но това не изключва съобразяването с нея при устройствени разработки от по-ниско ниво или инвестиционни намерения.

Към момента липсва информация за обекти на територията на община Ихтиман, които са с потенциал за определянето им като културна ценност. Поради този факт ОУПО не предвижда обособяването на територия пТкин – потенциален устройствен режим за територии с наличие на обекти и и характеристики, които не са придобили статут на НКЦ по реда на ЗКН, и за които следва да се извършат необходимите предварителни действия за статут, за юридическа защита и управление.

За териториите с режим на културно-историческа защита по възлагане на община Ихтиман или по инициатива и при възлагане и финансиране от заинтересувани лица, освен подробни устройствени планове се изготвят Планове за опазване и управление на недвижимите културни ценности.

Предвижданията на одобрени устройствени схеми за опазване на обектите на КИН са основа за изработване на по-подробни проекти за реставрация, консервация и експониране на КЦ. След инициране и изготвяне на актуализиран списък на културните ценности се предлага изготвяне на План за опазване и управление на недвижимите културни ценности в община Ихтиман. За целта е необходимо спазването на чл.81 и чл.82 от ЗКН, а заданието за изработване на План за опазване и управление се обсъжда от НСОНКН към Министерство на културата в съответствие с ЗКН.

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. БОЕРИЦА

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
1.1	Жилищна сграда - на Хр. Ив.Христов			144	Писмо № 1321 от 20.03.1989г.			Архитектурно-строителен	
1.2	Църква „Покров Пресв. Богородици“				Писмо № 3107 от 18.09.1978г.			Художествен	
1.3	Къща на Спас Димитров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
1.4	Къща на Методи Костов Станков (Попска къща)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
1.5	Къща на Йорданка Колчова Трендафилова (двуетажна)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
1.6	Къща на Йордан Колев Янчев (двуетажна, до църквата)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
1.7	Къща на Стоян Колев Пандурски (двуетажна)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
1.8	Къща на Владо Георгиев Димитров				Писмо №			Архитектурно-	

					4192 от 10.11.1981г.			строителен	
1.9	Къща на н-ци на Парашкева Йорданова Пенева				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.10	Къща на Евтимия Петрова Лазарова				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.11	Къща на Борис Георгиев Петров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.12	Къща на Анка Дамянова Стоилова				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.13	Къща на Георги Петров Джамбазки				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.14	Къща на Трайко Делчев Стоянов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
1.15	Къща на Трендафил Георгиев Гюдуров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. БЕЛИЦА

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
2.1	Надгробна могила, мах. „Бучкар“, 0.5 км. източно				Писмо № 4665/6/ от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
2.2	Надгробна могила - до мах. „Бъчкар“				Писмо № 4665/6/ от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
2.3	Антично селище- м. „Мариини саи“, 1 км западно				Писмо № 4665/6/ от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат.)
2.4	Надгробна могила – м. „Мариини саи“				Писмо № 4665/6/ от 10.08.1987г.			Археологически	Национално
2.5	Хранилище за зърнени храни – м. „Мариини саи“- 0.2-0.3 км югоизточно махала „Суевци“				Писмо № 4665/6/ от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат.)
2.6	Къща на н-ци на Стоян Станоев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.7	Къща на н-ци на Стоян Иванов				Писмо №			Архитектурно-	

	Пенчев				4192 от 10.11.1981г.			строителен	
2.8	Къща на Ангел и Цвятко Кръстев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.9	Къща на Дамян Димитров Колев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.10	Къща на Панко Стоянов Кръстев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.11	Къща на Димитър Василев Пенчев				Писмо № 4192 от 1981г.			Архитектурно- строителен	
2.12	Къща на Илия Делчев Игнатов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.13	Къща на Делчо Иванов Тешев, махала „Средищна“				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.14	Църква „Св. Богородица“				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.15	Къща на Божко Панов Ненов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	
2.16	Къща на Петър панов Шопов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителен	

2.17	Къща на Иван Семов Стоименов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.18	Къща на Софийка Драганова Дечева и Стоянка Илиева Мичева				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.19	Къща на Трендафила Пенчова Васева				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.20	Къща с дюкян на н-ци на Стефка Александрова Стоянова				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.21	Бивша къща на Милан Цеков Митров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.22	Къща на Трендафил Нестеров Ценов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.23	Бивша къща на Стоян Митев Бичов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.24	Общото здание – скривалище на В. Левски (построено за жилище на строителите на черквата)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.25	Бивша сграда на старото кметство – обществено здание				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.26	Къща на Димитър Иванов Симеонов				Писмо № 4192 от			Архитектурно-строителен	

					10.11.1981г.				
2.27	Къща на Илия Владов Илиев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.28	Къща на Борис Василев Стоянов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.29	Къща на Васил Митев Иванов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.30	Училището – строено след Освобождението, махала „Манастира“ („Калето“)				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.31	Къща на Георги Драганов Китов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.32	Къща на Петър Георгиев Петков				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.33	Къща на Спас Петков Стоянов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
2.34	Къща на Борис Иванов Гергов				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. БОГДАНОВЦИ

№	ОБЕКТ	Кадастрални	Деклариран	Обявен	Отписан	Вид	Категория
---	-------	-------------	------------	--------	---------	-----	-----------

	(адрес, локализация)	данни			с:	ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	с:		
		кв	п-л	пл.№					
3.1	Църква „Св. Георги“				Писмо № 3107 от 18.09.1978г.			Художествен	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. БОРИКА

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
4.1	Къща на Георги Буков				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
4.2	Къща на Стоян Станков				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
4.3	Къща на Иван Сонтитров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	
4.4	Къща на дядо Митко				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно-строителен	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. ЧЕРНЬОВО

№	ОБЕКТ	Кадастрални	Деклариран	Обявен	Отписан	Вид	Категория
---	-------	-------------	------------	--------	---------	-----	-----------

	(адрес, локализация)	данни			с:	ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	с:		
		кв	п-л	пл.№					
5.1	Църква „Св. Николай“				Писмо № 3107 от 18.09.1978г.			Художествен	
5.2	Ранносредновековна крепост, вр. „Кара баир“, 8-9 км. южно					ДВ бр.35 от 1966г.		Архитектурно- строителен от Античността и Средновеков.	Местно
5.3	Калето над с. Черньово					чл.146, ал.3 от ЗКН /данните от писмо изх. № XV-800 (09.12.1974г. на ОСИК София)		Археологически	Национално
5.4	Две къщи на площада, срещу кметството				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно- строителни	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: гр. ИХТИМАН

№	ОБЕКТ	Кадастрални данни	Деклариран	Обявен	Отписан	Вид	Категория	Елемент на
---	-------	-------------------	------------	--------	---------	-----	-----------	------------

	(адрес, локализация)	кв	п-л	пл.№	с:	ДВ бр./г. Про токол на НСОПК	с:			групов ПК
6.1	Останки от римска крайпътна станция , кв.“Секията“, в града					ДВ бр.35 от 1966г.		Архитектурно – строителен от Античността и Средновековието	Местно	
6.2	Ранносредновековна крепост „Пчелинско кале“, м.“Пандово кале“, 13 км. източно					ДВ бр.35 от 1966г.		Архитектурно – строителен от Античността и Средновековието	Местно	
6.3	Историческа местност „Арамлиец“, 30 км. Западно, в Ихтиманска Средна гора					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	За сведение	
6.4	Историческо място – вр.“Новаковец“ и „Новакова поляна“ - Ихтиманска Средна гора					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	За сведение	
6.5	Историческо място „Кърджалийски дувар“ свален	144	IV	102		ДВ бр.87 от 1979г.	Протокол на НСОПК от 19.06.2006г	Исторически	За сведение	
6.6	Сграда на първото светско училище – в двора на църквата	176		391		ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	

6.7	Сграда, в която е управлявала Ихтиманската комуна	36		1462		ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.8	Къща на Славейко и Борис Новански	102	I	1197		ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.9	Паметник – костница на Славейко и Борис Новански					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.10	Къща на братя Търнаджийски	69	17	1957		ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.11	Историческо място в градската градина свален					ДВ бр.87 от 1979г.	ДВ бр.91 от 1992г.	Исторически	За сведение	
6.12	Историческо място, м.“Шиндар“, 15км. югоизточно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.13	Историческо място, м.“Влаеви ниви“, 5 км. северозападно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.14	Историческо място, м. „Славкова чукара“, 11 км. северозападно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.15	Историческо място, м.“Ибраим бегова чешма“ 1.5 км. северозападно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.16	Лобно място на Георги Гашев, 2.5 км.					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	За сведение	

	северозападно									
6.17	Лобно място – м. „Ушите“, 8 км. южно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Национално	
6.18	Място на сражение, м. „Кавръковица“, на връх „Висок“, Ихтиманска Средна гора					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.19	Партизанска земянка, м. „Кацарово дере“, 10 км. източно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно	
6.20	Църква „Успение Богородично“, ул. „Димчо Дебелянов“ № 19	176		991	Писмо № 3107 от 18.09.1978г			Художествен		
6.21	Къщата на Чочови (на Георги Тодоров Пазарджишки) ул. „Пенчо Славейков“ № 19	187	VI	987	Писмо № 3777 от 23.07.1975г			Архитектурно – строителен		
6.22	Даскаловата къща, ул. „Македония (на Веса и Вера Николови Даскалови свален	26	XII	1048	Писмо № 3777 от 23.07.1975г		Писмо № 788 от 11.06.1993г	Архитектурно – строителен		
6.23	Хаджийска къща, ул. „Цар Самуил“ №60 (на Трендафилка и Иванка Хаджийски	26	IV	1043	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		

6.24	Стойчева къща, ул.“П.Евтимий“ № 18 (на Ана Александрова Стойчева и Александра Пелтекова) свалена	191	IV	1397	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.		Писмо № 9652 от 24.07.2003г	Архитектурно – строителен		
6.25	Кошева къща, ул.“Бр.Миладинови“№ 2 (на н-ци на Йордан Кошев)	86	XXI	1525	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.26	Търнаджийската къща, ул. „Стипон“ № 37 (на Йордан Арnaudски)	144	IV	1024	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.27	Апостоловата къща, ул.“Йордан Попов“ № 9 (на Райна Стоичкова и н-ци на Иван Апостолов)	200	XIV XIII	1545 1546	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.28	Манафоската къща, ул.“Стипон“ № 52 (на Димитър Ст. Манафски и на Димитър Ив. Манафски, на	32	XV	1077	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.		Писмо № 1106 от 19.06.1990г	Архитектурно – строителен		

	карамфила Гергова) свалена									
6.29	При Пандезови, ул.“Полковник Б.Дрангов № 30 (на Тодор Анев)	193	XVI	1583	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.30	Банята, ул.“Самуил“ Ер София ООД	51а	XIV	1729	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.31	Джамията	84	III	1696	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.32	Дермендийската къща, ул.“Цар Самуил“ № 58 (на Иван Дермендийски)	26	III	1044	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.33	Бичевият хан, ул.“Цар Самуил“ № 62, ул.“Г. Белев“ № 17 (на Владимир Иванов Бичев и Никола Делчев Зубев)	26	VI	1039	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
6.34	Къща на Михаил Христов Сестрински, ул. „Ст. Караджа“ № 20 Мястото и неговите имотните граници, в				Писмо № 178 от 21.01.1981г. Писмо			Исторически		

	които се е намирала къщата на Михаил Сестримски				№ 4843 от 23.11.1981г					
6.35	Къща на н-ци на Иван Церовски	45	IV	1291	Писмо № 3777 от 23.07.1975г.			Архитектурно – строителен		
	Гр.1 Ансамбъл от жилищни и обществени сгради, ул.“Полковник Б. Дрангов”} вкл. пл.“Полковник Б. Дрангов” / „Цар Освободител“ вкл. Елементи от груповия паметник на културата:				Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Групов паметник на културата		
	кв.89 (нов 191) от бул.“Цар Освободител” до ул.“Гурко“				Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Групов паметник на културата		Група 1
6.36	ОБНС – отдел „Финанси“, НАП, ул.“Полковник Б. Дрангов“ № 4	191		902	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Елемент на групов паметник		Група 1 - Кв. 191 (89) от ул. “ Г. Димитров“ до ул. „Гурко“
6.37	ОБНС (б.община), ул. „Полковник Б.	191		902	Писмо			Исторически	Местно	Група 1 -

	Дрангов“ № (4)2 ул. „Гурко“ кино				№ 6543 от 15.12.1986г.				(предв. кат)	Кв.89 от ул. “ Г. Димитров“ до ул. „Гурко“
6.38	ОБНС – отдел „Архитектура и благоустройство“ - с кино (бившо читалище), Сграда на старочиталище с кино, ул. „Полковник Б. Дрангов № 6/ ул. „Гурко“	191	II	902	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Архитектурно – строителен	Местно (Пр. кат)	Група 1 - Кв. 191 (89) от ул. “ Г. Димитров“ до ул. „Гурко“
	Кв. 89 от ул.“Гурко“ до ул. „Й. Цонев“				Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Групов паметник на културата		Група 1
6.39	Банкова сграда – БНБ, ул. „П.Б.Дрангов“ № 8/ ул.“Гурко“	192	XI	1482	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Архитектурно – строителен	Местно (Пр. кат)	Група 1 - Кв. 191 (89) от ул. “ Г. Димитров“ до ул. „Гурко“
6.40	Жилищна сграда, б.къща на Йордан Фетфаджийски (на Вл.Лавчийски и Веселин Нанковски), ул.“П.Б. Дрангов“ № 10	192	XII	1484	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Архитектурно – строителен	Местно (Пр. кат)	Група 1 - Кв. 191 (89) от ул. “ Гурко“ до ул. „Й. Цонев“
	Кв.90-91 от ул.“Гурко“ до ул. „Й. Цонев“							Групов паметник на културата		Група 1

6.41	Жилищна сграда, ул.“Гурко“ / ул.“Бр. Златареви“				Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Елемент на групов паметник		Група 1 - кв.90-91 от ул.“Гурко“ до ул.“И.Цонев“
6.42	Сграда на ДПП „ Средна гора“, ул.“П.Б. Дрангов“ № 7 / ул.“Гурко“	199	VIII	1503	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Елемент на групов паметник		Група 1 - кв.90-91 от ул.“Гурко“ до ул.“И.Цонев“
6.43	Двойна жилищна сграда, ул.“П.Б. Дрангов“ № 9,11	199	VI VII	1501 1502	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Елемент на групов паметник		Група 1 - кв.90-91 от ул.“Гурко“ до ул.“И.Цонев“
6.44	Жилищна сграда, ул.“П.Б. Дрангов“ № 13	199	V	1496	Писмо № 6543 от 15.12.1986г.			Архитектурно – строителен		Група 1 - кв.90-91 от ул.“Гурко“ до ул.“И.Цонев“
	Гр.2 Ансамбъл от жилищно-търговски сгради - бул.“Цар Освободител”от ул.“Бенковски“ до ул.“Климовска“, вкл. Елементи на групов паметник на културата:				Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		
	Кв.191 (89) от ул.“Бенковски до ул.“Пенчо Славейков“				Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		Група 2

6.45	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 99/ ул. "Бенковски" № 24	191	II	928 929	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89)от ул. „Бенковски“ до ул. „Пенчо Славейков“
6.46	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител"№ 99	191	II	930	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Бенковски“ до ул. „Пенчо Славейков“
6.47	Жилищно- търговска сграда, б. Стамова къща (на Борис Зубев), бул."Цар Освободител" № 101	191	II	936	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно – строителен	Местно (в ансамбъл) (педв.кат)	Група 2- кв.191 (89) от ул. „Бенковски“ до ул. „Пенчо Славейков“
6.48	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител"№ 103 и № 105, ул. "П. Славейков"	191	II)	2443 937	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Бенковски“ до ул. „Пенчо Славейков“
	Кв.191(89) от ул. „П. Славейков“ до ул."Д. Дебелянов"				Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		Група 2

6.49	Жилищно- търговска сграда (на Д.Белишки), бул."Цар Освободител" / ул. „П.Славейков“ № 2	191	II	937 938	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно – строителен	Местно (в ансамбъл) (педв.кат)	Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
6.50	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 107	191	II	939	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
6.51	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 109	191	II	940	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
6.52	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 111	191	II	942	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
6.53	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 113	191)	II	943 944	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул.

										„Д.Дебелянов“
6.54	Жилищно- търговска сграда, бул.”Цар Освободител” № 115	191	II	945	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
6.55	Стара фурна – сега закусвалня, бул.”Цар Освободител” № 117/ ул. “Д. Дебелянов”	191	II	946	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „П.Славейков“ до ул. „Д.Дебелянов“
	Кв. 191– от ул. “Стипон” до ул.”Климовска				Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2
6.56	Жилищно- търговска сграда, бул.”Цар Освободител” / ул. “Стипон” № 6(2)	191	II	1375	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.57	Жилищно- търговска сграда със сладкарница, б.къща на свещеник П.Бончев, бул.”Цар Освободител”ул. “Стипон” № 6 (4)	191	II	1374	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.58	Павилион – бул.”Цар		II	1376	Писмо			Архитектурно -		Група 2-

	Освободител" № 131	191			№ 6543 от 15.12.1986г			строителен		кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.59	Склад – бул."Цар Освободител" № 133	191	II	1377	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.60	Клуб на АБПФК "Ленин", бул."Цар Освободител" № 191	191	II	1380	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.61	Жилищно- търговска сграда, б. клуб на БКП, бул."Цар Освободител" № 191	191	II	1381	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.62	Жилищно- търговска сграда, с бръснарски салон, бул."Цар Освободител" № 139	191	II	1381	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.63	Административно – търговска сграда, бул."Цар	191	II	1382	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“

	Освободител" № 141									до ул. „Климовска“
6.64	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" №143 Б	191	II	1382	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.65	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 143А	191	II	1382	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.66	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 145	191	II	1384	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.67	Търговска сграда с магазини, бул."Цар Освободител" № 147	191	II	1385	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.68	Жилищно- търговска сграда, бул."Цар Освободител" № 147А	191	II	1386	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 2- кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
6.69	Жилищно- търговска	191	II	1386	Писмо			Елемент на		Група 2-

	сграда, бул."Цар Освободител" № 149				№ 6543 от 15.12.1986г			групов паметник		кв.191 (89) от ул. „Стипон“ до ул. „Климовска“
	Гр.3 Ансамбъл от жилищни сгради ул."Д. Дебелянов" от бул."Цар Освободител" до ул."Климовска". Вкл. Кръстовището на ул."Д. Дебелянов" и ул."Ст. Балабанов", вкл. Елементи на групов паметник на културата:	191	II		Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		
	Кв.191 (89) бул."Цар Освободител" до ул."Ст. Балабанов"	191	II		Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		Група 3
6.70	Жилищна сграда, ул."Д. Дебелянов" № 1	191	II	947	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул."Цар Освободител" (бул."Г. Димитров") до ул."Ст. Балабанов"
6.71	Жилищна сграда, ул."Д. Дебелянов" № 3	191	II	948	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул."Цар

	няма сграда									Освободител” (бул.“Г. Димитров“) до ул.”Ст. Балабанов”
6.72	Възрожденска къща, ул.”Д.Дебелянов” № 5	191	II	941	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул.”Цар Освободител” (бул.“Г. Димитров“) до ул.”Ст. Балабанов”
6.73	Жилищна сграда, ул.”Д. Дебелянов” № 17	191	II	976 (876)	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул.”Цар Освободител” (бул.“Г. Димитров“) до ул.”Ст. Балабанов”
6.74	Възрожденска къща, ул.”Славейков” № 8	191	II	978	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул.”Цар Освободител” (бул.“Г. Димитров“) до ул.”Ст. Балабанов”
	Кв.191 (89) -				Писмо			Групов паметник		Група 3

	от бул."Цар Освободител" до ул."Климовска"				№ 6543 от 15.12.1986г			на културата		
6.75	Жилищна сграда, ул."Д. Дебелянов" № 10	191	VII	960	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул."Цар Освободител" (бул."Г. Димитров") до ул."Климовска"
6.76	Жилищна сграда, ул."Д. Дебелянов" № 12	191	VIII	970	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 3 - кв.191 (89) от бул."Цар Освободител" (бул."Г. Димитров") до ул."Климовска"
6.77	Жилищна сграда (на Недялка Вълканова), ул."Д. Дебелянов" № 16	190	X	844	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 3 - кв.191 (89) от бул."Цар Освободител" (бул."Г. Димитров") до ул."Климовска"
	Гр.4 Ансамбъл от жилищни сгради - около кръстовището на ул."Стипон" и ул."Климовска", вкл.				Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Групов паметник на културата		

	кръстовището, вкл. елементи на групов паметник на културата									
6.78	Жилищна сграда, ул."Стипон" № 11	191	II	1364	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Елемент на групов паметник		Група 4
6.79	Жилищно- търговска сграда (на Георги Христов), ул."Стипон" № 13 / ул."Климовска" № 89	191	II	1362 (1387)	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 4
6.80	Жилищна сграда на Стоян Геров, ул."Стипон" № 15	29а	XII	1360	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 4
6.81	Жилищна сграда б. къща на Кирил Керемидчийски, ул."Стипон" № 20	29а	I	1359	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)	Група 4
6.82	Жилищна сграда б. къща на Кирил Хаджигеоргиев, сега на Бойка Стайкова Спасова (ул."П. Славейков" № 5	191		908	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	За сведение (предв. кат)	
6.83	Административна сграда, б. БНБ, бул."Цар	190	XVIII	951	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (предв.кат)	

	Освободител" № 123, ул."Г. Белев" общината								
6.84	Възрожденска къща, б. къща на Станок Балабанов (на Боршукови), ул." Д.Дебелянов" № 5 няма сграда – н-ци Петър Велков Боршуков	191		971	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)
6.85	Възрожденска къща с обущарска работилница, б. къща на Иван Стаменов (на Вл. Стаменов), (сведения за посещения на Васил Левски) ул."Д. Дебелянов" № 17	191		876	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)
6.86	Жилищна сграда, б. къща на Станко Маринов (на Бочеви), ул."Стипон" № 11	191	II	1369	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	Местно (в ансамбъл) (предв.кат)
6.87	Промислена сграда - килимарски цех и тютюнев склад, ул." Кирил и Методий" № 9 / ул." Стипон"	30	XI	1021	Писмо № 6543 от 15.12.1986г			Архитектурно - строителен	За сведение (предв.кат)

6.88	Серсем кале на 4 часа път от града по течението на р. Мътивир				П. на ОСИК № XV-800-9-12-74	чл.146, ал.3 от ЗКН		Археологически		
6.89	Надгробна могила, 2 км. източно, южно от пътя за Мирово				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	
6.90	Надгробна могила, 3км. източно, южно от пътя за Мирово				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	
6.91	Надгробна могила “Байчово тепе”, м.”Липата”, 5 км. североизточно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	
6.92	Надгробна могила “Шумнато тепе”, м.”Жилфова валог”, 7 км. североизточно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	
6.93	Надгробна могила, м.”Средна гора” (“Пафо”), 7 км. североизточно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	
6.94	Надгробна могила, м.”Средна гора”, 7.5 км. западно				Писмо № 4665/6 от	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	

					10.08.1987г					
6.95	Надгробна могила, м."Средна гора", 8 км. западно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. ЖИВКОВО

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
7.1	Църква „Св. Георги“				Писмо № 3107 от 18.09.1978г.			Художествен	
7.2	Надгробна могила „Тепе“, южно от селото					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
7.3	Надгробна могила „Тепе“, северозападно от селото					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
7.4	Надгробна могила „Зандан тепе“, южно от селото					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
7.5	Надгробна могила „Тепе“, в					РМС № 1711		Археологически	Национално

	източния край от селото					от 22.10.1962г.			
7.6	Надгробна могила „Тепето“					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
7.7	Надгробна могила „Тепето“, западно от селото					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
7.8	Надгробна могила „Пазарско тепе“					РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. МИРОВО

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
8.1	Историческо място „Радев кладенец“, ханче „Мирово“, 500м. западно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	За сведение
8.2	Историческо място „Хайдушки кладенец“, ханче „Мирово“, 300м. южно					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	За сведение
8.3	Надгробна могила – 5-6 км. Североизточно, западно от пътя за Траянова врата				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално

8.4	Римски път – 5-6 км. Североизточно, западно от пътя за Траянова врата				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (пр.кат)
8.5	Надгробна могила – 5.5-6 км. Северозападно, на р. Мъти вир				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
8.6	Надгробна могила – 5.5 км. Северозападно, на р. Мъти вир				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
8.7	Надгробна могила – 5.5-6 км. Североизточно, западно от пътя за Траянова врата				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
8.8	Надгробна могила – 2 км. Северозападно, р. Мъти вир				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. МУХОВО

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
9.1	Антично селище – м. “Вараца”, в селото				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (пр.кат)
9.2	Римски път – стар път, на източния бряг на язовира				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (пр.кат)

9.3	5 надгробни могили – до пътя за мах. “Любница“				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
9.4	2 могилни некропола – до пътя за мах. “Любница“				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 22.10.1962г.		Археологически	Национално
9.5	Антично селище - мах. “Нейковци“. 10 км.североизточно от селото				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (пр.кат)

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. ВАКАРЕЛ

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
0.1	Праисторическо селище, мах. „Кутрахци“, м. „Язовена“, р. Баба				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.2	Антично селище – мах. „Поповци“, м. “Асанско орниче“, р. Баба				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.3	Надгробна могила - мах. „Попвци“ м. „Асанско орниче“				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално

10.4	Антична крепост – мах. „Банчевци“, Кончово кале, р. Баба				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.5	Надгробна могила – мах. „Бузяковци“, 1 кн. северно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.	РМС № 1711 от 1962г.		Археологически	Национално
10.6	Римска крайпътна станция „Спарато“ - мах.“Ръжена“, м.“Орничето“, 3 км.южно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Национално (предв.кат)
10.7	Римски път – мах.“Ръжена“, м.“Плешива“, 2.5-3 км. Югоизточно, „Редено камтне“				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.8	Средновековна крепост – мах. „Бузяковци“, „Дошево“ (Бузяковско) кале, 4-5 км.северно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.9	Средновековна крепост, мах.“Мечковски“. 3 км. северно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.10	Средновековна крепост, мах.“Селяни“, „Разбил топа“, 4- 5 км. Северно на Суха река				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)
10.11	Средновековна църква м.“Шарена черква“, 1 км.източно				Писмо № 4665/6 от 10.08.1987г.			Археологически	Местно (предв.кат)

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. ВЕНКОВЕЦ

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
11.1	Къща на н-ци на Кръстьо Стоянов Михайлов	24	III	151	Писмо № 1963 от 15.11.1991г.			Паметник на културата	
11.2	Къща на н-ци на Захари Стоичков Гълъбов	22	I	144	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.3	Къща на н-ци на Малинка Христова Георгиева	24	IV	150	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.4	Къща на н-ци на Кръстьо Стоянов Михайлов Комплекс сгради на н-ци на Кръстьо Стоянов Михайлов	24	III	151	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.5	Къща на Спас Михалков Тошев	24	II	142	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.6	Къща на н-ци на Петър Атанасов Деянов	18	V	117	Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно - строителен	

					Писмо № 3986 от 18.08.1989г.				
11.7	Къща на Малин Спасов Деянов Комплекс сгради на Малин Спасов Деянов	18	III	115 116	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.8	Къща на н-ци на Йордан Иванов Стоев Къща на Огнян Йорданов Стоев	24 24	I I	143 143	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.		Писмо № 4781 от 12.10.1989г.	Архитектурно - строителен	
11.9	Къща на н-ци на Цветан Иванов Стоев Комплекс сгради на н-ци на Цветан Иванов Стоев	17	II	102	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.10	Къща на н-ци на Стоян Атанасов Пейчинов Комплекс сгради на н-ци на Стоян Атанасов Пейчинов	12	VI	82	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.11	Къща на н-ци на Димитър Христосков Михайлов Комплекс сгради на н-ци на Стоян Атанасов Пейчинов	5	II	32	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.12	Къща на н-ци на Цвятко Панайотов Христов	8	II	55	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.13	Къща на н-ци на Калина	7	II	35	Писмо № 4192 от			Архитектурно -	

	Спасова Игнатова Комплекс сгради на Калина Спасова Игнатова				10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			строителен	
11.14	Къща на Георги Иванов Кръстев Комплекс сгради на Георги Иванов Кръстев	2	X	9	Писмо № 4192 от 10.11.1981г.Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.15	Къща на Славейко Атанасов Стоянов (на Ю.и В. Димитрови) Къща на Юлия и Верка Димитрови	20	I	128	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.16	Къща на н-ци на Георги Славов Атанасов Комплекс сгради на Георги Славов Атанасов	10	I	73	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.17	Къща на н-ци на Величко Ангелов Колев	12	V	81	Писмо № 4192 от 10.11.1981г.Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.18	Къща на Георги Петков Михайлов	13	I	87	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.19	Къща на Трайко Атанасов Деянов	8	I	56	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	

11.20	Къща на Еленка Василева Георгиева Комплекс сгради на Еленка Василева Георгиева	8	VI	60	Писмо № 4192 от 10.11.1981г.Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.21	Къща на ни-ци на Иван Димитров Николов	8	X	57	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.22	Къща на Димитър Трендафилов Попов Комплекс сгради на Димитър Трендафилов Попов	8	I	56	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.23	Къща на н-ци на Йордан Трендафилов Панов Комплекс сгради на н-ци на Йордан Трендафилов Панов	15	II	97	Писмо № 4192 от 10.11.1981г.Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.24	Къща на н-ци на Гроздан Митев Деянов Комплекс сгради на н-ци на Гроздан Митев Деянов	15	IV	99	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.25	Къща на н-ци на Йордан Милушев Весков Комплекс сгради на н-ци на Йордан Милушев Весков	10	III	75	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.26	Къща на н-ци на Бончо	20	VII	132	Писмо № 4192 от			Архитектурно -	

	Димитров Весков – Румен Бончев Весков Комплекс сгради на Румен Бончев Весков				10.11.1981г.Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			строителен	
11.27	Къща на н-ци на Иван Петров Гиздов Комплекс сгради на н-ци на Иван Петров Гиздов	20	V	130	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	
11.28	2 къщи на Радка Чепелова (едната е била механа)	17	XII	44	Писмо № 4192 от 10.11.1981г. Писмо № 3986 от 18.08.1989г.			Архитектурно - строителен	

НАСЕЛЕНО МЯСТО: с. ВЕРИНСКО

№	ОБЕКТ (адрес, локализация)	Кадастрални данни			Деклариран с:	Обявен ДВ бр./г. Протокол на НСОНПК	Отписан с:	Вид	Категория
		кв	п-л	пл.№					
12.1	Лобно място на Спас Дупаринов – гара Веринско					ДВ бр.87 от 1979г.		Исторически	Местно
12.2	Къща на Стоилка Младенова				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно - строителен	
12.3	Къща на Любен Добрев				Писмо №			Архитектурно -	

					4192 от 10.11.1981г.			строителен	
12.4	Къща на Борис Добрев				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно - строителен	
12.5	Къща на Кръстю Тодоров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно - строителен	
12.6	Къща на Ангел Тодоров				Писмо № 4192 от 10.11.1981г.			Архитектурно - строителен	

За археологическите обекти от Община Ихтиман са изготвени регистрационни карти през 1992 г. По тази причина те са с твърде приблизителна локализация и без прецизен картен материал. Картите и GPS координатите са изготвени по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки.

Режимите за ползване на териториите на археологически обекти са определени според чл. 35 от Наредба № 7 на МРРБ от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

Географски координати на регистрираните обекти в системата
на територията на община Ихтиман

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	N КООРДИНАТИ	E КООРДИНАТИ
10000454	42.541	23.70267
10004012	42.53667	23.71069
10004013	42.44868	23.77563
10004014	42.42738	23.79994
10004015	42.40245	23.82531
10004016	42.447	23.77029
6530001	42.51197	23.73692
6530002	42.51405	23.72272
6530003	42.5119	23.72345
6530004	42.51306	23.69494
6530005	42.54177	23.78412
6530006	42.54359	23.78126
6530007	42.52251	23.75086
6530008	42.52157	23.75152
6530009	42.52521	23.75001
6530010	42.51546	23.89157

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	N КООРДИНАТИ	E КООРДИНАТИ
6530011	42.50931	23.89444
6530012	42.50209	23.8941
6530013	42.52142	23.87903
6530014	42.5211	23.87953
6530015	42.44114	23.68806
6530016	42.44415	23.69439
6530017	42.47527	23.77365
6530018	42.49423	23.72189
6530019	42.49446	23.72011
6530020	42.48431	23.73561
6530021	42.48581	23.74397
6530022	42.49187	23.7178
6530023	42.49494	23.71845
6530024	42.49242	23.71604
6530025	42.38969	23.85313
6530026	42.38812	23.85129
6530027	42.38369	23.83787
6530028	42.38681	23.80877
6530029	42.39746	23.81936
6530030	42.39087	23.85067
6530031	42.39277	23.83866
6530032	42.40189	23.82479

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	N КООРДИНАТИ	E КООРДИНАТИ
6530033	42.39806	23.8206
6530034	42.4046	23.87127
6530035	42.40721	23.87873
6530036	42.38279	23.88493
6530037	42.38244	23.88605
6530038	42.39123	23.86858
6530039	42.39144	23.86744
6530040	42.39839	23.86473
6530041	42.43278	23.78133
6530042	42.4324	23.78665
6530043	42.41045	23.84759
6530044	42.40785	23.8518
6530045	42.46657	23.79867
6530046	42.42423	23.86133
6530047	42.49029	23.80729
6530048	42.43664	23.84145
6530049	42.43714	23.84076
6530050	42.43704	23.84205
6530051	42.40716	23.97968
6530052	42.4071	23.98088
6530053	42.40706	23.98161
6530054	42.40591	23.97967

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	N КООРДИНАТИ	E КООРДИНАТИ
6530055	42.40566	23.98488
6530056	42.40585	23.98438
6530057	42.40737	23.97925
6530058	42.41872	24.00688
6530059	42.38908	23.97002

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530001

Местоположение

Населено място: Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: мах. Кутрахци, м. Язовец (Язовина)

Особености

Площ: 3 дка

Вид и хронология

Селище Халколит

История на проучването

Г. Ст. Гунчев 1933; Д.Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530002

Местоположение

Населено място: Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: мах. Кутрахци, м. Соколска рътлина, Садините

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима
История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А
Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530003

Местоположение

Населено място: Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София
Местност: мах. Кутрахци, м. Соколска рътлина, Садините
Особености

Площ: 2 дка
Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима
История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А
Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530004

Местоположение

Населено място: с. Банчовци, общ. Ихтиман, обл. София
Местност: Банчово кале
Особености

Площ: 5 дка
Вид и хронология

Крепост Късна Античност

Ров, вал, каменни стени Неопределима
История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3
от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 12.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530005

Местоположение

Населено място: с. Бузяковци, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Тепето

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530006

Местоположение

Населено място: с. Пановци, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: мах. Циганката

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530007

Местоположение

Населено място: с. Ръжана, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Орниче и Калеица

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Пътна станция Античност

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530008

Местоположение

Населено място: с. Ръжана, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Орниче и Калеица

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Селище Късна Желязна Епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530009

Местоположение

Населено място: с. Ръжана, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Брайковските гробища

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530010

Местоположение

Населено място: с. Средищна, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Дишково тепе – над овчарниците

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 07.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530011

Местоположение

Населено място: с. Средищна, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: двора на ТКЗС Джуглата

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима
История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 07.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530012

Местоположение

Населено място: с. Средищна, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Циганската могила

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима
История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530013

Местоположение

Населено място: с. Средищна, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Бели камък

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530014

Местоположение

Населено място: с. Средищна, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Бели камък

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530015

Местоположение

Населено място: с. Венковец, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Излъчко дере и Гюлевица

Особености:

Площ: 38 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 21.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530016

Местоположение

Населено място: с. Венковец, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Гюлевица

Особености:

Площ: 28 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 21.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530017

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Секия

Особености:

Площ: 4 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 07.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530018

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: яз. Бакър дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530019

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: яз. Бакър дере, почивна станция ВИАС

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530020

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: яз. Бакър дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530021

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: яз. Бакър дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 01.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530022

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: десен бряг на р. Баба - яз. Бакър дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 01.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530023

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: десен бряг на р. Баба, яз. Бакър дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 07.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530024

Местоположение

Населено място: с. Веринско, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Ямите

Особености:

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Селище

Неолит, Праистория

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 01.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530025

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Кюй дере

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530026

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Кюй дере

Особености:

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

Обект с неопределена функция Античност

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530027

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Кюй дере – Калето

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Крепост

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530028

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Калето

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Крепост

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530029

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Късака

Особености:

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Единична постройка

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530030

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Кюй дере – Чешмата

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А
Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530031

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Горуюско кале

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна Епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530032

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Гробищата

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна Епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530033

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Горуюско кале

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

Обект с неопределена функция Късна Желязна Епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 20.12.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530034

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530035

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530036

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Група могили

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 10.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530037

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Група могили Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 10.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530038

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Селище Халколит, Праистория

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530039

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 6 дка

Вид и хронология

Пътна станция

Ранна Римска Епоха

Селище

Античност

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530040

Местоположение

Населено място: с. Мирово, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 3 дка

Вид и хронология

Селище

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 10.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530041

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: между ж.п линията и шосето за с. Черньово

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530042

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: между линията и шосето за с. Черньово

Особености:

Площ: 3 дка

Вид и хронология

Селище Късна Желязна Епоха

Обект с неопределена функция Късна Желязна Епоха

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530043

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Мехчийска чешма

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530044

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Мехчийска чешма

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.02.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530045

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Средна гора или Джурдин дол и Пафко

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1983 г

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 10.10.1992 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530046

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Липата

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.10.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530047

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Калфовия валок

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.10.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530048

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 12 дка

Вид и хронология

Селище Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 14.10.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530049

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Особености:

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Група могили Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.10.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530050

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Мехчийска чешма

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова 1983 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 14.10.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530051

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: разклона за махала Любница

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването

Неопределима

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530052

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: разклона за махала Любница

Особености:

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването

Неопределима

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530053

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: разклона за махала Любница

Особености:

Площ: 2 дка
Вид и хронология
Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването
Неопределима
Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.
Режим на ползване
Режим А
Опазване
Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил
Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530054

Местоположение
Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София
Местност: разклона за махала Любница
Особености:
Площ: 2 дка
Вид и хронология
Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването
Неопределима
Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.
Режим на ползване
Режим А
Опазване
Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
Изготвил
Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530055

Местоположение
Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София
Местност: разклона за махала Любница
Особености:
Площ: 2 дка

Вид и хронология

Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването

Неопределима

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530056

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: разклона за махала Любница

Особености:

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол
История на проучването

Неопределима

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530057

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: разклона за махала Любница

Особености:

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Надгробна могила, Могилен некропол, Плосък некропол

Неопределима

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530058

Местоположение

Населено място: с. Мухово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: източен бряг на изовир Тополница

Особености:

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Път Късно Средновековие

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 6530059

Местоположение

Населено място: с. Любница, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Юрта

Особености:

Площ: 7 дка

Вид и хронология

Селище Късна Античност

История на проучването

Теренно проучване на Д. Джонова, 1983 и 1993 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Д. Джонова, 05.01.1993 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10000454

Местоположение

Населено място: с. Вакарел, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Св. Петка, южно от Вакарел

Особености:

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Обект с неопределена функция

Античност

История на проучването

Във връзка с писмо № 179/ 06.11.2010 г. от “РГБ-КОНСУЛТ ИНЖЕНЕРИНГ” АД до НАИМ-БАН за удостоверяване наличието на археологически обекти в концесионна площ “ЛЕНИ”, намираща се в землищата на с. Вакарел и с. Пауново, общ. Ихтиман, на мястото бе извършено теренно археологическо проучване.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Иво Чолаков, 27.01.2011 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10004012

Местоположение

Населено място: с. Пауново, общ. Ихтиман, обл. София

Местност: Аладжови круши

Особености:

Площ: 28 дка

Вид и хронология

Обект с неопределена функция Праистория, късна желязна епоха
История на проучването

Спасително издирване на археологически обекти по трасето на жп линия Елин Пелин
– Септември през септември 2016 г. с ръководител доц. д-р Г. Нехризов.

Режим на ползване

Режим Б
Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3
от ЗКН

Изготвил

Н. Кечева, 27.11.2016 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10004013

Местоположение

Населено място: с. Живково, общ. Ихтиман, обл. София

Местност:

Особености:

Площ: 18 дка
Вид и хронология

Селище Праистория
История на проучването

Спасително издирване на археологически обекти по трасето на жп линия Елин Пелин
– Септември през септември 2016 г. с ръководител доц. д-р Г. Нехризов.

Режим на ползване

Режим Б
Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3
от ЗКН

Изготвил

Н. Кечева, 27.11.2016 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10004014

Местоположение

Населено място: гр. Ихтиман, общ. Ихтиман, обл. София

Местност:

Особености:

Площ: 41 дка
Вид и хронология

Обект с неопределена функция Праистория, ранна бронзова епоха
История на проучването

Спасително издирване на археологически обекти по трасето на жп линия Елин Пелин
– Септември през септември 2016 г. с ръководител доц. д-р Г. Нехризов.

Режим на ползване

Режим Б
Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3
от ЗКН

Изготвил

Н. Кечева, 27.11.2016 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10004015

Местоположение

Населено място: с. Стамболово, общ. Ихтиман, обл. София

Местност:

Особености:

Площ: 8 дка
Вид и хронология

Обект с неопределена функция Късна желязна епоха, римска епоха
История на проучването

Спасително издирване на археологически обекти по трасето на жп линия Елин Пелин
– Септември през септември 2016 г. с ръководител доц. д-р Г. Нехризов.

Режим на ползване

Режим Б
Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3
от ЗКН

Изготвил

Н. Кечева, 27.11.2016 г

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10004016

Местоположение

Населено място: с. Живково, общ. Ихтиман, обл. София

Местност:

Особености:

Площ: 3 дка
Вид и хронология

Надгробна могила Неопределима
История на проучването

Спасително издирване на археологически обекти по трасето на жп линия Елин Пелин – Септември през септември 2016 г. с ръководител доц. д-р Г. Нехризов.

Режим на ползване

Режим А
Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

Изготвил

Н. Кечева, 27.11.2016 г

Описаните режими на ползване са следните:

- **Режим „А“** – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.
- **Режим „Б“** – относно археологически обекти, попадащи в обработваеми земеделски площи; забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблацияване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта

На територията на Община Ихтиман са разположени и следните **военни паметници**:

с. Живково	Паметник – Руско-турската война, Балканската война, Първата световна война и Втората световна война	Паметник	В центъра на с. Живково
с. Черньово	Паметник – Балканската война, Първата световна война	Паметник	В центъра на с. Черньово
с. Стамболово	Паметна плоча - Първата световна война	Паметна плоча	В центъра на с. Стамболово
гр. Ихтиман	В памет на падналите за родината ихтиманци във войните 1885, 1912-1913, 1915-1918 г.	Паметник	В центъра на гр. Ихтиман, ул. „Полк. Дрангов“
гр. Ихтиман	Паметник – Руско-турската освободителна война „Кръста“	Паметник	В началото на гр. Ихтиман, ул. „Цар Освободител“
гр. Ихтиман	Паметник – Балканската война, Първата световна война	Паметник	В центъра на гр. Ихтиман
гр. Ихтиман	В памет на загиналите герои от Община Ихтиман във Втората световна война 1941-1945 г.	Паметник	В центъра на гр. Ихтиман, ул. „Цар Освободител“ № 96
Община Ихтиман	Паметник – военна крепост „Стенос“	Паметник - крепост	В горския масив между община Ихтиман и Община Костенец
с. Вакарел	За убитите от 1923-1924 г.	Паметник	В центъра на с. Вакарел
с. Белица	Априлско въстание	Паметник	В центъра на с. Белица

14.2. Движими културни ценности

Движимите културни ценности в Община Ихтиман са разположени основно в две институции – Историческият музей и Градската галерия.

Историческият музей разполага с две зали, от които едната е на първия етаж и представя Етнографска експозиция - битови съдове, народни носии, вещи на хора участвали в Първата и Втората световни войни. На втория етаж е представена експозиция по името "Историческото, политическото и обществено-икономическо развитие на Ихтиман от образуването му до 1944 г." През 1951 е открита първата експозиция. Тя е

била в къщата на писателя Гьончо Белев. След 19 години музеят е преместен в нова сграда, която е изградена специално за него.

Градската галерия представлява реставрирана наскоро стара турска баня - хамам. В нея може да се видят най-различни автентични битови съдове от миналото в Ихтиманска област. В галерията е представена и постоянна експозиция на млади майстори от околността: керамика, дърворезба, живопис и други.

14.3. Нематериално културно наследство

Съхраняването за поколенията и популяризирането на нематериалното културно наследство осъществяват с дейността си народните читалища в община Ихтиман. В техните школи, самодейни състави, клубове по интереси, кръжоци и обществени културни и образователни прояви са обхванати теми от музикалния и танцов фолклор, празнично-обредни традиции и обичаи, култура на ежедневието – наследство на различните етнически общности, съжителстващи в съвременен Ихтиман. Най-съществен е приносът на културно-просветната читалищна дейност, насочена към децата и младите хора. Читалищната дейност в община Ихтиман има 135-годишна история. В общината дейността си развиват 8 читалища. Те работят в следните основни направления: библиотечна дейност, школи по изкуствата, любителско творчество, клубове по интереси, културна дейност и работа по проекти. Извън рамките на обичайната за тях културна сфера, читалищата провеждат и програми за подпомагане на лицата в неравностойно положение и малцинствени групи. Те работят и организират съвместни прояви с училищата, пенсионерските клубове по места, с фондацията за развитие на читалища, с фондацията „Глобални библиотеки“, с неформалната организация на младежи от ромски произход и др.

Читалищата в община Ихтиман разполагат с необходимия за дейността им сграден фонд и материална база, но изпитват сериозни затруднения по тяхното поддържане и осъвременяване. На територията на град Ихтиман развива дейност НЧ „Слънце-1879“, което разполага с 2 бр. читалищни сгради, като едната от тях има необходимост от генерален ремонт – покрив, фасада и прилежащи помещения. Същото е положението и на НЧ „Заря-1902“, с. Вакарел; НЧ „Светлина 1908“, с. Стамболово; НЧ „Просвета 1922“, с. Живково; НЧ „Д-р Спас Дупаринов“, с. Веринско; НЧ „Пробуда“, с. Черньово; НЧ „Кирил и Методий“, с. Полянци; НЧ, с. Мухово. Всички те се нуждаят от неотложни ремонтни дейности. Към читалищата в община Ихтиман функционират 26 любителски състави с над 460 участници в тях. Съставите реализират годишно около 150 изяви. Художествените състави имат широк възрастов обхват – от деца до възрастни, които се включват в музикално, танцово и театрално изкуство, както и литературно творчество. Основните им дейности са:

- Развитие и поддържане на библиотечното дело. Периодичен печат и абонамент за художествена литература. Всички библиотеки функционират с основните си отдели – художествена литература, детски четива, техническа литература и изкуство.
- Художествена самодейност – в различните читалища работят най-разнообразни по жанр любителски състави - музикални, хорови, драматични, фолклорни, танцови, театрални, ръководени от професионалисти. Те имат многобройни участия в общината, областта, на национални прегледи и в чужбина.
- Образователно-просветна дейност. В Школата по изкуства се провеждат обучения по различни видове музикални инструменти, езици, танци.

- Концертна дейност – това е съвместна дейност, организирана от читалищата и най-различните професионални импресарски агенции, къщи, продуценти и организатори. Тази дейност протича през цялата година и е от най-разнообразен характер – поп-фолк изпълнители, рок-състави, класическа музика, драматични спектакли, конкурси за красота, модни ревюта.

Културният календар на Община Ихтиман ежегодно се обогатява. Емблематичен за града от 2006 г. насам е провежданият ежегодно международен фестивал „Майски дни на изкуствата“. Под мотото „Изкуството – визитна картичка на един народ“ се създават условия за изява и творчески стимул за местните и чужди творци: танцьори, певци, музиканти, художници, литератори и артисти.

14.4. *Обща оценка на потенциала, състоянието и проблемите на КИН в общината*

- Община Ихтиман има значителни дадености с оглед на КИН, които крият в себе си различни потенциали за развитие.
- Все още не са извършени достатъчно детайлни проучвания на всички археологически обекти в района.
- Необходимо е да се предприемат мерки за опазването и социализацията на недвижимите културни ценности.
- Възможно е намирането на варианти за допълнително обогатяване на културния календар на общината, единствено с цел за нейното популяризиране.
- Съществуващите дадености предполагат развитието на различни форми на културен туризъм.
- Предвидените устройствени мероприятия, както и възможностите за експлоатация на културното наследство, трябва да спомагат за запазване на неговите качества, идентичност и цялост.
- Нужно е да се осигури достъп до недвижимите културни ценности, до които към момента няма изграден такъв, с цел по-доброто им експониране, популяризиране и социализация с околната среда.

Културно-историческото наследство и съвременния облик на различните изкуства на територията на общината следва да се използват като изключителен потенциал за развитие на туристическия отрасъл и обслужващите го сектори. Чрез дългосрочна стратегия могат да бъдат набелязани конкретни мерки за активен маркетинг на дестинацията и развитие на цялостната туристическа инфраструктура

15. ПЛАНОВА И ПРОЕКТНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

Осигуреност с действащи устройствени планове

Съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ) целесъобразното устройство на поземлените имоти и групирането им в територии и

устройствени зони се определя с общи и подробни устройствени планове в съответствие с Наредбата за правилата и нормативите за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, издадена от Министъра на регионалното развитие и Министърът на инвестиционното проектиране.

Основното предназначение на териториите и поземлените имоти се определя с концепциите и схемите за пространствено развитие и общите устройствени планове (ОУП).

Националната концепция за пространствено развитие на Р.България (НКПР) 2013–2025 г. е част от проект „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014-2020 г.“, финансиран от Операция 5.1: Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол, Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. Това е първият документ за устройство на територията през последните десетилетия, който обхваща цялата страна и се разработва в условията на възстановена собственост върху земята и горите, увеличен брой участници в процеса на планиране и управление на територията, един по-демократичен процес за вземане на решения и членство на страната в Европейския съюз.

НКПР 2013-2025 г. е средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с Националната стратегия за регионално развитие 2012–2022 г. (НСРР) тя е основен документ в най-новото ни законодателство и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено, икономическо и социално развитие.

- Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012 – 2022 г.
- Областна стратегия за развитие на Софийска област, 2014 – 2020 г.
- Общински план за развитие на Община Ихтиман 2014 – 2020 г.
- ***Подробни устройствени планове (ПУП) за територията на община Ихтиман.***

Съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ) подробните устройствени планове (ПУП) конкретизират устройството и застрояването на териториите на населените места, землищата им и на селищните образувания и предвижданията им са задължителни за инвестиционното проектиране.

- *Цялостни подробни устройствени планове за територията на община Ихтиман*

Цялостните подробни устройствени планове (ПУП-ове) могат да бъдат:

1. План за регулация и застрояване - ПРЗ (план за регулация на улици и поземлени имоти и за режим на застрояване);
2. План за регулация - ПР (план за регулация на улици и поземлени имоти без режим на застрояване);

3. План за улична регулация ПУР - (план за регулация само на улици и на поземлени имоти за обекти на публичната собственост);
4. План за застрояване - ПЗ;
5. Работен устройствен план - РУП (план за застрояване и силуетно оформяне);
6. Парцеларни планове за елементите на техническата инфраструктура извън границите на урбанизираните територии.

Голяма част от населените места в Община Ихтиман не са обезпечени с нови и актуализирани подробни устройствени планове. По-голямата част от тях са неактуални и се налага актуализация или разработване на нови такива. Регулационният план на с. Бърдо например е от 1935 г.

ДЕЙСТВАЩИ ПУП-ОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ИХТИМАН

Населено място	№ на имота по КВС	За какво е преотреден	Устройствена зона	Заповед №
гр. Ихтиман мест. Ергишето	042068	Фабрика за преработка за селскостопанска продукция	Пп	К-5/24.08.2017г. На ОДЗ и Решение 146/30.06.2016г. на ОбС
земл. Вакарел мест. могилата	741005	Базова станция		Зап.№ 1187/29.09.2017г.
с.Пауново мест.Авлийте	065003	База за краткотраен семеен отдих	Оо	Решение № 230/28.12.2016г. на ОбС
земл.Вакарел мест. Локвата/Потока	136082	Жилищно предназначение	Жм	Решение № 229/28.12.2016г. на ОбС
земл.с. Бузяковци мест. Копината	000333	ЖР кула- за базова станция		
земл.Веринско мест. Делниците	105015	Предприятие за преработка на плодове-зеленчици-лешници		
Земл.с.Венковец	000089	Жилищно предназначение	Жм	Решение № 323/28.07.2017г. На ОбС

Земл. Живково	046470	Склад за съхранение на селскостопанска продукция	Пп	Решение№ 322/28.07.2017г. на ОбС
Земл. с. Живково мест.Чифлика север	083595	Селскостопанска сграда за съхранение на селскостопанска продукция	Пи	Решение№228/28.12.2016г. На ОбС
Брънковци	кв.9 УПИ I	В момента Оо	Жм	ПУП в процедура

Предвид нарасналата нужда от изграждане на жилищни сгради е необходимо включване на възстановени земеделски земи, частна и общинска собственост в строителните граници на гр. Ихтиман и на част от останалите населени места в общината.

За територията на Община Ихтиман няма влезли в сила кадастрална карта и кадастрални регистри.

Населените места не разполагат с изработен план на подземните комуникации – подземен кадастър. Наличието на такъв кадастър би оказало положителен ефект върху поддържането и развитието на инфраструктурата, свързана не само с подземните комуникации, но и на голям брой други дейности, свързани с развитието на населените места. За създаването на този вид специализирана кадастрална карта е необходимо взаимодействието между всички ведомства, изграждащи и поддържащи подземни проводи и съоръжения от една страна, и общината от друга.

16. КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ИХТИМАН

Теоретични постановки и характеристики

Създаването на планова основа за дългосрочно, устойчиво развитие, става при спазването на следните принципи:

- Решенията и инвестициите с териториален ефект трябва да се ориентират към полицентричен модел на развитие, както на европейско, така и на национално и регионално ниво. Това предполага подобряване на привлекателността за икономически инвестиции в община Ихтиман. Валидно е най-вече за районите с остарели индустриални производства и за селските райони. За тази цел общината трябва да може да провежда на практика активна устройствена политика. Условието за това са наличието на демократично узаконени териториални власти и на висок стандарт на административните практики и прилаганата политика, както и на засилено включване на жителите и социалните групи в устройствения процес;
- Създаването и укрепването на селищните мрежи подобрява взаимното им допълване, увеличава синергичните ефекти и икономииите “от мащаба”, насърчава

специализацията и генерира ползи чрез икономическата конкуренция, при избягване на всякакви подводни камъни;

- Политиката на балансирано общинско развитие и териториално устройство трябва да осигурява по-добра взаимовръзка на малките населени места и общинския център;
- Проблемите на околната среда, които могат да се дължат на недостатъчно добрата координация на секторните политики или на местните решения, трябва да бъдат предварително осмислени и предвидени. При тази перспектива териториалноустройствената политика трябва да отделя особено внимание на предпазването от и намаляването на посегателствата върху околната среда, например чрез: използване на природосъобразни технологии в селското и горското стопанство, насърчаване на екологосъобразни транспортни и енергийни системи, възстановяване на пустеещите градски терени и рехабилитация на тяхната среда, предпазване от индустриални злополуки, възстановяване на околната среда в зони, увредени от замърсяващи промишлени производства, както и контрол на субурбанизацията;
- Природните ресурси допринасят не само за равновесието на екосистемите, но също и за привлекателността на регионите, за тяхната рекреативна стойност и за стандарта на живот като цяло. Следователно те трябва да бъдат опазвани и валоризирани. Конвенцията за опазване на дивите животни и природната среда в Европа (1979 г.) и Общоевропейската стратегия за биологичното и ландшафтното разнообразие (1995 г.) трябва да бъдат взети под внимание в рамките на интегрирана териториално устройствена политика;
- Интегрираните стратегии за управление на водните ресурси трябва да включват опазването на повърхностните и подземните води, контрола над селскостопанската дейност при наторяване и напояване, пречистването на отпадните води и др. Прехвърлянето на води от един в друг район трябва да се предприема само когато местните източници са недостатъчни или неизползваеми, но при икономически обосновани разходи. За да се запази качеството на питейните и подземните води, особено важно е да има съответствие между разширяването на водоснабдителните мрежи и на канализационните мрежи (вкл. и пречиствателните съоръжения);
- Освен това, териториалноустройственото планиране има за задача да допринася за възстановяването и защитата на екосистемите, включително и екологичните мрежи, както и влажните зони, които са част от тези мрежи. В този контекст, особено внимание трябва да се отдели на чувствителните зони и територии, притежаващи голяма екологична стойност, които са част от тези мрежи. За постигането на тази цел трябва да се идентифицират различните екологични елементи, като: съседни природни зони, водни ресурси, зони с лечебен климат, изоставени индустриални терени, подлежащи на възстановяване. Всеки от тези елементи изисква съответни адаптирани мерки. Изграждането на интегрирана екологична мрежа на зоните, подлежащи на специална защита в рамките на Европейския съюз и на държавите кандидатки, наречена „Натура 2000“, освен в другите мерки, участва и в осъществяването на тази цел;

Валоризирането на културното наследство, което увеличава регионалната и местната привлекателност за инвеститорите, за туризма и населението, е важен фактор за икономическото развитие и значително способства за засилване на регионалната идентичност. Териториалното устройство трябва да допринася за интегрираното управление на културното наследство, възприемано като еволюционен процес за опазване и съхраняване на наследството, при отчитане на нуждите на съвременното общество. Теченията в областта на изкуството и архитектурата са оставили своите паметници и следи в община Ихтиман. Териториалноустройственото планиране трябва да допринася за опазването и съхраняването на паметта на всички националности и религиозни групи, чрез валоризиране на специфичното културно наследство.

С цел повишаване на конкурентноспособността на местната икономика, подобряване качествата на жизнената среда, оптимално използване на наличните ресурси и потенциали, в проекта за Общ устройствен план на община Ихтиман са заложили следните основни изменения във функционалната структура на територията:

- Набелязване на местоположението на археологическите обекти и недвижимите културни ценности.
- Приобщаване към строителните граници на населените места на урбанизирани територии, които към момента попадат извън тях.
- Очертаване на зони за икономически активности и технологично развитие, попадащи в землището на общинския център и част от селата в общината.
- Предвиждане на допълнителни зони за отдих и развитие на целесъобразни видове туризъм.

За изработването на настоящия проект са използвани данни, предоставени от администрацията на община Ихтиман, централните и териториални администрации, експлоатационните дружества, както и такива, които са със свободен достъп.

Структурно-функционална характеристика

Основни нормативни документи и информация, на базата на които е изработен проектът за ОУПО на община Ихтиман:

- Закон за устройство на територията ,в сила от 31.01.2001г. и последните изменения;
- Наредба № 01/8 на МРРБ от 2004г. за обема и съдържанието на устройствените планове;
- Наредба № 7/2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните
- видове територии и устройствени зони;
- Закон за регионалното развитие;
- Закон за опазване на околната среда;
- Програма Екологична мрежа „Натура 2000“;
- Официално публикувани данни на „Грао“;

- Общинския план за развитие 2014-2020 г.;
- Графична и цифрова информация на плановете на населените места както и наличната цифрова информация от плановете за земеразделяне;
- Наличните действащи Общински стратегии.

Структурно-функционална характеристика е направена в изпълнение изискванията на заданието. С проекта за ОУП на община Ихтиман са решени следните задачи:

- На базата на проучените и обобщени действащите устройствени планове - цялостни и частични за отделните населени места в община Ихтиман, е регламентирано бъдещото развитие на отделните територии, при спазване изискванията на нормативните документи;
- Осигуряват се пространствени и устройствени решения, въз основа на които да се създаде възможност за постигане на целите, определени с Общинския план за развитие на община Ихтиман 2014-2020;
- Регламентира се общият режим на устройство на отделните територии, съобразно действащите закони;
- В ГРУПА УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕНО- ОБСЛУЖВАЩИ ДЕЙНОСТИ - Зона за обществено-обслужващи дейности (Оо) са включени всички терени на обекти за обществено-обслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, административни и делови услуги, търговия и други видове дейности от третичния сектор. Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване;
- Прилагат се устройствени принципи за по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии, в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти;
- Осигурява се запазването на плодородни земеделски земи и ценни горски територии;
- Определя се предназначението на основните видове територии, съобразено изискванията за устойчивост на системите и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и стопански дейности.

17. ПРОЕКТ ЗА ОУПО

17.1. Структура на територията

Създаването на планова основа за дългосрочно, устойчиво развитие, става при спазването на следните принципи:

- Решенията и инвестициите с териториален ефект трябва да се ориентират към полицентричен модел на развитие, както на европейско, така и на национално и регионално ниво. Това предполага подобряване на привлекателността за

икономически инвестиции в община Ихтиман. Това важи по-конкретно за районите с остарели индустриални производства и за селските райони. За тази цел общината трябва да може да провежда на практика активна устройствена политика. Условието за това са наличието на демократично узаконени териториални власти и на висок стандарт на административните практики и прилаганата политика, както и на засилено включване на жителите и социалните групи в устройствения процес.

- Създаването и укрепването на селищните мрежи подобрява взаимното им допълване, увеличава синергичните ефекти и икономите "от мащаба", насърчава специализацията и генерира ползи чрез икономическата конкуренция.
- Политиката на балансирано общинско развитие и териториално устройство трябва да осигурява по-добра взаимовръзка на малките населени места и общинския център, както и на селските райони и островните територии с транспортните центрове.
- Проблемите на околната среда, които могат да се дължат на недостатъчно добрата координация на секторните политики или на местните решения, трябва да бъдат предварително осмислени и предвидени. При тази перспектива териториалноустройствената политика трябва да отделя особено внимание на предпазването от и намаляването на посегателствата върху околната среда, например чрез: използване на природосъобразни технологии в селското и горското стопанство, насърчаване на екологосъобразни транспортни и енергийни системи, възстановяване на пустеещите градски терени и рехабилитация на тяхната среда, предпазване от индустриални злополуки, възстановяване на околната среда в зони, увредени от замърсяващи промишлени производства, както и контрол на субурбанизацията.
- Природните ресурси допринасят не само за равновесието на екосистемите, но също и за привлекателността на регионите, за тяхната рекреативна стойност и за стандарта на живот като цяло. Следователно те трябва да бъдат опазвани и валоризирани. Конвенцията за опазване на дивите животни и природната среда в Европа (1979 г.) и Общоевропейската стратегия за биологичното и ландшафтното разнообразие (1995 г.) трябва да бъдат взети под внимание в рамките на интегрирана териториално устройствена политика.
- Интегрираните стратегии за управление на водните ресурси трябва да включват опазването на повърхностните и подземните води, контрола над селскостопанската дейност при наторяване и напояване, пречистването на отпадните води и др. Прехвърлянето на води от един в друг район трябва да се предприема само когато местните източници са недостатъчни или неизползваеми, но при икономически обосновани разходи. За да се запази качеството на питейните и подземните води, особено важно е да има съответствие между разширяването на водоснабдителните мрежи и на канализационните мрежи (вкл. и пречиствателните съоръжения).
- Освен това териториалноустройственото планиране има за задача да допринася за възстановяването и защитата на екосистемите, включително и екологичните мрежи, както и влажните зони, които са част от тези мрежи. В този контекст особено внимание трябва да се отдели на чувствителните зони и територии с голяма екологична стойност (влажните зони и др.), които са част от тези мрежи. За

постигането на тази цел трябва да се идентифицират различните екологични елементи, като: съседни природни зони, водни ресурси, зони с лечебен климат, изоставени индустриални терени, подлежащи на възстановяване. Всеки от тези елементи изисква съответни адаптирани мерки. Изграждането на интегрирана екологична мрежа на зоните, подлежащи на специална защита в рамките на Европейския съюз и на държавите кандидатки, наречена "Натура 2000", освен в другите мерки, участва и в осъществяването на тази цел.

- Валоризирането на културното наследство, което увеличава регионалната и местната привлекателност за инвеститорите, за туризма и населението, е важен фактор за икономическото развитие и значително способства за засилване на регионалната идентичност. Териториалното устройство трябва да допринася за интегрираното управление на културното наследство, възприемано като еволюционен процес за опазване и съхраняване на наследството, при отчитане на нуждите на съвременното общество. Теченията в областта на изкуството и архитектурата са оставили своите паметници и следи в община Ихтиман. Териториалноустройственото планиране трябва да допринася за опазването и съхраняването на паметта на всички националности и религиозни групи, чрез валоризиране на специфичното културно наследство.

С цел повишаване на конкурентноспособността на местната икономика, подобряване качествата на жизнената среда, оптимално използване на наличните ресурси и потенциали, в проекта за Общ устройствен план на община Ихтиман са заложени следните основни изменения във функционалната структура на територията:

- Набелязване на местоположението на археологическите обекти и недвижимите културни ценности.
- Обособяване на териториите, които са дадени на концесия за добив на подземни богатства.
- Приобщаване към строителните граници на населените места на урбанизирани територии, които към момента попадат извън тях.
- Очертаване на зона за икономически активности и технологично развитие, попадаща в землището на общинския център.
- Предвиждане на допълнителни зони за отдих и развитие на целесъобразни видове туризъм.

Определената с Предварителния проект за ОУПО на Община Ихтиман структура на територията по начин на трайно ползване, съгласно изискванията на заданието, е съобразена с възможностите за:

- Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложени в предходни устройствени планове;
- Осигуряване на възможности за етапност в реализиране на устройствени мероприятия, представляващи общинско задължение;
- По отношение на икономическото развитие на общината и стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическо развитие да се предвидят решения за целесъобразна реализация на общинския поземлен фонд при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение на земеползването;

- Пространственото планиране на отделните територии да бъде съобразено с реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности като се съблюдават и изискванията за устойчивост на системите като особено внимание се отдели на терените с действащите пазари на територията на общината и бъдещото им развитие;
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията;
- Създаване условия за развитие на техническата и комуникационна инфраструктура с цел задоволяване нуждите на територията и населението;

За изработването на настоящия проект са използвани данни, предоставени от администрацията на Община Ихтиман, както и такива, които са със свободен достъп.

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА

	Баланс на територията към ОУПО	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
N	Наименование на териториалния елемент	Площ, ха	Площ, %	Площ, ха	Площ, %
	ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1	Жилищни функции	1 149.47	2.08	1 835.88	3.32
2	Общественообслужващи функции	81.71	0.15	97.59	0.18
3	Производствени и складови дейности	326.18	0.59	496.55	0.90
3	Смесено предназначение	9.05	0.02	11.37	0.02
4	Рекреационни и вилни зони	58.10	0.11	120.79	0.22
5	Озеленяване, паркове и градини	94.60	0.17	131.85	0.24
6	Спорт и атракции	49.25	0.09	49.25	0.09
7	Земеделски територии	19 558.97	35.36	17 900.32	32.36
8	Територии за далекоперспективно развитие			683.73	1.24
9	Горски територии	31 320.25	56.62	31 320.25	56.62
10	Водни площи	737.88	1.33	737.88	1.33
11	Транспорт и комуникации	533.36	0.96	533.36	0.96
12	Техническа инфраструктура	6.05	0.01	6.05	0.01
13	Добив на полезни изкопаеми	29.01	0.05	29.01	0.05
	ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
A	Защитени територии и защитени зони	8 270.29	14.95	8 270.29	14.95
Б	За опазване на културното наследство	14.58	0.03	14.58	0.03
В	Нарушени територии/ За възстановяване и рекултивация	24.68	0.04	24.68	0.04
Г	Други нарушени територии	294.04	0.53	294.04	0.53
	Обща площ	55 315.00	100.00	55 315.00	100.00

17.2. Характеристики на предвидените устройствени зони

В обхвата на ОУП са определени следните видове устройствени зони и режими за устройство на територията:

1. Жилищна устройствена зона (Ж) със следните разновидности:
 - Жилищна устройствена зона с преобладаващо комплексно застрояване (Жк).
 - Жилищна устройствена зона с малка височина (Жм);
2. Смесена централна зона (Ц).
3. Територии за озеленяване (Оз).
4. Територии за спорт и озеленяване (Соз).
5. Терени за обществено обслужване (Оо).
6. Предимно производствена устройствена зона (Пп);
7. Рекреационна устройствена зона (Ок);
8. Зона за вилен отдих (Ов).
9. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф).
10. Терени за гробищни паркове (Тгп).
11. Терени със специално предназначение (Сп)
12. Територии със самостоятелен устройствен режим.
13. Територии с общо предназначение – горски и земеделски територии, защитени територии, нарушени територии за възстановяване, територии, заети от води и водни обекти, територии на транспорта, за съоръжения за инфраструктура и др.

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ	
ГРУПА ЖИЛИЩНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
Жилищните устройствени зони се застрояват предимно с жилищни сгради. Допуска се изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекта на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско-складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и др. при спазване на устройствени параметри за съответната жилищна зона.	
1. Жилищна зона с преобладаващо комплексно застрояване (Жк)	Устройствени зони с преобладаващо комплексно застрояване. При създаване на индивидуални УПИ за жилищно строителство в изградените части на жилищните комплекси се спазват разпоредбите на чл. 22 ЗУТ.

2. Жилищна зона с преобладаващо малкоетажно застрояване (Жм)	Устройствени зони с преобладаващо застрояване с височини до 10 м.
ГРУПА ЦЕНТРАЛНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
Специфичен режим за централната градска част на гр. Ихтиман с многофункционално предназначение - за общественообслужващи дейности, обитаване и други допълващи функции.	
3. Зона на центъра на града	Параметрите на застрояване се определят с ПУП и РУП /когато се изисква по закон/.
ГРУПА СМЕСЕНИ МНОГОФУНКЦИОНАЛНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
Териториите са с многофункционално предназначение за обществено обслужване, търговия, безвредни производства, жилища, спорт и атракции и други допълващи функции, без да се допускат обекти за дейности с вредни отделения и влияния.	
4. Смесена многофункционална зона	Предимно за вторични центрове, разположени по главните транспортни артерии.
ГРУПА УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕНООБСЛУЖВАЩИ ДЕЙНОСТИ	
Предназначени предимно за осигуряване на обекти за общественообслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор. Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване.	
5. Зона за обществено-обслужващи дейности	Предимно за обекти на общественото обслужване. С тази устройствена зона са определени всички терени на училища, детски градини и други обслужващи обекти.
ГРУПА РЕКРЕАЦИОННИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
Предимно за обекти на общественото обслужване в областта на отдиха и туризма. Допуска се изграждането на жилищни сгради.	
6. Зона за рекреация	Устройствени зони с преобладаващо застрояване в природна среда. Не се допуска свързано застрояване в повече от два имота.

7. Вилна зона	Устройствени зони с преобладаващо застрояване в природна среда. Не се допуска свързано застрояване в повече от два имота.
ГРУПА ПРОИЗВОДСТВЕНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	
Основното предназначение на тази група устройствени зони е за производствено-складови дейности и допълващите ги общественообслужващи, комуникационно-транспортни, благоустройствени и спортно-развлекателни обекти.	
8. Предимно производствена зона	За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно-експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната. Не се допускат жилищни сгради, училища и детски заведения.
УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ ЗА ОЗЕЛЕНЯВАНЕ	
Основните функции на тази група са рекреативни, еколого-хигиенни, защитно-мелиоративни и др. специфични като гробища, ботанически градини и др.). Допуска се изграждането на обекти със спортни и атракционни функции, при спазване на предвидените параметри за устройствената зона и терените.	
9. Зона за озеленяване	Паркове и градини за ежедневен отдих, задължително публична собственост. Допуска се само застрояване, обслужващо основната паркова функция сгради (кафе, църква, трафопост, тоалетна).
10. Терени за гробищни паркове	Устройват се на основата на ПУП. По периферията на гробищните паркове в рамките на регулацията им се предвижда задължителна изолационна зеленина с мин. ширина 6 м, в която се допуска разполагане на колумбарийни стени.
УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ ЗА СПОРТ И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ	
Допуска се застрояване само за спорт и атракции.	
11. Зона за спорт и озеленяване	Предимно за обособени зони за спорт, атракции озеленяване в урбанизирана територия.
ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ	

ГРУПА ЗЕМЕДЕЛСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ	
Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на техническата инфраструктура при спазване изискванията на ЗОЗЗ.	
12. Земеделска зона	Без промяна на предназначението на земеделските земи, застрояване, свързано с ползването им, се допуска съгласно ЗОЗЗ и ЗСПЗЗ.
ГРУПА ГОРСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ	
Устройството и застрояването се осъществяват по реда на Закона за горите. Допустимо е изграждане на сгради и съоръжения с функция отдих въз основа на ПУП и след смяна на предназначението на земята. Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на техническата инфраструктура при спазване изискванията на Закона за горите.	
13. Стопански гори	Дървопроизводителни и средообразуващи функции.
ГРУПА ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО	
Допълнителен режим, с който се изисква изпълнението на разпоредбите на Закона за културното наследство. Всички дейности се съгласуват с НИНКН и МК.	
14. Територии с единични НКЦ	Режим съгласно ЗКН.
15. Територии с единични НКЦ в зона Натура 2000	Режим съгласно ЗКН.
16. Територии с групови НКЦ	Режим съгласно ЗКН.
17. Територии с единични или група от единични археологически обекти	Забраняват се всички видове дейности - строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.
18. Територия на охранителна зона на археологическа недвижима културна ценност	Определя се като територия за археологическо наблюдение. Запазва се начина на ползване на земята. Определя се режим за ползване на земеделските земи – допуска се селскостопанска обработка с дълбочина до 0,30 м.

ГРУПА ТЕРИТОРИИ ЗА ПРИРОДНА ЗАЩИТА	
Устройството на тези територии се осъществява съгласно Закона за защитените територии и въз основа на планове за управление и други планове. Строителство се допуска при влязъл в сила ПУП.	
19. Природни забележителности	Устройството и евентуалното застрояване се реализират въз основа на устройствени планове, при съобразяване със ЗЗТ.
НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА ЗЕМНАТА ОСНОВА	
Тази група обхваща територии и/или части от тях, за които се въвежда допълнителен режим, със специфични изисквания и ограничения, предизвикани от съществуващите природогеографски и екологохигиенни фактори.	

17.3. Урбанистични аспекти на концепцията за устройство

С Предварителния проект за ОУПО на Община Ихтиман са определени:

1. Общата структура на територията, предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части - местоположението и границите на териториите за населени места и селищни образувания; земеделските територии; горските територии; териториите за природозащита; териториите за културно-историческа защита; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

2. Общият режим на устройство на всяка от териториите със съответните правила и нормативи;

3. Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;

4. Териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;

5. Застрашените от бедствия територии, определени съобразно картите от Закона за защита при бедствия, както и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;

6. Териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне.

Текстовите материали съдържат:

1. Регионални проблеми, в т.ч. пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и др.;

2. Социално-икономически условия и проблеми:

- демография, в т.ч. брой, еволюция на развитие, структура (полова, възрастова, социална), тенденции на развитие;

- структура на заетостта, в т.ч. отрасли, сектори на дейност, социална и професионална категоризация, тенденции на развитие;

- икономическа база, в т.ч. отрасли (промишленост, селско и горско стопанство, туризъм, строителство, транспорт, енергетика и др.), структура на собствеността, ефективност, регионални характеристики;

- райони със специфични проблеми.

3. Териториални проучвания: релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по територии (урбанизирани територии - населени места и селищни образувания, земеделски територии, горски територии, защитени територии и защитени зони, защитени територии за опазване на културното наследство, нарушени територии, територии, заети от води и водни обекти, територии на транспорта), структура на собствеността (държавна собственост - изключителна, публична и частна, общинска собственост - публична и частна, частна собственост);

4. Обитаване: количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността (държавна, общинска и частна собственост), видове (типове) пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване, градска динамика;

5. Здравеопазване: териториално разположение на мрежата от обекти, видове лечебни заведения по нива на обслужване (доболнична и болнична помощ, центрове за спешна медицинска помощ, диспансери, рехабилитационни центрове и др.), собственост;

6. Образование: териториално разположение на обектите, образователни равнища, собственост;

7. Култура, включително обекти на недвижимото културно наследство: териториално разположение, значимост, собственост;

8. Техническа инфраструктура: трасета и съоръжения, технически параметри на електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, газопроводната, електронната съобщителна и други мрежи, пътна и железопътна мрежа (класификация, състояние), големи структурни обекти (летища, автобусни и железопътни гари), радио- и телевизионно покритие на територията на общината, покритие с други комуникационни системи, пречистване на отпадъчните води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;

9. Отдых и туризъм: обекти, значимост, собственост, влияние в общото икономическо развитие;

18. ПРИЛАГАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПЛАНА

18.1. Правила и нормативи за прилагане на ОУПО

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ИХТИМАН						
ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА УСТРОЙСТВО И ЗАСТРОЯВАНЕ						
УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ						
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО

1	2				6	
ГРУПА ЖИЛИЩНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	Жилищните устройствени зони се застрояват предимно с жилищни сгради. Допуска се изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекта на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско-складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и други, при спазване на устройствени параметри за съответната жилищна зона.					Ж
1. Жилищна зона с преобладаващо комплексно застрояване	40	2,0	40	5 ¹	Устройствени зони с преобладаващо комплексно застрояване. При създаване на индивидуални УПИ за жилищно строителство в изградените части на жилищните комплекси се спазват разпоредбите на чл. 22 ЗУТ. Мин. 1/3 от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Жк
2 Жилищна зона с преобладаващо малкоетажно застрояване	40	1,2	40	10	Устройствени зони със застрояване с височини до 10 м. Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Жм
Устройствена категория	макс. плът- ност на застр. в	макс. Кинт	мин. озеле- нена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобра- зяване в ОУПО
1					6	
ГРУПА ЦЕНТРАЛНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	Специфичен режим за централната градска част с многофункционално предназначение - за обществено-обслужващи дейности, обитаване и други допълващи функции. Не се допускат обекти за дейност и с вредни отделяния и влияния.					ц
3. Зона на центъра на града	60	2,0	30	15	При доказване с ПУП и РУП (силуетни проучвания) се допуска височината на застрояването по непосредствената рамка на главните градски улици да надхвърли предвидената за съответната зона кота корниз. Мин. 25 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	ц
Устройствена категория	макс. плът- ност на застр. %	макс. Кинт	мин. озеле- нена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графичн о изобра- зяване в ОУПО
1					6	

ГРУПА СМЕСЕНИ МНОГО- ФУНКЦИОНАЛНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	Териториите са с многофункционално предназначение за обществено обслужване, търговия, безвредни производства, жилища, спорт и атракции и други допълващи функции, без да се допускат обекти за дейности с вредни отделяния и влияния. Предимно за вторични центрове, разположени по главните транспортни артерии.					Смф
4. Смесена много-функционална зона	60	3,0	40	20	При доказване с ПУП и РУП (силуетни проучвания) се допуска височината на застрояването по непосредствената рамка на главните градски улици да надхвърли предвидената за съответната зона кота корниз. Мин. 25 % от озеленената площ е с	Смф
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
ГРУПА УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕНО- ОБСЛУЖВАЩИ ДЕЙНОСТИ	Предназначени за осигуряване на обекти за обществено-обслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, административни и делови услуги, търговия и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор (финансово-кредитно обслужване, спорт, отдих, забавления, информационно обслужване и други). Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване.					О
5. Зона за обществено-обслужващи дейности	60	3	30	15	Предимно за обекти на общественото обслужване.	Оо
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
УСТРОЙСТВЕНА ЗОНА И ТЕРЕНИ ЗА РЕКРЕАЦИЯ	Предимно за обекти на общественото обслужване в областта на отдиха и туризма. Допуска се изграждането на жилищни сгради.					О
6. Зона за рекреация	30	1,2	50	10	Не се допуска свързано застрояване в повече от два имота. Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Ок

7. Вилна зона	40	0,8	50	7	Максимална височина на кота било – 10 м. Не се допуска свързано застрояване в повече от два имота. Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Ов
Устройствена категория	м акс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
ГРУПА ПРОИЗВОДСТВЕН И УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	Основното предназначение на тази група устройствени зони е за производствено-складови дейности и допълващите ги общественообслужващи, комуникационно-транспортни, благоустройствени и спортно-развлекателни обекти.					П
8. Предимно производствена зона	60	2, 5	20		За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно-експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната. Не се допускат жилищни сгради, училища и детски заведения. Мин. 1/3 от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Пп
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
УСТРОЙСТВЕНА ЗОНА И ТЕРЕНИ ЗА ОЗЕЛЕНЯВАНЕ	Основните функции на тази група са рекреативни, еколого-хигиенни, защитно-мелиоративни и др. специфични (гобища, ботанически градини, зоопаркове и др.). Допуска се изграждането на обекти със спортни и атракционни функции, при спазване на предвидените параметри за устройствената зона и терените.					
9. Зона за озеленяване		0,1	80 (вкл. декор. водни площи)		Паркове и градини за ежедневен отдих с площ, задължително публична собственост. Допуска се само застрояване, обслужващо основната паркова функция сгради (кафе, църква, трафопост, тоалетна).	Оз

10. Терени за гробищни паркове					По периферията на гробищните паркове в рамките на регулацията им се предвижда задължителна изолационна зеленина с мин. ширина 6 м, в която се допуска разполагане на колумбарийни стени.	Тгп
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ ЗА СПОРТ И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ	Предимно за обособени зони за спорт и атракции в урбанизирани територии. Допуска се застрояване само за спорт, атракции и озеленяване.					Соз
11. Зона за спорт и озеленяване	20	0,3	40		Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност.	Соз
ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ						
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	
ГРУПА ЗЕМЕДЕЛСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ	Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на техническата инфраструктура при спазване изискванията на ЗОЗЗ.					
12. Земеделска зона					Без промяна на предназначението на земеделските земи, застрояване, свързано с ползването им, се допуска съгласно ЗОЗЗ и ЗСПЗЗ.	
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобразяване в ОУПО
1					6	

ГРУПА ГОРСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ		Устройството и застрояването се осъществяват по реда на Закона за горите. Допустимо е изграждане на сгради и съоръжения с функция отдиш въз основа на ПУП и след смяна на предназначението на земята. Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на инженерната инфраструктура при спазване изискванията на ЗГ.				
13. Рекреационни гори					Дървопроизводителни и средообразуващи функции.	Гр
Устройствена категория	макс. плът- ност на застр. %	макс. Кинт	мин. озеле- нена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Графично изобра- зяване в ОУПО
ГРУПА ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА КУЛТУРНО- ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО		Допълнителен режим, с който се изисква изпълнението на разпоредбите на Закона за културното наследство. Всички дейности се съгласуват с НИНКН и МК.				Ткин
14. Територия на единична НКЦ					Територия на единична НКЦ. Режим съгласно ЗКН.	Ткин1
15. Територия на единична НКЦ в зона Натура 2000					Територия на единична НКЦ в зона Натура 2000. Режим съгласно ЗКН.	Ткин2
16. Територия на групова НКЦ					Територия на групова НКЦ. Режим съгласно ЗКН.	Ткин3
17. Територия на археологическа недвижима културна ценност					Забраняват се всички видове дейности - строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.	ТкинА
18. Територия на охранителна зона на археологическа недвижима културна ценност					Определя се като територия за археологическо наблюдение. Запазва се начина на ползване на земята. Определя се режим за ползване на земеделските земи – допуска се селскостопанска обработка с дълбочина до 0,30 м.	ТкинБ
Устройствена категория	макс. плът- ност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеле- нена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и опълващи функции, ограничения	Графично изобра- зяване в ОУПО
1					6	

ГРУПА ТЕРИТОРИИ ЗА ПРИРОДНА ЗАЩИТА	Устройството на тези територии се осъществява съгласно Закона за защитените територии и въз основа на планове за управление и други устройствени планове. Строителство се допуска, ако е предвидено по тези планове и при влязъл в сила ПУП.					
19. Природни забележителности					Устройството и евентуалното застрояване се реализират въз основа на устройствени планове, при съобразяване на ЗЗТ.	
Устройствена категория	макс. плътност на застр. в м²%	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и опълващи функции, ограничения	Графично изображение в ОУПО
1					6	
НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА ЗЕМНАТА ОСНОВА	Тази група обхваща територии и/или части от тях, за които се въвежда допълнителен режим, със специфични изисквания и ограничения, предизвикани от съществуващите природогеографски и екологохигиенни фактори.					
20. Техногенно нарушени терени за биологично възстановяване, осушаване, техническо укрепване и др.					Допълнителни изисквания съгласно конкретни проучвания и проекти.	
1				5	6	

Изисквания към „Специфичните правила и нормативи за прилагане на ОУПО“:

Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО са неразделна част от плана и се изготвят в съответствие с действащата нормативна уредба на страната. В случаите, когато е налице необходимост от въвеждане на специален режим на устройство и контрол за дадени територии се изготвя и Раздел „Специфични правила и нормативи за прилагане на ОУПО“. Такива територии, съгласно Наредба №7, са: „територии или части от тях с особена териториалноустройствена защита и територии с режим на превантивна устройствена защита“. Тези два вида територии са ясно формулирани и описани в § 5, т.4 и т.5 от ЗУТ, според които:

„Територии с особена териториалноустройствена защита“ са защитените територии за природозащита по Закона за защитените територии, за културно-историческа защита по Закона за културното наследство, други територии със специфична характеристика, чиито режими на устройство и контрол се уреждат в отделни закони (високопланинските и крайграничните територии, морското крайбрежие, територията на столицата и други), свлачищните територии, санитарно-охранителните зони около водоизточниците и

съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води – публична държавна собственост съгласно Закона за водите”.

„Територии с режим на превантивна устройствена защита” са определени с концепции и схеми за пространствено развитие и с устройствени планове територии, които притежават висока природно-ландшафтна, екологическа и културна стойност, но не са обявени за защитени със специален закон”.

Обхватът и режимът на устройството на тези два вида територии се определят с концепции и схеми за пространствено развитие и устройствени планове (в това число и ОУПО), съгласно чл.10, ал. 2 и ал. 3 на ЗУТ.

Предвид наличието на множество територии в рамките на община Ихтиман, които отговарят на цитираната по-горе формулировка на ЗУТ, за прилагането на ОУПО в тези територии следва да се разработят „специфични правила и нормативи”, които да отговарят на следните основни изисквания:

- Да дефинират точно броя, вида, местоположението, границите и спецификата на всяка отделна територия с особена териториалноустройствена защита или с режим на превантивна устройствена защита;
- Да регламентират специфичен устройствен режим за всяка една от тези територии, отговарящ най-добре на нейната специфика и отразяващ изискванията, заложиени в съответната заповед за нейното обявяване или план за управление (ако има такива);
- Да параметрират допустимите дейности и ограничителните режими в тези територии, които да гарантират тяхното съхраняване и опазване;
- Да предвидят средствата за контрол на прилагането на „специфичните правила и нормативи” и начините за осъществяване на предвижданията, залегнали в тях, както и органа, оторизиран да контролира тяхното спазване.

18.2. Последващо устройствено планиране

Според постановките на действащата към момента нормативна уредба в Република България, с влизането в сила на Окончателния проект за ОУПО приключва напълно процесът по устройствено планиране на територията.

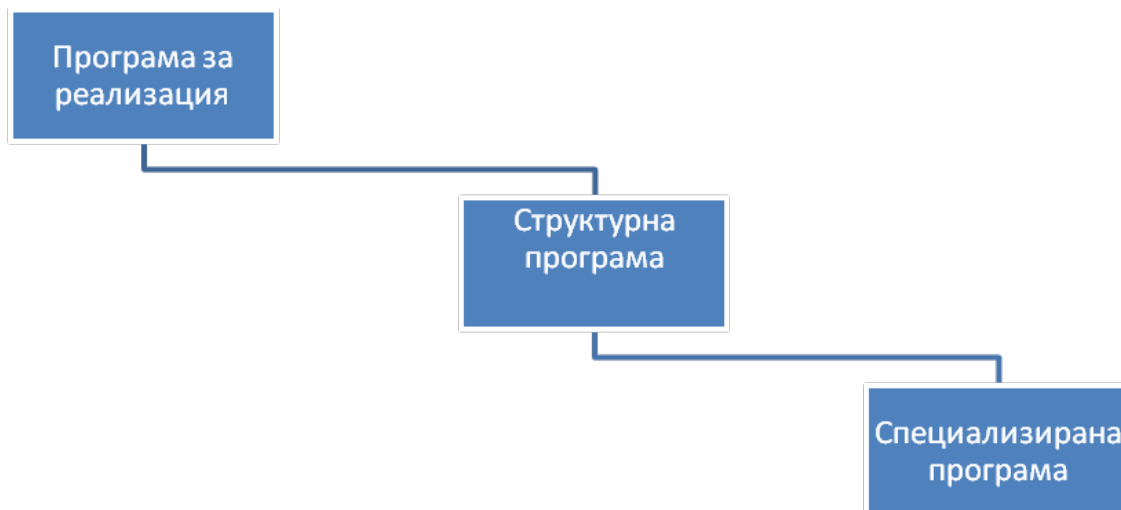
За да може ОУПО да се превърне в работещ инструмент за управление на урбанизационните процеси в общината, е необходимо да бъде разработена специална Програма за неговата реализация, която да структурира, систематизира и илюстрира заложените в ОУПО урбанистични намеси в отделните територии, както и да служи като инструмент за проследяване на развитието на тяхната бъдеща реализация.

Програмата за реализация на ОУПО следва да се диференцира на отделни структурни програми, съответстващи на различните функционални направления - обитаване, труд, отдих и туризъм, обществено обслужване, техническа инфраструктура и други специфични тематични направления, характерни за разглежданата територия (по преценка на разработващия колектив).

Всяка от тези структурни програми би следвало да е съставена от набор от специализирани програми за реализация. Например – Структурна програма „Обитаване” може да включва следната съвкупност от специализирани програми: „Реконструкция на амортизирания жилищен фонд в териториите, населени с малцинствени групи”, „Изграждане на социални жилища” и др. Конкретният набор и формулировка на

структурните и специализираните програми зависи от спецификата и проблемите на разглежданата територия, но при всички случаи се запазва йерархичната връзка от общото към частното.

Йерархични структурни връзки на Програмата за реализация на ОУПО:

Реализацията на всяка отделна специализирана програма спомага за реализацията на цялостната структурна програма, а тя от своя страна има своя принос за реализацията на общия устройствен план на общината.

Описаната по-горе програма е предназначена да координира действията на всички структури, имащи отношение към развитието и устройството на територията на община Ихтиман.

При разработването на Програма за реализация на ОУПО следва да се осигурят условия за прилагането на интегриран подход за устойчиво социално-икономическо и пространствено развитие на разглежданата територия.

Програмата за реализация следва да бъде изготвяна за всеки следващ мандат от управлението на местната власт, за да могат органите на местното самоуправление и местната администрация се ангажират да изпълнят набор от конкретни цели и задачи, заложиени в ОУПО.

Контролът върху прилагането на Програмата за реализация на ОУПО следва да се осъществява посредством представянето на ежегодни доклади за изпълнението на плана пред съответните оторизирани органи или представители на гражданското общество.

Формулирането на подобна Програма за реализация на ОУПО до голяма степен гарантира успешното прилагане на плана по време на целия му прогнозен хоризонт на действие и спомага за по-доброто обвързване на последващите устройствени инициативи с предвижданията, залегнали в ОУПО.

18.3. Изисквания, свързани с етапното реализиране на устройствените мероприятия

Процесът на разработване на общ устройствен план на община Ихтиман следва да се структурира в два основни етапа. Всеки от тези етапи притежава относителна степен на завършеност, ситуиран е ясно в съответен времеви интервал и приключва с определена форма на санкция и одобрение от страна на заинтересованите страни (държава, община, бизнес, гражданско общество, неправителствени организации).

Тези два етапа са:

1. Предварителен ОУПО.
2. Окончателен ОУПО.

Първи етап – Предварителен ОУПО

Етапът на разработване на предварителния ОУПО се състои от минимум пет фази.

Първата фаза се изразява в провеждането на допълнителен обстоен анализ на разглежданата територия, който поради обективни причини (времева и ресурсна ограниченост) не е могъл да бъде разгърнат в пълен мащаб при предходните етапи на работа. В тази фаза екипът прави всички необходими проучвания и изследвания на дадената урбанистична структура, като по този начин допълва и систематизира набрания до този момент изходен материал.

Втора фаза: Формирането на цялостна и пълноценна аналитична база данни е основание да се премине към втората фаза на разработката – корекция и актуализация на поставената диагноза. В тази фаза авторският колектив преразглежда и (ако е необходимо) нанася необходимите промени в първоначално дефинираната диагноза на урбанистичната система. В резултат на това, екипът формулира една относително завършена, цялостна и коректна „картина“ на урбанистичната действителност.

Трета фаза: На базата на поставената вече актуална диагноза, в третата фаза на разработката авторите изготвят професионално аргументирана прогноза за развитие на урбанистичната система. Основно изискване към прогнозните разчети е те да се разработят най-малко в три варианта – песимистичен, реалистичен и оптимистичен (според възприетата от специализираната литература и нашата законодателна практика терминология). Както вече стана ясно, върху развитието на дадена териториална структура въздействие оказват комплекс от фактори, някои от които са със стимулиращ, а други са със задържащ (ограничаващ) характер. Когато превес в развитието на урбанистичната система имат първата група фактори е налице оптимистична прогноза за развитие на територията, а когато превесът пада върху втората група фактори – се реализира песимистичната прогноза. Прогнозните разчети, които остават „заклучени“ между оптимистичния и песимистичния сценарий за развитие, спадат към реалистичните прогнози. Те са напълно възможни и реални сценарии на развитие – резултат от комбинираното въздействие и на двете групи фактори.

Четвъртата фаза на разработката се изразява в оценката на предложените прогнозни разчети и избор на оптимален вариант за развитие на териториалната единица. За разлика от времето на т.нар. „твърдо планиране“ отпреди 1989г., когато прогнозата за развитие на системата е била строго фиксирана и не е имало неизвестни променливи, влияещи върху нейната траектория, то към настоящия момент сме свидетели по-скоро на т.нар. „меко планиране“. Наличието на множество динамични фактори, влияещи върху развитието на системата в съвременното общество, прави невъзможно „твърдото“ и еднозначно прогнозиране на нейното поведение в бъдеще. Ето защо при „мекото планиране“ не се

борави с ясно фиксирани траектории на прогнозните разчети, а по-скоро с определяне на вероятното поведение на системата при едни или други комбинации от влияещи променливи. Целта на съвременното устройствено планиране е да „задържи“ системата в едно относително балансирано състояние, „заклучено“ между песимистичния и оптимистичния сценарий за развитието ѝ, без да се опитва по директивен път да контролира поведението ѝ.

Пета фаза: След избора на оптимален вариант за развитие на разглежданата територия се преминава към последната пета фаза – окончателното изготвяне на предварителен ОУПО. По отношение на обема, структурата, обхвата и съдържанието той се изготвя съобразно изискванията, заложи в Закона за устройство на територията и Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове (със съответните изменения и допълнения, влезли в сила към момента на изготвяне на проектната документация). По същество той е аналогичен на вече разгледаната по-горе устройствена концепция. Разликата се състои в това, че предварителният ОУПО е подкрепен с много повече доказателствен материал и експертни становища (анализи, диагнози и прогнози) и в този смисъл е значително по-реален, целесъобразен и професионално аргументиран.

Този предварителен ОУПО подлежи на обществено обсъждане и одобряване от съответните оторизирани органи и е основание за преминаване към следващия етап – изготвянето на окончателния ОУПО.

Втори етап – Окончателен ОУПО

Окончателният ОУПО се разработва на базата на одобрения предварителен ОУПО, с отразени и нанесени корекции и препоръки, отправени от съответните оторизирани органи (в това число и проведените обществени обсъждания).

По отношение на обема, структурата, обхвата и съдържанието той е аналогичен на предварителния ОУПО и се изготвя съобразно изискванията, заложи в Закона за устройство на територията и Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове (със съответните изменения и допълнения, влезли в сила към момента на изготвяне на проектната документация).

Окончателният ОУПО подлежи на обществено обсъждане и одобряване от съответните оторизирани органи. Решението за одобряване на плана се обнародва в „Държавен вестник“. То е окончателно и не подлежи на обжалване.

19. СХЕМИ И ДРУГИ ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ

1. Опорен план М 1:25 000
2. Предварителен проект на ОУПО Ихтиман М 1:25 000
3. Предварителен проект на ОУПО Ихтиман – гр. Ихтиман М 1:10 000

4. Схема „Недвижимо културно наследство“ М 1:25 000
5. Схема „Недвижимо културно наследство“- детайли М 1:10 000, М 1:5 000
6. Схема „Енергийни системи“ М 1:50 000
7. Схема „Водоснабдителна мрежа“ М 1:50 000
8. Схема „Зелена система“ М 1:50 000
9. Схема „Вид собственост“ М 1:50 000
10. Схема „Комуникационно-транспортна система“ М 1:50 000